

3. Plan prostornog uređenja

3.1. PRIKAZ PROSTORNOG RAZVOJA NA PODRUČJU OPĆINE PRIVLAKA U ODNOSU NA PROSTORNU I GOSPODARSKU STRUKTURU ŽUPANIJE

Područje Općine Prvlaka je prostor velikih potencijalnih mogućnosti prostornog razvijanja. Uvažavajući obveze i usmjerenja iz Strategije i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske i Prostornog plana Vukovarsko - srijemske županije, Prostornim planom uređenja Općine Prvlaka predložen je cijelovit sustav prostornog uređenja koji bi trebao omogućiti daljnji razvitak Općine koji se postiže:

- određivanjem organizacije i namjene prostora,
- unapređenjem kvalitete korištenja prostora,
- određivanjem sustava gospodarskih i društvenih djelatnosti,
- propisivanjem učinkovitih uvjeta korištenja, uređenja i zaštite prostora,
- određivanjem prostornih uvjeta za razvoj infrastrukturnih sustava, te osobito
- vođenjem računa o očuvanju prostora i sprečavanju nepovoljna utjecaja na okoliš.

Koncepcija prostornog uređenja Općine Prvlaka može se izraziti u nekoliko sljedećih točaka:

1. razvitak naselja Prvlaka kao područnog i manjeg lokalnog središta,
2. modernizacija i unapređenje prometne i komunalne infrastrukture,
3. poticanje osnivanja gospodarske zone,
4. razvitak različitih vidova turističke djelatnosti (lovni, tranzitni, seoski turizam),
5. restrukturiranje poljoprivredne proizvodnje stimuliranjem specijalizirane proizvodnje i proizvodnje zdrave hrane,
6. očuvanje šumskog bogatstva,
7. očuvanje vrijednih dijelova prirodne baštine u funkciji razvijanja.

DEMOGRAFSKI RAZVOJ

Procjena je da će se u planiranom razdoblju ostvariti minimalni porast broja stanovnika, te da će 2015. godine naselje Prvlaka imati cca 4.000 stanovnika.

Bez obzira na očekivani gospodarski razvitak, zbog demografske stagnacije prostorni razvoj u narednom razdoblju neće zahtijevati značajne nove površine za razvoj građevinskih područja, što je naročito značajna olakotna okolnost vezano na zaštitu prirode i pretpostavljene ekološke standarde.

KOMPLEKS POLJOPRIVREDNE ZADRUGE U PRIVLACI

RAZVOJ GOSPODARSTVA

Općina Prvlaka raspolaže izuzetno bogatim prirodnim resursima: kvalitetnim poljoprivrednim obradivim površinama i velikim površinama kvalitetnih šuma.

Povoljni prirodni uvjeti, kao i blizina urbanog centra u Vinkovcima omogućili su u Prvlaci razvoj:

- ratarske i stočarske proizvodnje,
- šumarstva,
- lovnog i ribolovnog turizma,
- prehrambene i drvnoprerađivačke industrije.

Preduvjet uspješnijeg razvoja gospodarstva i poduzetništva je:

- osnivanje gospodarske zone
- modernizacija prometnog sustava gradnjom obilaznice naselja Prvlaka,
- obnova i izgradnja prateće infrastrukture.

RAZVOJ PROMETA I INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

Planom se rezervira prostor za smještaj koridora prometne i komunalne infrastrukture državnog i županijskog značaja koje su definirani dokumentima prostornog uređenja širih područja.

U narednom razdoblju investicije u komunalnu infrastrukturu uglavnom će se koncentrirati na povećanje standarda i poboljšanje razine opremljenosti pojedinih komunalnih sustava.

3.2. ORGANIZACIJA PROSTORA I OSNOVNA NAMJENA I KORIŠTENJE POVRŠINA

Organizacija, namjena i korištenje prostora Općine Prvlaka temelje se na prirodnim obilježjima prostora, mreži infrastrukturnih sustava, utvrđenim prostornim mogućnostima, ograničenjima i ciljevima budućeg razvoja, očekivanom demografskom i gospodarskom razvoju. Prostornim planom uređenja evidentiraju se,štite i čuvaju temeljna obilježja i vrijednosti prostora, a pretpostavke za nesmetan i uravnotežen razvitak u prostoru osiguravaju se **određivanjem namjene prostora** za pojedine kategorije korištenja prostora.

Prostornim planom uređenja Općine Prvlaka izvršeno je detaljno razgraničenje prostora (građevinsko područje, poljoprivredna namjena, šume, vode, infrastrukturni koridori i dr.), u skladu s odredbama Prostornog plana Vukovarsko - srijemske županije (SV VSŽ 07/02), podacima nadležnih tijela državne i županijske uprave i pravnih osoba s javnim ovlastima, te studijama, projektima i ostalom dokumentacijom.

Planiranje i uređenje prostora koncipirano je na način da se **ne smanjuju kvalitetne poljoprivredne i šumske površine** te da se poveća zaštita prostora i štedljivo gospodarenje resursima. Područja očuvane biosfere i posebnih vrijednosti prostora važna su za očuvanje okoliša, prirodnji i kulturni identitet, te je korištenje prostora izvan građevinskog zemljišta prioritetno namijenjeno poljoprivredi, šumarstvu i vodnom gospodarstvu.

Građevinsko područje naselja Prvlaka racionalno koristi prostor te nije predviđeno njegovo dalje širenje na vrijedno poljoprivredno ili šumsko zemljište. Oblik građevinskog područja naselja Prvlaka u najvećoj mjeri slijedi izvorni identitet naselja čuvajući cjelovitost krajolika.

Izgradnja sadržaja u funkciji **društvenih djelatnosti** usmjerava se u naselje, a **gospodarska zona** planirana je nastavno na građevinsko područje naselja Prvlaka.

Izvan građevinskih područja mogu se smještavati građevine sukladno Zakonu i odredbama za provođenje ovog plana, što se prvenstveno odnosi na građevine u funkciji poljoprivrede, turističke objekte, rekreacijske zone i slično. **Gradnja farmi** regulirana je u skladu sa Prostornim planom Vukovarsko - srijemske županije (SV VSŽ 07/02) s temeljnim ciljem da se ostvare optimalni uvjeti smještaja u odnosu na veličinu i tehnologiju farme te potrebnu kvalitetu života u njihovom okruženju. Izgradnja građevina u funkciji **seoskog turizma** izvan građevinskog područja uvjetuje se izgradnjom gospodarskih sadržaja u funkciji poljoprivredne proizvodnje.

Korisnici **trasa infrastrukture** usmjereni su ovim planom na korištenje zajedničkih koridora, dok se novi koridori ne mogu planirati u prirodno vrijednim područjima. Rekonstrukcija i održavanje postojećih infrastrukturnih koridora u vrijednim prostorima mogu se vršiti samo uz racionalno korištenje tla vodeći računa o vizualnom identitetu i vrijednostima krajolika. Uz javne kategorizirane ceste dozvoljava se izgradnja pratećih građevina: benzinskih postaja i uz njih sadržaja tranzitnog turizma, trgovačkih, servisnih i drugih uslužnih sadržaja.

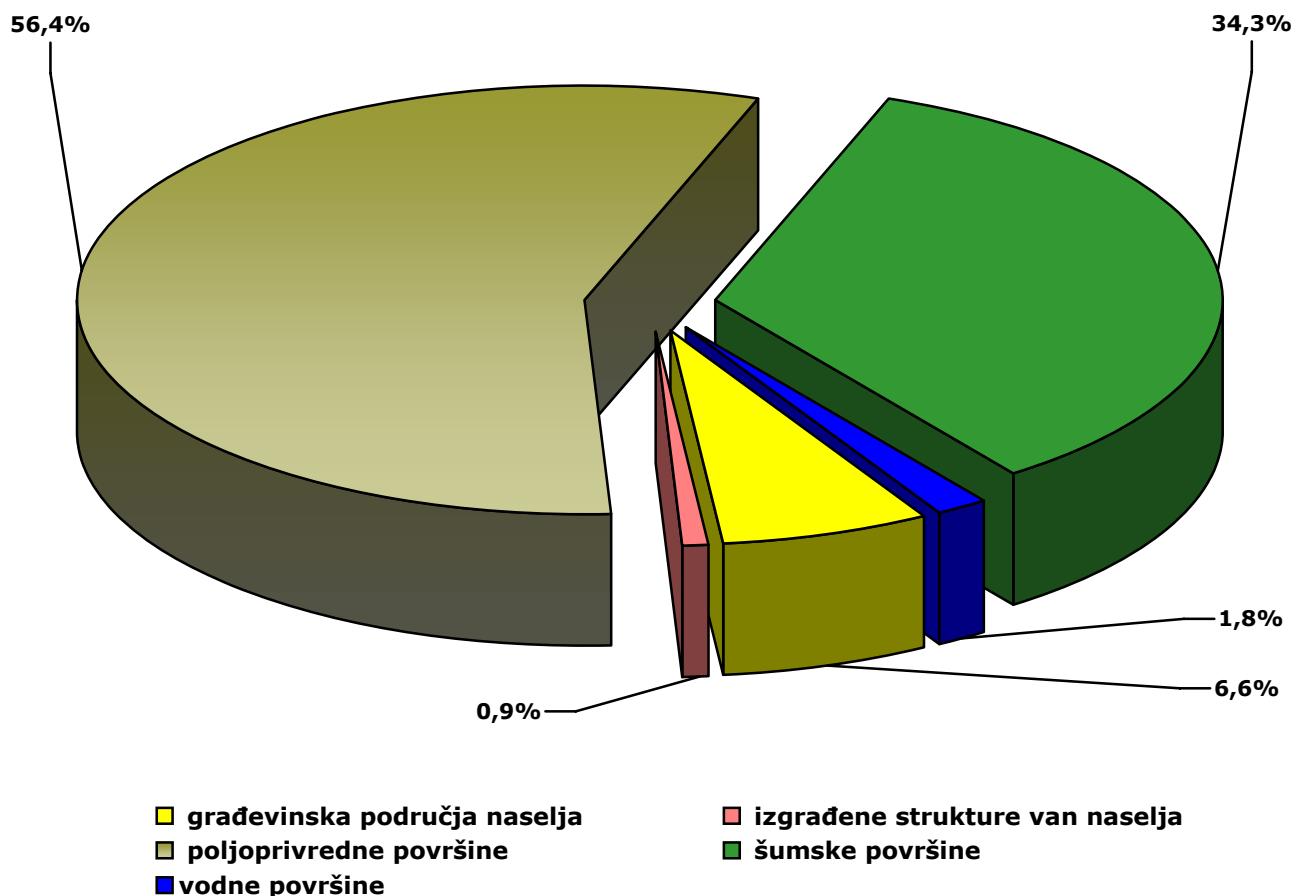
3.2.1. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina (naselja i izgrađene strukture van naselja; poljoprivredne, šumske, vodne te površine posebne namjene i ostale površine)

tablica 3. - prvi dio

redni broj	OPĆINA PRIVLAKA	oznaka	ukupno ha	% od površine Općine	stan / ha ha / stan*
1.0. ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA					
1.1.	Građevinska područja	GP	346,6	6,6 %	11,5
	izgrađeni dio GP		195,0	3,7 %	20,5
	- obalno		-	-	-
	- otočno		-	-	-
	- kontinentalno - granično		-	-	-
1.2.	- ostalo		346,6	6,2 %	11,5
	Izgrađene strukture van građ.područja		49,4	0,9 %	81,0
	ukupno		18,8	0,3 %	212,8
	- gospodarska namjena proizvodna/poslovna		F	22,6	0,4 %
	- gospodarska namjena - za polj. djelatnost		E	-	-
	- površina za iskorišt. mineralnih sirovina		H	-	-
	- površine uzgajališta (akvakultura)		T	-	-
1.3.	- ugostiteljsko - turistička namjena	P	R	8,0	0,2 %
	- športsko - rekreacijska namjena				500,0
	Poljoprivredne površine - obradive		2.953,7	56,4%	0,74 *
	ukupno		P1	-	-
1.4.	- osobito vrijedno obradivo tlo	P2	1.120,7	21,4 %	0,28 *
	- vrijedno obradivo tlo		P3	1.833,0	35,0 %
	- ostala obradiva tla				0,46 *
1.5.	Šumske površine	Š	1.797,6	34,3%	0,45 *
	ukupno		Š1	1.752,0	33,4 %
	- gospodarske		Š2	43,3	0,8 %
	- zaštitne (park - šuma Zvirinac)		Š3	2,3	0,1 %
1.6.	posebne namjene (znanstvena istraživanja)	PŠ			0,00*
	Ostale poljoprivredne i šumske površine		-	-	-
1.7.	Vodne površine	V	93,7	1,8%	0,02 *
	ukupno		93,7	1,8 %	0,02 *
	- vodotoci		-	-	-
	- jezera		-	-	-
	- akumulacija		-	-	-
1.8.	- retencije	G	-	-	-
	- ribnjaci		-	-	-
	Ostale površine		-	-	-
	ukupno		N	-	-
1.9.	- posebna namjena	IS	-	-	-
	- površine infrastrukturnih sustava		-	-	-
	- groblja (samo izvan građ. područja)		-	-	-
	Općina Privlaka ukupno		5.241,0	100,0%	1,31*

napomena : u zadnjem stupcu koeficijenti su izraženi u stan / ha, osim u onima koji su označeni s * u kojima su koeficijenti izraženi u ha / stan

ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA OPĆINE PRIVLAKA
(naselja i izgrađene strukture van naselja; poljoprivredne, šumske i ostale površine)

Prostornim planom se dio površina namjenjuje za izgradnju (naselja²³, poslovne i proizvodne zone, turističko - rekreativske i športske zone izvan naselja).

Prilikom osiguravanja prostora za razvoj i širenje naselja uvažavane su smjernice i mjere u pogledu racionalnog gospodarenja prostorom i zaštite prostora koje su definirane Programom prostornog uređenja Države i Prostornim planom Vukovarsko - srijemske županije.

Površine izvan naselja definirane su kao površine osnovne namjene (poljoprivredno zemljište, šume, vodne i ostale površine), koje se u Prostornom planu strukturiraju u odnosu na vrste, bonitet i način korištenja.

²³ Unutar površina za razvoj naselja nalaze se površine za stanovanje, društvene djelatnosti, centralne i javne funkcije, sport i rekreaciju, zone zelenila, gospodarstvene zone, zone groblja i druge.

3.2.2. Razvoj i uređenje prostora naselja - građevinska područja, GP

GRAĐEVINSKA PODRUČJA - OPĆENITO

Površine za razvoj i uređenje naselja utvrđene su građevinskim područjima naselja čime je određen jedan od glavnih instrumenata za uređivanje i racionalno korištenje prostora. Građevinska područja naselja predviđena su pretežito za mješovitu stambenu izgradnju. Uz ovu osnovnu namjenu unutar građevinskih područja predviđena je i izgradnja građevina drugih namjena (gospodarske, proizvodne, poslovne, ugostiteljsko - turističke, javne i društvene, športsko - rekreativske, te komunalne i prometne infrastrukture) te drugih sadržaja koji upotpunjaju osnovne sadržaje naselja i pridonose kvaliteti prostora i života).

Unutar građevinskog područja razlučuju se neizgrađeni dijelovi predviđeni za potrebe daljnog širenja i razvoja naselja, te **izgrađeni dijelovi građevinskog područja** unutar kojih je predviđeno popunjavanje i dopunjavanje izgrađene strukture.

Pod **neizgrađenim dijelom građevinskog područja** podrazumijevaju se dijelovi građevinskog područja koji su zaposjednuti sporadičnom izgradnjom ili bez ikakve izgradnje (zauzetost do 5%). U cilju osiguravanja površina za budući razvoj naselja rezervirane su površine neizgrađenog dijela građevinskog područja za novu gradnju na dosada neizgrađenim površinama.

Neizgrađeni dijelovi unutar građevinskih područja (parkovi, zaštitne zelene površine, površine za šport i rekreatiju i sl.) koji svojom ekološkom funkcijom, funkcijom očuvanja prirodnih resursa i sl. pridonose ukupnoj kvaliteti i vrijednosti naselja određuju se kao **negradići dio građevinskog područja**.

Unutar građevinskih područja naselja rezervirane su površine za **javnu prometnu infrastrukturu, te druge građevine i uređaje komunalne infrastrukture**.

UTVRĐIVANJE GRAĐEVINSKIH PODRUČJA NASELJA

Građevinsko područje naselja Prvlaka utvrđeno je u skladu s obvezama iz planova šireg područja (prvenstveno Prostornog plana Vukovarsko - srijemske županije, SV VSŽ 07/02), ciljevima prostornog razvoja i uređenja Općine Prvlaka, a u odnosu na demografske podatke, izgrađenost, iskorištenost i gustoću izgrađenosti, obilježja pojedinog naselja, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno - povijesnih cjelina.

POSTOJEĆA GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA NA PODRUČJU OPĆINE PRIVLAKA

	STANOVNIKA 1991. g.	GRAĐEVINSKA PODRUČJA	GUSTOĆA NASELJENOSTI G_{st}
	broj	ha	st/ha
Općina Prvlaka ukupno	3.501	356	10

izvor podataka : Prostorni plan Vukovarsko - srijemske županije (SV VSŽ 07/02), izračun izvršen na temelju podataka iz PPO Vinkovci - izmjene i dopune iz 1998. godine

Uvjeti određivanja građevinskih područja ²⁴

Građevinska područja moraju racionalno iskorištavati prostor pri čemu:

- ne smiju se širiti duž županijskih i državnih cesta, a niti na vrijednom poljoprivrednom ili šumskom zemljištu,
- ne smiju se širiti isključivo u jednom smjeru na način da postupno teže prostornom povezivanju dvaju ili više naselja,
- oblik građevinskog područja naselja treba u što većoj mjeri slijediti izvorni identitet prostora naselja čuvajući cjelovitost krajolika,
- građevinske parcele koje se utvrđuju prenamjenom poljoprivrednog zemljišta treba oblikovati tako da se racionalno koristi prostor te postigne primjerena izgrađenost.

Analizom dosadašnjih demografskih kretanja uočena je tendencija stagnacije broja stanovnika naselja Privlaka. S druge pak strane uočeno je smanjenje broja članova po kućanstvu. Prema tome, za očekivati je i **dalje smanjenje gustoće stanovanja u građevinskim područjima naselja**, odnosno zauzimanje većih površina s manjim brojem stanovnika.

Obzirom na navedeno, utvrđeno je da građevinska područja nije potrebno proširivati u odnosu na površine koje su bile određene Prostornim planom (bivše) Općine Vinkovci. Potreba ograničenja rasta građevinskih područja naselja utvrđena je i Prostornim planom Vukovarsko - srijemske županije (SV VSŽ 07/02).

ODREĐIVANJE PLANSKIH POVRŠINA GRAĐEVINSKIH PODRUČJA NASELJA

	planirani broj stanovnika 2015. godine	površina građevinskog područja prema PPO (bivše) općine Vinkovci (ha)	ostvarena površina građevinskog područja PPUO Privlaka (ha)	od toga izgrađeni dio građevinskog područja (ha)	neizgrađeni dio građevinskog područja (%)		povećanje,+ /smanjenje,- građevinskog područja u odnosu na PPO iz 1998. godine (2 - 3) (ha)	gustoća naseljenosti građevinskog područja (st/ha)
					ostvareno PPUO Privlaka	propisano PPŽ		
	1	2	3	4	5	6	7	8
OPĆINA PRIVLAKA UKUPNO	4.000	356,0	346,6	195,0	43,7%	15,0 %	-9,4	11,5
								15,0

Temeljem članka 18. Odluke o donošenju Prostornog plana Vukovarsko - srijemske županije (SV VSŽ 07/02) konačna površina građevinskog područja naselja nakon provedenog postupka dimenzioniranja može biti najviše jednaka površini postojećeg građevinskog područja utvrđenog prostornom planovima koji su bili na snazi na dan stupanja na snagu PPZ (stupac 2). Samo u iznimnim slučajevima kada to razvojne potrebe površina građevinskog područja može biti i veća, ali najviše do 10% od te površine.

²⁴ izvor: Prostorni plan Vukovarsko - srijemske županije, SV VSŽ 07/02

Kao rezultat navedenih postavki planirana površina građevinskog područja naselja Privlaka iznosi **346,6 ha i za 9,4 ha je manja u odnosu na Izmjene i dopune Prostornog plana (bivše) općine Vinkovci iz 1999. godine.**

Građevinsko područje naselja Privlaka nalazi se u okvirima preporučene površine građevinskih područja koju je propisao Prostorni plan Vukovarsko - srijemske županije (SV VSŽ 07/02).

SVEUKUPNI BILANS POVRŠINA GRAĐEVINSKOG PODRUČJA

---

površina građevinskog područja predviđena Prostornim planom Županije 356,0 ha

površina građevinskog područja ostvarena PPUO Privlaka 346,6 ha

---

građevinsko područje ukupno smanjeno za 9,4 ha

BROJČANI PROSTORNI POKAZATELJI

G_{bst} - brutto gustoća stanovanja je odnos broja stanovnika i površine građ. područja

$$G_{bst} = \frac{4.000 \text{ stanovnika}}{346,6 \text{ ha}} = 11,54 \text{ st/ha}$$

G_{nst} - gustoća stanovništva je odnos broja stanovnika i površine obuhvata plana

$$G_{nst} = \frac{4.000 \text{ stanovnika}}{5.241 \text{ ha}} = 0,76 \text{ st/ha (} 76,3 \text{ st/km}^2 \text{)}$$

3.2.3. Razvoj i uređenje prostora izvan naselja - izdvojena građevinska područja

---

Površine za razvoj i uređenje izvan naselja tretiraju se kao negradive površine za potrebe poljoprivredne proizvodnje i gospodarenje šumama a samo iznimno i malim dijelom na njima je moguća gradnja na način utvrđen Prostornim planom uređenja Općine Prvlaka.

ZONE GOSPODARSKE (PROIZVODNE I POSLOVNE) NAMJENE, G :

U cilju stvaranja povoljnih prostornih i infrastrukturnih uvjeta za razvoj poduzetništva Prostornim planom uređenja Općine Prvlaka je **planirano uređenje Gospodarske zone "Prvlaka"** na sjevernom dijelu Općine, na k.č. br 103 i 104 (dio), K.o. Prvlaka.

Planirana površina Gospodarske zone "Prvlaka" je cca 16,5 ha. Teren je ravan i u potpunosti zadovoljava uvjete za gradnju planiranih sadržaja.

Za uređenje Gospodarske zone "Prvlaka" propisana **izrada detaljnog plana uređenja**. Planira se **kompletno infrastrukturno opremanje** zone što uključuje izgradnju interne cestovne, plinske, vodovodne i telefonske mreže, te sustav odvodnje s uređajem za pročišćavanje.

U Gospodarskoj zoni "Prvlaka" kao izdvojenom građevinskom području gospodarske namjene omogućiti će se izgradnja:

- **građevina proizvodne namjene** koje uključuju industriju i zanatstvo, kao i građevine za doradu poljoprivrednih i povrtlarskih kultura, te izgradnju sušara, hladnjaka i slično
- **građevina poslovne namjene** koje uključuju trgovачke i veletrgovачke sadržaje, skladišta i slično

F - GOSPODARSKA NAMJENA - POVRŠINE ZA POLJOPRIVREDNU DJELATNOST

PPUO-om Općine Prvlaka izvan građevinskog područja naselja, nastavno na planiranu Gospodarsku zonu "Prvlaka", задрžana je **površina za gradnju građevina za poljoprivrednu djelatnost za uzgoj stoke** (gospodarski objekti za tov junadi i ovaca s otvorenom pašom bivšeg PIK-a Vinkovci – RJ Prvlaka, danas u vlasništvu Agrokora), površine cca 6,6 ha.

Vezano na komunalno opremanje Gospodarske zone "Prvlaka" (koja se nalazi u neposrednoj blizini) planira se kompletno komunalno opremanje građevinskog područja za isključivo poljoprivrednu djelatnost.

Kako bi se optimalno iskoristile poticajne mjere Države i Županije kojima se omogućava gradnja stočnih farmi, PPUO-om Općine Prvlaka izvan građevinskog područja naselja, planirana je **površina za gradnju građevina za uzgoj stoke - farmi**, odnosno građevina isključivo za poljoprivrednu djelatnost na k.č.br. 686, K.o. Prvlaka, površine cca 16,0 ha.

Općina Prvlaka planira komunalno opremanje građevinskog područja za isključivo poljoprivrednu djelatnost (cestovni pristup, elektroenergetska, plinska, vodovodna i telekomunikacijska mreža, te izdvojeni sustav odvodnje sa samostalnim uređajem za pročišćavanje otpadnih voda) čime će se pružiti dodatna pogodnost za gradnju farmi.

Uvjeti za gradnju u izdvojenom građevinskom području za isključivo poljoprivrednu djelatnost jednaki su kao i za gradnju pojedinačnih farmi koje se u skladu s odrednicama PPUO Prvlaka grade izvan građevinskog područja.

E - GOSPODARSKA NAMJENA - ISKORIŠTAVANJE MINERALNIH SIROVINA²⁵

Sjeveroistočno Općine Prvlaka, ali **izvan područja Općine Prvlaka nalaze se crpilišta nafte i plina** od važnosti za Državu - eksploracijska naftna polja: Đeletovci, Ilača, Prvlaka i eksploracijsko plinsko polje: Prvlaka.

Unutar granica Općine Prvlaka ne nalazi se niti jedna proizvodna ili istražna bušotina, već samo dva vodna objekta (koji su predmet razmatranja u Službi za vodno gospodarstvo, pri Sektoru rudarskih poslova INA d.d. - SD Naftaplin):

- **bunar PrNB-1** (sjeveroistočno od naselja Prvlaka) i
- **piezometar PrN-2** (južno od naselja Prvlaka).

Dio južnog područja Općine Prvlaka **perspektivan je za obavljanje novih istražnih radova**. Na predmetnom području ne nalaze se područja zaštićene prirode ili predjeli osobitih krajobraznih vrijednosti prostora, ali kako se radi o području visokovrijednog poljoprivrednog zemljišta sve uvjete eksploracije potrebno je podrediti mjerama zaštite i sanacije okoliša kako u tijeku, tako i nakon dovršenja korištenja nalazišta.

R - ŠPORTSKO REKREACIJSKA NAMJENA

Zapadno od naselja Prvlaka, a sjeverno od šumskog kompleksa planirano je uređenje postojeće **Zone športsko rekreativske namjene "Brestovac"** (športsko strelište sa pratećim sadržajima), površine cca 8,0 ha.

Trim staze i slični rekreativski sadržaji se na području Općine Prvlaka mogu uređivati izvan građevinskog područja na prostorima primjerenim za tu namjenu, uključivo šumske i poljoprivredne površine, kao i zaštićene dijelove prirode.

---

²⁵ prema podacima: INA - Industrija nafte d.d. - SD Naftaplin, SEKTOR PROIZVODNJE NAFTE I PLINA, Služba zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša (dopis znak: 291/0765/2/05/EB od 27. listopada 2005. godine)

N - POSEBNA NAMJENA²⁶

Ministarstvo obrane Republike Hrvatske na području Općine Prvlaka **nije iskazalo posebne zahtjeve** u vezi potreba za rezerviranjem prostora posebne namjene temeljem Zakona o obrani (NN 33/02 i 58/02) i Pravilnika o zaštitnim i sigurnosnim zonama vojnih objekata (NN 175/03).

IS - POVRŠINE INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

Ove površine čine linijske (trase i koridori) i površinske infrastrukturne građevine državnog i županijskog značaja. Infrastrukturni sustavi veliki su korisnici prostora, te je potrebno posvetiti veliku pozornost njihovom vođenju tako da osiguravaju dobro povezivanje, ali istodobno da što manje ugrožavaju vrijednosti prostora.

Infrastrukturni sustavi državnog i županijskog značaja (cestovni, željeznički i rječni promet, vodoopskrba, odvodnja, vodno gospodarstvo, plinoopskrba, elektroopskrba, telekomunikacije) razvijati će na temelju zasebnih koncepcijskih rješenja.

3.2.4. Izgrađene strukture izvan građevinskog područja

Odredbama članka 42. Zakona o prostornom uređenju (NN 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04) određene su građevine i objekti koje je, u skladu sa smjernicama i kriterijima prostornog plana uredenja općine, moguće graditi izvan naselja, odnosno građevinskih područja. To su:

- objekti infrastrukture (prometne, energetske, komunalne građevine i objekti)
- zdravstvene i rekreativske građevine
- građevine za potrebe obrane
- građevine za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina
- stambene i gospodarske građevine za vlastite potrebe i potrebe seoskog turizma, ali isključivo u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti.

Gradnja navedenih građevina može se odobravati na pojedinačnim lokacijama površine do najviše 10,0 ha, dok se gradnja građevina na lokacijama veće površine može odobravati samo ukoliko je kao izdvojeno građevinsko područje izvan naselja određeno na kartografskim prikazima PPUO Prvlaka.

Na poljoprivrednom zemljištu I. i II. bonitetne klase izvan građevinskog područja može se planirati izgradnja samo stambenih i gospodarskih objekata u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti, objekata infrastrukture te objekata za istraživanje i iskorištavanje energetskih mineralnih sirovina.

---

²⁶ prema podacima: MINISTARSTVO OBRANE, Uprava za materijalne resurse, Služba za nekretnine, graditeljstvo i zaštitu okoliša (dopis klasa: 350-02/05-01/131 ur.broj: 512M3-020202-05-5 od 17. studenog 2005. godine)

3.2.5. Razvoj i uređenje prostora izvan naselja

P - POLJOPRIVREDNO TLO ISKLJUČIVO OSNOVNE NAMJENE

Pod poljoprivrednim površinama smatraju se oranice, vrtovi, voćnjaci, vinogradi, livade i pašnjaci. Obradive poljoprivredne površine se, u skladu s odredbama Pravilnika o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (NN 106/98, 39/04, 45/04 i 163/04), kategoriziraju na:

- **P1** - osobito vrijedno obradivo tlo
- **P2** - vrijedno obradivo tlo
- **P3** - ostala obradiva tla

Obradive poljoprivredne površine na području Općine Privlaka prema Prostornom planu Županije ulaze u kategorije P2 (istočno i sjeverno od naselja Privlaka) i **P3** (zapadno i južno od naselja Privlaka), dok kategorija P1 (osobito vrijedno obradivo tlo) na području Općine nije zastupljena.

Prekategorizacija poljoprivrednih površina u višu bonitetnu kategoriju moguća je nakon procjene opravdanosti i provedbe gospodarsko - ekološki opravdanih mjera (melioracija, odvodnjavanje, navodnjavanje, zaštita od poplava i slično).

POVRŠINE VRIJEDNOG OBRADIVOG TLA (oznaka P2) - JUŽNO OD PODUZETNIČKE ZONE

Š - ŠUMSKE POVRŠINE ISKLJUČIVO OSNOVNE NAMJENE

Šume se Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (NN 106/98, 39/04, 45/04 i 163/04) razvrstavaju u tri osnovne kategorije:

- **Š1 - šume gospodarske namjene** predviđene su prvenstveno za proizvodnju drva. Iskorištavanje gospodarskih šuma podrazumijeva održavanje biološke raznolikosti, produktivnosti, sposobnosti obnavljanja i vitalnosti na način da se ispune ekološke, socijalne i gospodarske funkcije šume, bez štete drugim ekosustavima - na području Općine Privlaka zauzimaju najveću površinu šumskog zemljišta, odnosno 1.752,04 ha ili cca 97% od ukupne površine šuma;
- **Š2 - zaštitne šume** koje služe prvenstveno kao zaštita zemljišta, vodnih tokova, erozionih područja, naselja, te gospodarskih zona - na području Općine Privlaka zastupljene kao Park - šuma "Zvirinac" (g.j. Kunjevci – odsjeci 47 a,b,g), ukupne površine 43,28 ha;
- **Š3 - šume posebne namjene** su šume unutar zaštićenog predjela prirodne baštine koje predstavljaju posebnu pejzažnu, ekološku ili znanstvenu vrijednost, namijenjene su potrebama HV, odmoru i rekreaciji ili slično - na području Općine Privlaka šume posebne namjene su zastupljene u gospodarskoj jedinici Otočke šume – odsjek 1 d na površini od 2,26 ha.

Na području pod šumama ovim planom je samo iznimno predviđena mogućnost izgradnje infrastrukturnih građevina državnog i županijskog značaja, te građevina za potrebe športa, rekreacije i lova, ali samo ako to nije moguće iz tehničkih ili ekonomskih razloga planirati izvan šuma.

PŠ - OSTALO POLJOPRIVREDNO TLO, ŠUME I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE

U ostale poljoprivredne i šumske površine ubrojene su manje rascjepkane obradive površine, neobradive površine, pašnjaci i manji šumarnici - gajevi, neobrasle šume i neplodne šumske površine. Proizvodna vrijednost zemljišta ove kategorije nije velika, ali značajne su radi zaštite identiteta prirodnog i kultiviranog krajolika.

V - VODNE POVRSINE

U vodne površine ulaze vodotoci, jezera, akumulacije, retencije, ribnjaci i slično.

Značajniji vodotoci na području Općine Privlaka su:

- rijeka Bosut koji teče sjevernom granicom Općine
- vodotok Mala Bistra koji protječe središnjim dijelom Općine
- vodotok Ervenica koji formira istočnu granicu Općine
- kanal Bazjaš koji protječe sjeverozapadnim dijelom Općine i nalazi se na planiranoj trasi višenamjenskog kanala Dunav - Sava
- kanal Bistra koji formira jugozapadnu granicu Općine

3.3. PRIKAZ GOSPODARSKIH I DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

3.3.1. Gospodarske djelatnosti

Općina Prvlaka mora dobiti mogućnosti da zaposli svoje stanovništvo u manjim pogonima proizvodno - poslovnih zona čiste industrije. Perspektiva daljnog gospodarskog razvoja Općine Prvlaka počiva na **prirodnim resursima, ulaganju kapitala i ljudskom potencijalu** te je orijentirana je na manje pogona čiste industrije, s izgradnjom skladišnih kapaciteta i razvojem transportnih usluga (čemu pogoduje izrazito dobar prometni položaj). Uz to je realno očekivati razvoj gospodarskih djelatnosti koje će biti oslonjene na glavne nositelje razvjeta poljoprivredu i šumarstvo s razvojem mreže malih pogona dopunske, specijalizirane i sirovinske proizvodnje.

Poljoprivreda: Tlo, blaga kontinentalna klima i povoljan godišnji raspored oborina ovog podneblja omogućavaju kvalitetnu ratarsku i stočarsku proizvodnju. Primjenom Zakona o poljoprivrednom zemljištu omogućeno je obiteljskim gospodarstvima da zakupe značajne površine državnog zemljišta te su time stvoreni uvjeti za stvaranje većih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava. Velika (veća od 50 ha) i srednja (25 - 50 ha) poljoprivredna gospodarstva su usmjerena pretežito na ratarsku proizvodnju, a mala poljoprivredna gospodarstva (manja od 25 ha) na mješovito ratarsko - stočarsku proizvodnju.

Šumarstvo: Općina Prvlaka raspolaze kompleksima šumskog zemljišta u kojima prevladavaju šume visokokvalitetnih vrsta drva (uglavnom hrast lužnjak, te grab i jasen). Šumama gospodare "Hrvatske šume" d.o.o. Uprava šuma – Podružnica Vinkovci.

Lovstvo na području Općine Prvlaka ima dugu tradiciju, a površina državnih i zajedničkih lovišta zauzimaju veći dio površine Općine. U šumama obitava visoka lovna divljač: jelen, srna, divlja svinja, kao i niska divljač: lisica, zec, kuna zlatica, jazavac, itd te ptice močvarice.

Prehrambena industrija: Obzirom na prirodne predispozicije područja, kao i tradicionalno iskustvo u proizvodnji poljoprivrednih proizvoda, a relativno nerazvijenu finalizaciju prehrambenih proizvoda, prehrambena industrija ima veliku perspektivu, prvenstveno više faze prerade poljoprivrednih proizvoda.

Drvno - prerađivačka industrija: Na bazi bogatih stoljetnih šuma slavonskog hrasta na području Općine Prvlaka postoji perspektiva za razvoj manjih drvoprerađivačkih tvrtki.

Turizam i ugostiteljstvo: Prirodne ljepote kraja, uz bogatu slavonsku šumu koja skriva brojne vrste visoke i niske divljači, pružaju dobre prepostavke za razvoj kontinentalnog turizma: od elitnog lovačkog i ribolovnog turizma, preko seoskog turizma u okviru seljačkih turističkih gospodarstava.

POLJOPRIVREDA

Poljoprivreda predstavlja najznačajniju gospodarsku granu Općine Privlaka. Od ratarskih kultura su najviše zastupljene žitarice – kukuruz i pšenica, a nešto manje soja, suncokret i šećerna repa. Poljoprivredne površine zauzimaju 2.991 ha ili cca 57% ukupne površine Općine Privlaka, te predstavljaju osnovu za kvalitetnu primarnu proizvodnju žitarica, povrća, voća, stočne hrane i industrijskih kultura.

Naročiti značaj u razvoju poljoprivredne proizvodnje u budućnosti pružaju mogućnosti **kontrolirane proizvodnje zdrave hrane**, što uključuje biljnu proizvodnju bez primjene umjetnih sredstava, te ekstenzivno stočarstvo.

Postojeća struktura **poljoprivrednih obiteljskih gospodarstava** je rezultat agrarne politike nakon II. svjetskog rata koja je limitiranjem veličine zemljišnog posjeda dovela do prekomjerne usitnjjenosti obiteljskih gospodarstava koja ne mogu osigurati racionalnu i konkurentnu poljoprivrednu proizvodnju, korištenje poljoprivredne mehanizacije i radne snage. Usprkos ograničenjima poljoprivredni sektor karakterizira visok stupanj tehničko-tehnološke stručnosti i sposobljenosti, no potrebno je postići maksimalnu iskorištenost zemlje, strojeva, radne snage, znanja i proizvodno-tehnološkog iskustva. Najperspektivnija su ratarsko-stočarska obiteljska gospodarstva koja će morati pratiti tržišne zahtjeve i prema njima odrediti strukturu proizvodnje. Manja obiteljska poljoprivredna gospodarstva moraju se orijentirati na radno intenzivnu proizvodnju, kao što su uzgoj povrća, voća i cvijeća, sitno stočarstvo, kooperativna proizvodnja za poznatog kupca i slično.

Ograničenja korištenja prostora u smislu lociranja određenih sadržaja odnose se na **zaštitu poljoprivrednih površina visoke kvalitete tla**. Korištenje prostora izvan građevinskog zemljišta namijenjeno je prioritetno poljoprivredi, šumarstvu i vodnom gospodarstvu. Očuvanje vrijednog poljoprivrednog zemljišta i osiguranje potrebnih novih površina za razvoj gospodarstva naglašava potrebu donošenja mjera za poticanje boljeg iskorištenja građevinskog zemljišta. Izgradnju izvan utvrđenih građevinskih područja na poljoprivrednom zemljištu relativno najboljih bonitetnih klasa može se iznimno dozvoliti samo u slučajevima kada zbog reorganizacije i racionalizacije poljoprivredne proizvodnje postoji potreba za izgradnjom novih objekata u funkciji poljoprivredne proizvodnje.

STOČARSTVO

Poticajne mjere Države provode se temeljem :

- Zakona o državnim potporama u poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu (NN 82/04)
- Pravilnika o načinu i uvjetima provedbe modela poticanja proizvodnje (NN 24/05)

Poticajne mjere Županije uključuju:

- program kreditiranja razvijanja poljoprivrede (putem Croatia banke d.d. Zagreb)
- program razvoja poljoprivrednih zadruga i udruženja
- sufinanciranje registracije objekata za obradu, preradu i uskladištenje proizvoda životinjskog podrijetla na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima
- sufinanciranje jednog iznosa troškova umjetnog osjemenjivanja krmača na području Vukovarsko-srijemske županije
- organizacija, prikupljanje, čuvanje i distribucija neškodljive utilizacije trihineloznog mesa na području Vukovarsko-srijemske županije
- sufinanciranje troškova uzgoja autohtonih pasmina

ŠUMARSTVO ²⁷

Šumskim površinama na području općine Privlaka gospodare "Hrvatske šume" d.o.o. Uprava šuma – Podružnica Vinkovci. Šumarska politika i šumarsko planiranje ima za cilj unapređenje učinkovitog načina korištenja šuma uz uvjet da se koriste sve njene funkcije (ekološke, društvene i gospodarske), što podrazumijeva uz gospodarske učinke i održavanje biološke raznolikosti, sposobnosti obnavljanja, vitalnosti i potencijala šume.

Gospodarenje šumama vrši se prema šumskogospodarskoj osnovi koja se temelji na načelima biodiverziteta i obnovljivim resursima. Obzirom da su šumska područja zaštićena, odnosno evidentirana kao vrijedni dijelovi prirodnog krajobraza, potrebno će biti uskladiti njihovo daljnje gospodarenje s uvjetima zaštite (šume posebne namjene).

Osnovni podaci o šumama na području Općine Privlaka su slijedeći :

gospodarska jedinica	površina šumskog zemljišta (u ha)				
	obraslo	neobraslo		neplodno	ukupno
		proizvodno	neproizv.		
KUNJEVCI	1.080,93		23,81	13,08	1.117,82
OTOČKE ŠUME	716,65		13,71	17,20	747,56
UKUPNO	1.797,58		37,52	30,28	1.865,38

gospodarska jedinica	drvna zaliha, godišnji prirast i prosječni godišnji etat		
	drvna zaliha (m ³)	godišnji prirast (m ³)	etat - drvna zaliha za sječu (m ³ /god.)
KUNJEVCI	317.778	7.722	7.336
OTOČKE ŠUME	275.604	7.459	3.444
UKUPNO	593.382	15.181	10.780

Šumske površine na području Općine Privlaka razvrstane su na:

vrsta šume	površina (ha)
GOSPODARSKE ŠUME	1.752,04 ha
ZAŠTITNE ŠUME	43,28 ha
- Park - šuma "Zvirinac" (g.j. Kunjevci – odsjeci 47 a,b,g)	
ŠUME POSEBNE NAMJENE	2,26 ha
- šume namijenjene znanstvenim istraživanjima, nastavi i slično (Gospodarska jedinica Otočke šume – odsjek 1 d)	
ŠUMSKE POVРŠINE UKUPNO	1.797,58 ha

²⁷ prema podacima: "HRVATSKE ŠUME" d.o.o. - UPRAVA ŠUMA - PODRUŽNICA VINKOVCI, Odjel za uređivanje šuma (dopis broj: VK-05-2005-2176/2 od 10. listopada 2005. godine)

Šume za rekreaciju i odmor u gospodarskoj jedinici Kunjevci na području Općine Prvlaka ustanovljene su **Odlukom o proglašenju Park – šume "Zvirinac" šumom namijenjenom za rekreaciju i odmor** (klasa: 351-01/99-01/02, urbroj: 2188/1-03-99-10) Županijske skupštine Vukovarsko – srijemske županije od 18. lipnja 1999. godine.

Na zahtjev centra za znanstveni rad JAZU Vinkovci, Republički komitet za poljoprivredu i šumarstvo Republike Hrvatske donio je rješenje broj UP/I-263-03-88-1 od 13. travnja 1988. godine o izdvajaju odsjeka 1d u gospodarskoj jedinici Otočke šume iz redovitog gospodarenja i njegovog proglašavanja **sastojinom za znanstvena istraživanja** na temu: "Utjecaj strukture na njegu sastojina prorjem u šumi hrasta lužnjaka sa grabom", a na osnovi "biološko – gospodarske klasifikacije stabala u sastojini" po prof.dr. Ivi Dekaniću.

PERSPEKTIVE GOSPODARSKOG KORIŠTENJA ŠUMA I REŽIMI KORIŠTENJA ŠUMSKOG FONDA

U šumama će se provoditi radovi prema odredbama osnove gospodarenja, odnosno u malim sastojinama uzgojni zahvati, u starijima prorjede, a obnova će se vršiti putem oplodnih sječa, s naglaskom na uzgoj stabilnih mješovitih šuma. Da bi se unaprijedilo stanje šuma i nadalje će se pratiti stanje šuma (brojanjem štetnika, opažanjem pojave biljnih bolesti, mjeranjem razine podzemnih voda, organiziranjem protupožarne i čuvarske službe), te u skladu s njim preventivno i represivno djelovati.

Bogatstvo šuma Općine Prvlaka i **usmjerenje na razvoj izletničkog rekreatijskog, tranzitnog i lovog turizma** ciljevi su uređenja i korištenja ovog prostora. Racionalnim korištenjem prostora mora se postići učinkovitija funkcionalna organizacija i štednja resursa. Očuvanje raznolikosti krajolika temelji se na očuvanju šuma i prirodnih oblika vodotoka.

POTREBA POŠUMLJAVANJA

Pošumljavanje novih površina se osnovama gospodarenja ne propisuje, nego će se ono provoditi u sklopu mjera prirodne obnove u gospodarskoj jedinici Kunjevci na površini od 96,56 ha (odsjeci 63a, 64a i 65a), na kojoj se planira realizacija eteta glavnog prihoda.

LOVSTVO²⁸

Na području Općine Privlaka nalazi se zajedničko lovište "Ervenica",²⁹ te dio državnih lovišta "Topola"³⁰ i "Spačva - Sjever"³¹.

Površine navedenih lovišta su slijedeće:

broj lovišta	naziv lovišta	lovozakupnik ovlaštenik prava lova	površina lovišta (ha)	površina izvan lovišta (ha)	ukupna površina lovišta na području Općine Privlaka * (ha)
ZAJEDNIČKA LOVIŠTA					
3	ERVENICA	LU "Fazan" Privlaka	1.703	512	2.215
DRŽAVNA LOVIŠTA					
XVI/17	TOPOLA (dio)	LU "Fazan" Privlaka	2.057	308	2.367
XVI/12	SPAČVA – SJEVER (dio)	Hrvatske šume d.d. Uprava šuma Vinkovci	659	-	659

napomena: * U ukupnu površinu lovišta je uključen je i prostor od 300 metara od naselja i javnih prometnica koja prema članku 8. Zakona o lovstvu ne ulazi u prostor lovišta. Ovlaštenik prava lova dužan je poduzimati mjere za sprječavanje šteta od divljači, graditi i održavati lovnogospodarske objekte, održavati prosjeke i šumske čistine te održavati brojno stanje divljači u granicama kapaciteta lovišta dozvoljenog propisanog lovnogospodarskom osnovom

Zajedničko lovište broj 3. "Ervenica"

Granice lovišta utvrđuju se:

- Sjeverna granica počinje na rijeci Bosut, kod prelaza željezničke pruge Vinkovci - Privlaka, nastavlja rijekom Bosut na jugoistok sve do ušča kanala Ervenica u rijeku Bosut, gdje i završava sjeverna granica lovišta.
- Istočna granica nastavlja kanalom Ervenica na jug do asfaltne ceste Privlaka - Otok, prelazi cestu i dalje na jug do željezničke pruge Privlaka - Otok, prelazi željezničku prugu i uz zapadni rub šume "Lovakovica" na jug, a sve granicom k.o. Privlaka - Otok preko rudine "Vranjevo" do šume "Čunjevci" gdje i završava istočna granica lovišta.
- Južna granica nastavlja rubom šume "Čunjevci" na sjeverozapad sve do ceste Privlaka - Gradište gdje i završava južna granica lovišta.
- Zapadna granica nastavlja na sjever putem Gradište - Privlaka do željezničke pruge Vinkovci - Otok, nastavlja prugom na sjeverozapad, te napušta prugu i rubom rudine "Gajić" izlazi na rijeku Bosut, te uz sjeverozapadni rub šume "Zvirinac" dolazi do željezničke pruge Vinkovci - Privlaka, odnosno na početnu točku.

Površina lovišta pod šumom iznosi 224 ha.

Državno lovište broj XVI/17 "Topola"

Državno lovište broj XVI/17 "Topola" nalazi se dijelom na području Općine Privlaka.

Južna granica lovišta "Ervenica" nastavlja se na sjevernu granicu lovišta "Spačva - sjever" i "Topola" i zapadni dio Općine Privlaka. Zapadni dio lovišta "Ervenica" nalazi se u sklopu kompleksa Spačvanskih šuma.

²⁸ prema podacima: URED DRŽAVNE UPRAVE U VUKOVARSKO - SRIJEMSKOJ ŽUPANIJI, Služba za gospodarstvo - Vukovar (dopis klasa: 300-01/05-01/03, urbroj: 2196-02-02-05-2 od 31. listopada 2005. godine)

²⁹ Zajedničko lovište Ervenica ustanovljeno je Odlukom o ustanovljenju zajedničkih lovišta Vukovarsko - srijemske županije (klasa:322-02/97-01/01, ur.broj: 2188/1-03-97-1) od 30. siječnja 1997. godine.

³⁰ Državno lovište "Topola" ustanovilo je Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva (rješenje klasa: UP/I-323-04/94-01, ur.broj: 525-01-94-3 od 15. prosinca 1994. godine).

³¹ Državno lovište Spačva - Sjever ustanovilo je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva - Uprava šumarstva i lovstva, Odjel gospodarenja šumama (rješenje klasa: UP/I-323-04/03-01/97, ur.broj: 525-3-03-01 od 05. siječnja 2004. godine).

Državno lovište broj XVI/12 "Spačva - Sjever"

Državno lovište broj XVI/12 "Spačva - Sjever" nalazi se dijelom na području Općine Prvlaka. Sjeverna granica lovišta "Spačva - sjever" nastavlja se na južnu granicu lovišta "Ervenica" i "Topola" i zauzima južni dio Općine Prvlaka. Lovište Spačva - sjever je smješteno u sklopu najvećeg neprekinutog kompleksa šuma u cijeloj Europi, poznatog slavonskog hrasta (*Quercus robur slavonica*), koje su idealno stanište za jelena, srnu, divlje svinje i ptice močvarice. Lovište je naročito poznato po atraktivnom zimskom lovnu na divlje svinje prigonu uz upotrebu posebno dresiranih lovnih pasa.

Na području Općine Prvlaka nije ustanovljeno niti jedno uzgajalište divlječi.

Obzirom na kvalitetna prirodna staništa **uvjeti za razvoj lovstva na području Općine Prvlaka izrazito su povoljni**, te će u narednom razdoblju razvoj lovstva biti neposredno vezan uz razvoj turizma.

RIBOLOV

Ribolovnim vodama na području Općine Prvlaka gospodari Športsko ribolovni savez Vukovarsko - srijemske županije, kao ovlaštenik ribolovnog prava kojim je putem javnog natječaja od Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva dobio ribolovno pravo.

Bosut je danas postao prirodnim kolektivom za odvodnjavanje suvišnih voda s većih područja, pa je voda Bosuta nizvodno od Vinkovaca zagađena. Ljeti u vodi izraste i previše vodenog bilja, te uslijed pomanjkanja kisika dolazi do tzv. "zijeva" i uginuća riba, te Bosut na području Općine Prvlaka nije atraktivno ribolovno područje.

Ostali vodotoci području Općine Prvlaka zanimljivi su za športski ribolov (nizinske vrste: som, smuđ, šaran, štuka i ostale autohtone vrste: deverika, linjak, karas i ostala sitnija bijela riba).

TURIZAM I UGOSTITELJSTVO

Općina Prvlaka raspolaže turističkim potencijalima koji do sada nisu odgovarajuće iskorišteni, a temelje se na prirodnim ljepotama kompleksa hrastovih šuma, očuvanom ruralnom prostoru, te mogućnostima razvoja lovног, ribolovног i seoskog turizma. Posebna je pogodnost laka dostupnost (auto-cesta Zagreb - Lipovac) koja može doprinijeti razvoju **tranzitnog i izletničkog turizma**.

Izražene su mogućnosti za budući razvoj **ruralnog turizma**, naročito aktiviranjem etnološke baštine u turističke svrhe, uz isticanje značaja ekopoljoprivrede i proizvodnje zdrave hrane.

U turističku ponudu Općine potrebno je svakako uključiti danas nedovoljno istražene i neadekvatno prezentirane **arheološke lokalitete** iz prapovijesnog i srednjovjekovnog razdoblja.

Lovni turizam treba upotpuniti organiziranim obilaskom lovišta i promatranjem divljači, ugostiteljskim uslugama i specijalitetima s posebnostima obilježjima tradicionalnog kulinarstva. Preduvjet za razvoj lovног turizma je pravilno gospodarenje lovištima što osobito obuhvaća poticanje uzgoja divljači.

U svrhu turističke eksplotacije područja Općine Prvlaka potrebno je razvijati niz **dodatnih usluga** i to prvenstveno sještajne kapacitete i ugostiteljske usluge, te potom informativne, servisne, športsko - rekreacijske, trgovačke, zdravstvene i druge usluge.

PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA

Perspektiva gospodarskog razvoja, u skladu sa Strategijom prostornog razvijanja Republike Hrvatske, oslanja se na uvođenje modernih tehnologija, učinkovite organizacije i osvajanju novih tržišta. Razvitak se orientira prema industriji koja koristi komparabilne prednosti prostora: položaj, prirodne resurse, sposobne radnike, tržiste, kapital, tradiciju, znanje i drugo. Svaka strategija razvoja industrije mora biti u okvirima teorije održivog razvijanja, a to znači da energetska i ekološka dimenzija industrije ne smije umanjivati kvalitetu okoliša.

Mogući sadržaji vežu se na tradicionalne gospodarske namjene: prvenstveno prerađivački kapaciteti **na bazi prerade poljoprivrednih proizvoda i prerade drva, ali i sve druge proizvodnje koje ne zagađuju okoliš**, a privučene su dobrom prometnim položajem, stručnom radnom snagom i olakšicama koje pruža država i lokalna samouprava.

Postupno oživljavanje gospodarstva u Općini Privlaka razvijati će se na temeljima **privatnog poduzetništva** koje se smatra jednim od osnovnih faktora lokalnog i regionalnog razvoja i procesa industrijskog restrukturiranja i značajan je generator razvoja. Disperzija industrije u manje jedinice znatno doprinosi uvođenju visoke tehnologije, razvitku sustava upravljanja te omogućava veću dinamiku i prostornu distribuciju djelatnosti u prostoru.

Od posebnog značenja je **prostorno uklapanje proizvodnih sadržaja** u naselja, čime se nastoji pridonijeti poboljšanju slojevitosti sadržaja i broja funkcija u naseljima. Po veličini, funkciji i smještaju u naselju razlikuju se :

- prostori namijenjeni **većim proizvodnim i poslovnim sadržajima** predviđaju se u izdvojenoj zoni gospodarske namjene "Privlaka";
- smještaj prostora namijenjenih **srednjem i malom poduzetništvu** (npr. proizvodno zanatstvo) omogućen je:
  - u samostalnim građevinama u sklopu naselja (u skladu s Odredbama za provođenje Plana), uz nužno poštivanje odrednica o očuvanju okoliša ili
  - u sklopu zone gospodarske namjene "Privlaka" čime se omogućuju manji troškovi opremanja i uređevanja zemljišta, te lakše ostvaruju beneficije u cilju podržavanja poduzetništva i slično.

OSTALE DJELATNOSTI

Obzirom na planirani koncept policentričnog razvoja Županije raznovrsnost i specijaliziranost ponude tercijarnih i kvartarnih djelatnosti imati će značajno mjesto u poboljšanju kvalitete života i boljoj opskrbi stanovništva Općine Privlaka. Novom generacijom dokumenata prostornog uređenja napušteno je monofunkcionalno planiranje prostora, te **u građevinskim područjima naselja mogu biti smješteni i različiti poslovni i uslužni sadržaji** (trgovački, uslužni, servisni, turistički i ugostiteljski sadržaji kao i manji prostori za rad). Način izgradnje detaljno je definiran provedbenim odredbama PPUO pri čemu je nužan preduvjet da se njihovom izgradnjom i funkcioniranjem ne narušava stanje okoliša ili na bilo koji način snižava kvaliteta života u naselju.

Od posebnog značenja za lokalnu razinu su mogućnosti razvijanja **obrtništva, malog i srednjeg poduzetništva**, što omogućava brži gospodarski razvitak, veće zapošljavanje i viši oblik zadovoljenja potreba stanovništva. Prioritetnim se na ovoj razini predviđa razvoj malih i srednjih tvrtki i obrta. U strukturi obrtništva karakterističan je malen ali stalni broj proizvodnih radionica, a znatno se povećava broj trgovina i ugostiteljskih objekata. Poticajne mјere za proizvodno obrtništvo trebale bi poboljšati ovo stanje.

Trgovinom se na području Općine bave tvrtke i obrti registrirani za obavljanje poslova trgovine na veliko i malo. Trgovačka djelatnost je usitnjena usmjerena na lokalno tržiste, te se strategija razvoja trgovine temelji se na povezivanju gospodarskih grana: poljoprivrede, prehrambene industrije, trgovine i turizma.

3.3.2. Društvene djelatnosti

Javne i društvene djelatnosti pripadaju grupi središnjih funkcija, te su usmjerenе prema prema podizanju standarda i kvalitete života. One podižu obrazovnu, kulturnu i znanstvenu razinu te zdravstvenu kulturu cjelokupnog stanovništva i predstavljaju aktivnog činitelja ekonomskog i društvenog razvoja. Ujedno, one pridonose povećanju pružene socijalne skrbi, ostvaruju mogućnost rekreacije i odmora stanovništva, te osiguravaju ostvarenje mnogobrojnih dugoročnih ciljeva.

Prostornim planom Županije potiče se razvitak društvenih djelatnosti: obrazovanja, znanosti, kulture, zdravstva i športa, te je planirano ravnomjernije raspoređivanje građevina i prostora društvenih djelatnosti u prostoru kako bi bili što dostupniji svim korisnicima. To se osobito odnosi na općinska središta te je razvitak društvenih djelatnosti u Općini Privlaka u skladu s predviđenim konceptom policentričnog razvijanja.

Postojeći sustav društvenih djelatnosti predstavlja solidnu osnovu za daljnji razvitak koji je danas usmjeren **prvenstveno u cilju podizanja kvalitete života**. Opremanje naselja društvenim djelatnostima i uslužnim funkcijama preduvjet je stvaranja policentrične mreže središnjih naselja i utvrđeno je stoga Prostornim planom Vukovarsko - srijemske županije (SV VSŽ 07/02).

Većina funkcija određena je u svrhu zadovoljenja odgovarajućeg standarda, dok se njihovo dimenzioniranje treba provesti u skladu s veličinom pripadajućeg gravitacijskog područja i stvarnim potrebama.

Prostornim planom uređenja Općine Privlaka planirana je sljedeća zastupljenost pojedinih društvenih funkcija po naseljima:

OPREMLJENOST NASELJA OPĆINE PRIVLAKA DRUŠTVENIM I JAVNIM SADRŽAJIMA

PLANIRANI DRUŠTVENI I JAVNI SADRŽAJI	NASELJE PRIVLAKA PODRUČNO I LOKALNO (MALO RAZVOJNO) SREDIŠTE
UPRAVA I SUDSTVO	<ul style="list-style-type: none"> - organi općinske samouprave - porezna uprava - ispostava - vatrogasni dom
ŠKOLSTVO	<ul style="list-style-type: none"> - osnovna škola
SOCIJALNA SKRB	<ul style="list-style-type: none"> - dom umirovljenika - mala škola (predškolski program za djecu prije polaska u školu) - privatne dječje ustanove
KULTURA I INFORMACIJE	<ul style="list-style-type: none"> - muzej, galerija - knjižnica, čitaonica
ZDRAVSTVO	<ul style="list-style-type: none"> - ambulanta primarne zdravstvene zaštite
FINANCIJSKE I SLIČNE USLUGE	<ul style="list-style-type: none"> - banka - ispostava - poštanski ured
OPSKRBA I USLUGE	<ul style="list-style-type: none"> - specijalizirane trgovine, servisi i obrtničke radionice - skladišta, manje hladnjače - veterinarska ambulanta
ŠPORT	<ul style="list-style-type: none"> - športska dvorana otvorenog tipa uz osnovnu školu - pojedinačni sportski objekti uz osnovnu školu - sportski klubovi i igrališta (nogomet, bočanje)

JAVNE SLUŽBE I UPRAVA

U skladu sa zakonima i propisima Republike Hrvatske, te političko - teritorijalnom ustrojstvu zemlje, uspostavljen je sustav javnih službi državne uprave (ispostave državnih ureda) kao i lokalne samouprave i uprave na općinskoj i mjesnoj razini. Za sadržaje navedenih službi i institucija potrebno je osigurati prostorne uvjete rada i razvoja.

U Privlaci su, kao sjedištu jedinice lokalne samouprave, smješteni:

- **Općinska uprava Općine Privlaka**
- **sjedište Matičnog ureda**
- **Dobrovoljno vatrogasno društvo Privlaka.**

U Privlaci djeluje niz različitih udruga, društava i zajednica, no prostori za njihov smještaj nisu predmet razrade Prostornog plana uređenja Općine Privlaka.

NOVA ZGRADA VATROGASNOG DOMA U PRIVLACI

ODGOJ I OBRAZOVANJE ³²

Kako bi odgoj i obrazovanje mogli uspješno ispunjavati svoje zadaće nadležne županijske, odnosno općinske službe, na temelju kritičke raščlambe postojeće mreže ustanova za osnovno obrazovanje, odnosno odgoj djece predškolske dobi, izrađuju mrežu koja će biti u funkciji demografskog "pokrivanja" i demografskog razvoja. U budućnosti je potrebno prvenstveno **podizati kvalitetu usluge i kompletirati opremanje postojećih odgojnih i obrazovnih ustanova** (informatičko opremanje, gradnja športskih dvorana, uređivanje okoliša i športskih terena i sl.).

U Općini Prvlaka **nema ustanova predškolskog odgoja i naobrazbe** niti drugih oblika programa predškolskog odgoja.

U Prvlaci se planira **osnivanje manje predškolske ustanove** s 1 do 2 odgojne skupine (koja može biti javna ili u vlasništvu fizičkih ili pravnih osoba).

OSNOVNA ŠKOLA "STJEPAN ANTOLOVIĆ" U PRIVLACI

U Općini Prvlaka škola je započela s radom već 1772. godine, a današnja zgrada osnovne škole "Stjepan Antolović" izgrađena je 1982. godine.

Osnovnoj školi "Stjepan Antolović", Školska 40 gravitiraju samo učenici iz naselja Prvlaka. Škola ima 12 učionica, a u školskoj godini 2005/06. upisano je 327 učenika u 16 razrednih odjeljenja od I do VIII razreda (maksimalni kapacitet škole je cca 720 učenika). U sklopu škole je športska dvorana, te športski tereni površine 1.700 m². Osnovna škola u Prvlaci svojim sadržajima u potpunosti zadovoljava potrebe gravitacijskog područja.

Neovisno o mreži javnih odgojnih i obrazovnih ustanova, na području Općine Prvlaka moguća je izgradnja ili prenamjena **građevina za odgojnu ili obrazovnu namjenu u vlasništvu fizičkih ili pravnih osoba**.

---

³² izvor podataka: URED DRŽAVNE UPRAVE U VUKOVARSKO - SRIJEMSKOJ ŽUPANIJI, Služba za društvene djelatnosti - VUKOVAR (dopis klasa: 602-03/05-01/198, urbroy: 2196-04-04-05-1 od 10. listopada 2005. godine)

KULTURA

Na području djelatnost očuvanja etnološke baštine obavljaju:

- **KUD "Ivan Domac"**

Godine 1936. osnovano je društvo "Seljačka sloga" koje pod tim imenom radi sve do 1974. godine kada ga mijenja u "Ivan Domac". Društvo djeluje u tri sekcije: tamburaška, dječja folklorna skupina i odrasla folklorna skupina. Plešu i pjevaju isključivo izvorne pjesme i plesove i čuvaju stare običaje (pokladni dani, tucanje suncokreta, čijalo perja, unošenje slame na Badnjak, Badnja večer i drugi).

KUD "Ivan Domac" svake godine organizira Zahvalnu nedjelju u svojoj župi.

- **Kulturni centar "Klasje"**

Kulturni centar "Klasje" je osnovan 1997. godine. U Centru djeluju dječja folklorna skupina, odrasla folklorna skupina, dramska sekcija i rekreacija za žene, te organiziraju izložbe ručnih radova.

Rad kulturnih društava omogućen je u dvije zgrade bivše stare osnovne škole.

ZGRADE KULTURNO – UMJETNIČKIH DRUŠTAVA U CENTRU PRIVLAKE

ŠPORT I REKREACIJA ³³

Održavanje psihofizičkih sposobnosti i zdravlja stanovništva, te sve aktivnije iskoriščavanje slobodnog vremena, zahtijevaju da se što više pažnje posveti športskim aktivnostima, rekreaciji, zabavi i odmoru svih uzrasta stanovništva, osobito mladeži. Potrebno je stoga osigurati prostor i druge uvjete za djelatnost športskih udruga i saveza, organiziranje i održavanje športskih natjecanja i priredbi, obavljanje stručnih poslova u športu, te izgradnju i održavanje športskih građevina i drugih sadržaja za potrebe športa, rekreacije, zabave i odmora stanovnika i drugih korisnika (turisti i posjetitelji).

U Privlaci postoji **nogometno igralište** s pratećim objektima za potrebe nogometnog kluba. Planirano je proširenje športsko - rekreacijske zone novim sadržajima (tenis igrališta i sl.)

Športsko rekreacijske površine također uključuju i **športska igrališta u sklopu Osnovne škole "Stjepan Antolović"**.

ŠPORTSKI TERENI U SKLOPU OSNOVNE ŠKOLE "STJEPAN ANTOLOVIĆ" U PRIVLACI

Športska dvorana u okviru osnovne škole u Privlaci služe prvenstveno zadovoljavanju svoje osnovne namjene (održavanje nastave) ali kako nema izgrađeno gledalište **planira se gradnja nove športske dvorane** za opće namjene. Lokacija nove športske dvorane će biti određena Urbanističkim planom uređenja naselja Privlaka.

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA ³⁴

Mreža zdravstvenih djelatnosti temelji se na uvođenju tržišnih zakonitosti u zdravstvu, uz omogućavanje otvaranja privatne prakse i osnivanja privatnih ustanova, čime se osigurava zdravstvenu zaštitu svim kategorijama stanovništva.

³³ izvor podataka: URED DRŽAVNE UPRAVE U VUKOVARSKO - SRIJEMSKOJ ŽUPANIJI, Služba za društvene djelatnosti - VUKOVAR (dopis klasa: 602-03/05-01/198, urbroj: 2196-04-04-05-1 od 10. listopada 2005. godine)

³⁴ izvor podataka: URED DRŽAVNE UPRAVE U VUKOVARSKO - SRIJEMSKOJ ŽUPANIJI, Služba za društvene djelatnosti - VUKOVAR (dopis klasa: 602-03/05-01/198, urbroj: 2196-04-04-05-1 od 10. listopada 2005. godine)

ZDRAVSTVENA AMBULANTA U PRIVLACI

Zdravstvenu zaštitu na području Općine Prvlaka pokriva Dom zdravlja Vinkovci sa **Zdravstvenom ambulantom opće medicine s patronažnom službom**, Faličevci 6 (dva liječnička tima).

U Prvlaci se planira otvaranje i drugih **specijalističkih ambulanti** (npr. stomatološka, ginekološka ordinacija i sl.).

Ljekarnička djelatnost osigurava opskrbu ljekovima stanovništva, zdravstvenih i drugih ustanova, organizacija i zdravstvenih djelatnika koji obavljaju privatnu praksu. Ljekarnička djelatnost se obavlja u ustanovama u vlasništvu fizičkih i pravnih osoba ili u privatnim ljekarnama (postojeća Ljekarna "Tripolski" u Prvlaci, Čolićeva 17).

VETERINARSKA ZAŠTITA

Na području Općine Prvlaka veterinarsku zaštitu pokriva:

- **Veterinarska stanica d.o.o. Vinkovci** - Prvlaka, Bana Josipa Šokčevića 29

Poljoprivredne ljekarne u Prvlaci su :

- AMARILIS d.o.o. poljoprivredna ljekarna, Bana Josipa Šokčevića 4
- POLJOPRIVREDNA ZADRUGA PRIVLAKA, Faličevci 10
- TINA d.o.o. poljoprivredna ljekarna, Faličevci 3

SOCIJALNA SKRB³⁵

Djelatnost **socijalne skrbi** je od posebnog interesa za Državu kako bi se ostvarili ciljevi osiguranja podjednakih uvjeta života svim stanovnicima. U okvirima suvremenih koncepcija u radu socijalnih službi planirano je na razini Države, Županije i Općine ostvariti mrežu i kapacitete javnih ustanova socijalne skrbi za sve vrste korisnika, što se naročito odnosi na ustanove koje zbrinjavaju starije osobe.

Na području Općine Prvlaka **ne postoji niti jedna registrirana ustanova niti drugi oblik socijalne skrbi**.

U Prvlaci je moguća lokacija jedne ili više ustanova (u vlasništvu fizičkih ili pravnih osoba) za **smještaj starih, nepokretnih i polupokretnih osoba** gradnjom novih ili prenamjenom postojećih objekata.

VJERSKA NAMJENA

Područje Općine Prvlaka pripada Đakovačko - srijemskoj biskupiji. Na području Općine Prvlaka **u najvećem je broju zastupljeno stanovništvo katoličke vjeroispovjesti** (3.776 stanovnika ili cca 98,4%), dok ostale vjerske zajednice imaju samo po nekoliko pripadnika (14 stanovnika je pravoslavno, 3 pripada jehovinim svjedocima, a 2 stanovnika su pripadnici islamske vjerske zajednice).

Sakralne građevine u Prvlaci su:

- **Župna crkva Sv. Martina Biskupa u Prvlaci**

Župa u Prvlaci se spominje 1332. godine, te je obnovljena nakon protjerivanja Turaka. Župna crkva sagrađena je 1782. godine i danas je izvan uporabe i bez namještaja. Kako je crkva Sv. Martina Biskupa zaštićeno kulturno dobro, 2000. godine započela je njena obnova (saniran je krov crkve).

- **Nova župna crkva u Prvlaci** građena je od 1971. do 1978. godine

Površina crkve je 388 m², a u njenom sastavu je vjeroučna dvorana površine 70 m². U Domovinskom ratu 1991. od granata stradalo kroviste i inventar crkve, koje je nakon prestanka ratnih djelovanja obnovljeno.

- **Kapelica Fatimskoj Gospi** na "Rokovačkom putu" (izvan sela) izgrađena je 2001. godine na mjestu starije, manje i dotrajale kapelice.

Župni ured Svetog Martina Biskupa, Čolićeva 1 sagrađen je 1914. godine, a obnovljen 1999. godine (novi krov i fasada).

Vjerskim zajednicama, koje su jednake pred zakonom i odvojene od države omogućeno je stvaranje odgovarajućih prostornih preduvjeta **za obavljanje vjerskih obreda, te osnivanje socijalnih i dobrotvornih ustanova**. Planiranje vjerskih sadržaja i objekata u domeni je vjerskih zajednica, sukladno tomu očekuje se njihovo sustavno uključivanje kod određivanja prostornih i demografskih kriterija za osiguranje lokacija za vjerske građevine.

---

³⁵ izvor podataka: URED DRŽAVNE UPRAVE U VUKOVARSKO - SRIJEMSKOJ ŽUPANIJI, Služba za društvene djelatnosti - VUKOVAR (dopis klasa: 602-03/05-01/198, urbroy: 2196-04-04-05-1 od 10. listopada 2005. godine)

NOVA ŽUPNA CRKVA U PRIVLACI

ŽUPNI URED SVETOG MARTINA BISKUPA U PRIVLACI

G - GROBLJE

Grablje u Privlaci nalazi se u sklopu građevnog područja naselja. Na groblju je sagrađena mrtvačnica i kapelica, a potrebno je rješiti parkiralište.

MRTVAČNICA NA GROBLJU U PRIVLACI

SPOMENICI I SPOMEN OBILJEŽJA

U znak trajnog spomina na poginule branitelje i žrtve Domovinskog rata na području Općine Privlaka u sjevernom dijelu naselja Privlaka, uz srušeni most preko Bosuta, uređen je **Spomen park hrvatskim braniteljima**.

SPOMEN PARK HRVATSKIM BRANITELJIMA

3.4. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA

3.4.1. Iskaz površina za posebno vrijedna i / ili osjetljiva područja i prostorne cjeline (prirodni resursi, krajobraz, prirodne vrijednosti i kulturno - povijesne cjeline)

tablica 3. - drugi dio

redni broj	OPĆINA PRIVLAKA	oznaka	ukupno ha	% od površine Općine	stan / ha ha / stan*
2.0. ZAŠTIĆENE CJELINE					
2.1.	Zaštićena prirodna baština ukupno		43,3	0,83 %	0,011 *
	- nacionalni park	NP	-	-	-
	- park prirode	PP	-	-	-
	- ostali zaštićeni dijelovi prirode: Park - šuma "Zvirinac" (g.j. Kunjevci – odsjeci 47 a,b,g)		43,3	0,83 %	0,011 *
2.2.	Zaštićena graditeljska baština ukupno		-	-	-
	- arheološka područja		-	-	-
	- povijesne graditeljske cjeline		-	-	-
	Općina Prvlaka ukupno		43,3	0,83 %	0,011 *

redni broj	OPĆINA PRIVLAKA		ukupno	% od površine Općine	stan / ha ha / stan*
3.0. KORIŠTENJE RESURSA					
3.1.	More i morska obala obalno područje		-	-	-
	otočno područje		-	-	-
3.2.	Energija proizvodnja		-		
	potrošnja (vršno opterećenje)		-		
3.3.	Voda izvorište "Topolik"		11,0 l/s		
	potrošnja		-		
3.4.	Mineralne sirovine		-		
	Općina Prvlaka ukupno		-	-	-

napomena : u zadnjem stupcu koeficijenti su izraženi u stan / ha, osim u onima koji su označeni s * u kojima su koeficijenti izraženi u ha / stan

3.4.2. Zaštita krajobraza

Pojam **krajobraz u kontekstu prostornog planiranja označava cjelovitu prostornu, prirodnu i antropogenu strukturu**, u rasponu od potpuno prirodne do pretežito ili gotovo potpuno antropogene. Zakon o zaštiti prirode (NN 70/05) uređuje sustav zaštite i cjelovitog očuvanja prirode i njenih vrijednosti pri čemu je priroda sveukupna biološka i krajobrazna raznolikost. Stoga su Planom predviđene mjere zaštite koje štite krajobraz u cijelosti, a naročito osjetljiva područja:

- poljoprivredno zemljište kao najnapadnutiji resurs za potrebe izgradnje;
- vode kao strateški resurs izložen zagađenju;
- šume kao ekološku zajednicu od najvećeg značaja;
- naselja koja svojim širenjem dolaze u konflikt s navedenim prirodnim resursima;
- kontaktne zone cjelina zaštićenih u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode.

Prostornim planom uređenja Općine Prvlaka posvećena je posebna pažnja očuvanju **cjelokupnog prirodnog pejzaža i okruženja**, te su prirodni krajobazi zaštićeni od širenja neplanske izgradnje, a kao posebnu vrijednost čuvaju se šume, prirodni vodotoci i područja uz njih. Prostornim planom Županije vrijedna područja prirode koja treba štiti kao osobito vrijedan krajobraz su osobito obale rijeke Dunava, Save, Bosuta, Vuke, Spačve i Studve.

Za planirane zahvate u prostoru, koji sami ili sa drugim zahvatima mogu imati bitan utjecaj na ekološki značajno područje ili zaštićenu prirodnu vrijednost, treba ocijeniti, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, njihovu prihvatljivost za prirodu u odnosu na ciljeve očuvanja tog ekološki značajnog područja ili zaštićene prirodne vrijednosti.

Pod pojmom **kulturnog krajolika** podrazumijevaju se područja u kojima je izražen kvalitetan suživot prirodnih struktura i graditeljske baštine prepoznatljivih prostornih, povijesnih, arheoloških, etnoloških, umjetničkih, kulturnih, socijalnih ili tehnoloških vrijednosti. Temeljno polazište vrednovanja prostorne baštine je u cjelovitom ispreplitanju prirodnih i antropogenih vrijednosti. Činitelji kulturnog krajobraza su :

- prostorna obilježja (reljefna, geomorfološka, pejzažna)
- povijesna i gospodarska obilježja, povijesni kontinuitet
- kulturna i sociološka obilježja
- način i oblici prostorne organizacije, mreža komunikacija, smještaj naselja
- vrste i tipologija naselja
- arhitektonska obilježja tradicijske arhitekture (karakterističnost i specifičnosti prostorne strukture, arhitektonski detalji, materijali, ornamentika)

Na području Općine Prvlaka naročito je zaštićen **prirodni krajobraz Spačvanskih šuma hrasta lužnjaka** za koji je planiran niz mjeru za očuvanje prirodnih značajki:

- očuvanje šuma i vegetacijskog pokrova
- očuvanje mreže očuvanih prirodnih staništa u cilju zaštite bioraznovrsnosti
- očuvanje određenog postotka starih šuma u okviru gospodarenja šumama
- sprečavanje zahvata i djelatnosti posljedice kojih su degradacija krajolika i smanjenje raznovrsnosti biljnog i životinjskog svijeta
- objedinjavanje infrastrukturnih koridora magistralne i županijske infrastrukture
- provedbu mjeru sanacije krajolika biološkom rekultivacijom u tijeku i po dovršenju izgradnje infrastrukturnih sustava, a osobito koridora autoceste na dijelu trase višenamjenskog kanala Dunav - Sava
- ograničavanje kanaliziranja vodotoka u cilju zaštite izvornog krajolika.

3.4.3. Zaštićena prirodna baština

Prostornim planom Vukovarsko - srijemske županije uočen je niz problema narušavanja cjelovitosti i izvornosti krajolika, osobito u okruženju gradova, te uz obale rijeka i rubove šuma. Prioritetne smjernice i mjere zaštite prirode upućuju na određivanje prioriteta zaštite gdje se prihvaća načelo da nije dovoljno štititi samo pojedinačne vrste i lokacije, već se predlaže **cjelokupna zaštita staništa i ekosustava**. Zaštićena područja trebala bi postati žarištem novih ruralnih strategija spajajući očuvanje prirode s obnovom tradicionalnog seoskog gospodarstva.

ZAŠTIĆENI DIJELOVI PRIRODE

Prema podacima Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu prirode³⁶ na području Općine Privlaka temeljem Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05) zaštićena je:

- **Park - šuma "Zvirinac"**³⁷

Park - šuma "Zvirinac" proglašena je zaštićenim dijelom prirode za potrebe odmora i rekreacije Odlukom Županijske skupštine Vukovarsko – srijemske županije (klasa: 351-01/99-01/02, urbroj: 2188/1-03-99-10) od 18. lipnja 1999. godine (SV VSŽ 06/99).

Park - šuma "Zvirinac" obuhvaća odsjeke 47a i 47b u Gospodarskoj jedinici Kunjevci na dijelu k.č.br. 2/1 K.o. Privlaka, površine 39,05 ha. To je dominantno stara šuma hrasta lužnjaka i običnog graba (Carpino Betuli - Quercetum roboris). U odsjeku 47b šuma je stara 111 godina, a odsjek 47a je sjemenjača sa stablima iz panja graba, jasena i klena, starosti cca 60 godina.

Park - šuma "Zvirinac" se pruža uz desnu obalu Bosuta i uz glavnu željezničku prugu Vinkovci - Brčko, 5 km jugozapadno od Vinkovaca. Blizina Vinkovaca i ljepota rijeke Bosut daje mogućnost da se ova šuma uredi i oblikuje u park šumu s odgovarajućim rekreativnim sadržajima

Za Park - šumu "Zvirinac" propisuju se slijedeće mjere zaštite prirode:

- u park - šumi su dopušteni samo oni zahvati i radnje čija je svrha njezino održavanje ili uređenje
- za park - šumu je potrebno izraditi krajobrazni plan korištenja prostora s mjerama zaštite
- potrebno je zabraniti sve radnje kojima se park - šumi, kao zaštićenoj prirodnoj vrijednosti, umanjuje prirodna vrijednost odnosno narušavaju svojstva zbog kojih je zaštićena
- prije bilo kakvih zahvata u park - šumi potrebno je izvršiti potpunu inventarizaciju i valorizaciju staništa i posebno izdvojiti i zaštititi vrste i područja
- potrebno je u što većoj mjeri zadržati prirodne kvalitete prostora, odnosno posvetiti pažnju očuvanju cjelokupnog prirodnog krajobraza i okruženja
- za zahvate i radnje na području park - šume potrebno je ishoditi dopuštenje tijela nadležnog za poslove zaštite prirode

³⁶ prema podacima: MINISTARSTVO KULTURE, Uprava za zaštitu prirode (dopis klasa: 612-07/05-49/409, urbroj: 532-08-02-2/5-05-5 od 25. listopada 2005. godine i dopis klasa: 612-07/05-49/409, urbroj: 532-08-02-0274-06-5 od 10. svibnja 2006. godine)

³⁷ Park-šuma je prirodna ili sađena šuma, veće krajobrazne vrijednosti, namijenjena odmoru i rekreaciji. U park-šumi su dopušteni samo oni zahvati i radnje čija je svrha njezino održavanje ili uređenje. (članak 17. Zakona o zaštiti prirode, NN 70/05).

Kako područje Općine Prvlaka obuhvaća posebno zaštićeno područje Park - šume "Zvirinac", sukladno članku 124. Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05), Prostorni plan uređenja Općine Prvlaka se ne može donijeti bez prethodne suglasnosti Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu prirode.

Obzirom na činjenicu da su na području Općine Prvlaka najvredniji dijelovi prirode već zaštićeni u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode, NN 70/05 (Park - šuma "Zvirinac"), istraživanjima i vrednovanjem prostora koji su provedeni Prostornim planom Vukovarsko - srijemske županije i Prostornim planom uređenja Općine Prvlaka **na području Općine Prvlaka ne planira se pokretanje postupka zaštite (utvrđivanje preventivne zaštite) za dodatne prirodne vrijednosti.**

OSTALI VRIJEDNI PRIRODNI PROSTORI

Od **ostalih vrijednih prirodnih prostora** osobito je važno očuvati prirodne značajke kontaktnih područja uz zaštićenu Park - šumu "Zvirinac" kao i vrijednosti obala vodotoka, šume, kultivirani krajolik i sl. budući da pripadaju ukupnoj prirodnoj i stvorenoj baštini.

U okviru zaštite vrijednih prirodnih prostora potrebno je :

- sprečavati zahvate i djelatnosti posljedice kojih su degradacija krajolika i smanjenje raznovrsnosti biljnog i životinjskog svijeta
- u cilju zaštite bioraznovrsnosti sačuvati što gušću mrežu očuvanih biotopa
- u okviru gospodarenja šumama očuvati određeni postotak starih šuma
- u poljodjelstvu i vodnom gospodarstvu sačuvati dio postojećih živica, šumaraka, prirodnih potoka i drugih vodenih staništa
- biološkom rekultivacijom sanirati štetne posljedice velikih graditeljskih zahvata.

Za vrijedne prirodne prostore na području Općine Prvlaka propisuju se slijedeće mjere zaštite prirode:

- u što većoj mjeri treba zadržati prirodne kvalitete prostora, odnosno posvetiti pažnju očuvanju cjelokupnog prirodnog pejzaža i okruženja
- prirodne krajobaze treba štititi od širenja neplanske izgradnje, a kao posebnu vrijednost treba očuvati šume s autohtonom vegetacijom, prirodne vodotoke i područja uz njih.
- u cilju očuvanja biološke raznolikosti treba očuvati krajobraznu raznolikost: izmjenjivanje šuma, vlažnih livada, vodotoka, živica.
- za planirane zahvate u prostoru, koji sami ili sa drugim zahvatima mogu imati bitan utjecaj na ekološki značajno područje ili zaštićenu prirodnu vrijednost, treba ocijeniti, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, njihovu prihvatljivost za prirodu u odnosu na ciljeve očuvanja tog ekološki značajnog područja ili zaštićene prirodne vrijednosti.

3.4.4. Zaštićena graditeljska baština

Sustavna inventarizacija i valorizacija kulturne baštine za potrebe prostornog planiranja na području Općine Privlaka dosada je bila izrađena za potrebe Prostornog plana Vukovarsko-srijemske županije. Važno je napomenuti da je postupak evidentiranja i pravne zaštite stalni, kontinuirani proces, koji je u najužoj vezi sa stupnjem stručne i znanstvene istraženosti područja, te je u tijeku kompletna revizija spomeničke baštine, odnosno njena evidencija i pravna zaštita.

ZAŠTIĆENA KULTURNA DOBRA

Na području Općine Privlaka, temeljem članka 16. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03 i 157/03), u **Listu zaštićenih kulturnih dobara Republike Hrvatske³⁸** uneseno je sljedeće nepokretno kulturno dobro:

naselje, adresa	kulturno dobro	broj registra	prostorne međe	
			katastarska općina	katastarske čestice
PRIVLAKA	Crkva sv. Martina Biskupa	Z-1161	Privilaka	1398

MJERE ZAŠTITE REGISTRIRANIH (ZAŠTIĆENIH) KULTURNIH DOBARA

Zaštićena kulturna dobra kod kojih su utvrđena spomenička svojstva i na koja se obavezno primjenjuju sve spomeničke odredbe, smatraju se sve vrste spomenika, koji su **registrirani** ili **preventivno** zaštićeni te upisani u Listu kulturnih dobara Republike Hrvatske.

Pojedinačne građevine spomeničkih obilježja, sakralni spomenici (crkve, kapelice, poklonci i raspela), javni spomenici i spomen obilježja, kultivirani krajolici, kao i pripadajuće građevine moraju biti na stručno prihvatljiv i vrstan način uključeni u budući razvitak Općine Privlaka i Vukovarsko-srijemske županije. Zaštita kulturno-povijesnih vrijednosti podrazumijeva:

- a) očuvanje i zaštitu kultiviranog krajolika kao temeljne vrijednosti prostora
- b) zadržavanje povijesnih trasa puteva (starih cesta, pješačkih staza, šumskih prosjeka, poljskih putova često popraćenih raspelima i pokloncima)
- c) očuvanje povijesne slike, volumena, gabarita i obrisa naselja, naslijeđenih vrijednosti i krajolika
- d) očuvanje zaselaka i izdvojenih sklopova poput "pustara" i "stanova" u njihovu izvornom okruženju, s povijesnim graditeljskim ustrojem i naslijeđenom parcelacijom
- e) očuvanje i obnovu tradicijskog graditeljstva, ali i svih drugih povijesnih građevina koje posjeduju svojstvo kulturnog dobra kao nositelja prepoznatljivosti prostora

Odredbe za uspostavu i provođenje mjera zaštite i obnovu kulturnih dobara proizlaze iz Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03 i 157/03), Zakona o gradnji (NN 175/03 i 100/04) i Zakona o prostornom uređenju (NN 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04), podzakonskih akata i uputa koje se na njih odnose.

³⁸ Izvod iz registra kulturnih dobara Republike Hrvatske 06/2003 - Lista zaštićenih kulturnih dobara (NN 22/04)

Propisanim mjerama utvrđuje se **obavezni upravni postupak**, te način i oblici graditeljskih i drugih zahvata na pojedinačnim spomenicima, građevinama, građevnim sklopovima, arheološkim lokalitetima, parcelama na kojima se građevine spomeničkog značaja nalaze te pojedinim zonama zaštite naselja.

STARĀ ŽUPNA CRKVA SV. MARTINA BISKUPA U PRIVLACI

Posebnom konzervatorskom postupku osobito podliježu slijedeći zahvati na zaštićenim sklopovima, predjelima i lokalitetima:

- popravak i održavanje postojećih građevina,
- nadogradnje i pregradnje,
- preoblikovanje i građevne prilagodbe (adaptacije),
- rušenja i uklanjanja,
- funkcionalne promjene postojećih građevina i
- izvođenje radova na arheološkim lokalitetima.

U skladu s navedenim zakonima, za sve nabrojene zahvate na građevinama, sklopovima, predjelima (zonama) i lokalitetima za koje se dokumentom prostornog uređenja utvrdi obveza zaštite, kod nadležne ustanove za zaštitu spomenika (Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Osijeku, Kuhačeva 27) potrebno je ishoditi propisane suglasnosti:

- a) **posebne uvjete** (u postupku izdavanja lokacijske dozvole)
- b) **prethodno odobrenje** (u postupku izdavanja građevinske dozvole)
- c) **prethodno odobrenje** za "sve radnje koje bi mogle prouzročiti promjene na kulturnom dobru, kao i u njegovoj neposrednoj blizini, odnosno koje bi mogle narušiti cjelovitost kulturnog dobra, a osobito konzerviranje, restauriranje, premještanje kulturnog dobra i drugi slični radovi, rad industrijskih i drugih postrojenja i radilišta, kao i rekonstrukcija, sanacija, adaptacija kulturnog dobra kao i građenje na području na kojem se nalazi kulturno dobro" (bez obzira da li je za namjeravane radove potrebna dozvola po Zakonu o građenju ili ne)
- d) **nadzor** u svim fazama radova, provodi nadležna Uprava za zaštitu kulturne baštine

Zaštićena kulturna dobra kod kojih su utvrđena spomenička svojstva i na koja se obavezno primjenjuju sve spomeničke odredbe, smatraju se sve vrste spomenika, koji su **registrirani** ili **preventivno** zaštićeni te upisani u Listu kulturnih dobara Republike Hrvatske.

Za svaku pojedinačnu povijesnu građevinu kod koje su utvrđena spomenička svojstva kao **najmanja i obavezna granica zaštite** utvrđuje se pripadna parcela ili njezin povijesno vrijedni dio. Povijesne građevine obnavljaju se cjelovito zajedno s njihovim okolišem: pristupom zgradi, vrtom, perivojem, voćnjakom, dvorištem i sl. ako su povijesno utemeljeni.

Spomen biste, spomen obilježja, grobnice i drugi elementi javnih obilježja ne mogu se uklanjati, premještati ili na njima bilo što raditi bez prethodnog odobrenja nadležne Uprave za zaštitu kulturne baštine.

EVIDENTIRANA KULTURNA DOBRA

Prema podacima Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Osijeku³⁹ na području Općine Prvlaka evidentirana kulturna dobra su:

Profana:

- Prvlaka, obiteljska kuća slikara Ivana Domca, Faličevci 75
- Prvlaka, Dom sestara sv. Križa, Faličevci 2a

Građevine narodnog graditeljstva:

- Prvlaka, kuća, Čolićeva ulica 8
- Prvlaka, kuća, Čolićeva ulica 19
- Prvlaka, kuća, Čolićeva ulica 20
- Prvlaka, kuća, Čolićeva ulica 40
- Prvlaka, kuća, Čolićeva ulica 44
- Prvlaka, kuća, Čolićeva ulica 51
- Prvlaka, kuća, Čolićeva ulica 93
- Prvlaka, kuća, Čolićeva ulica 95
- Prvlaka, kuća, Ulica bana J. Šokčevića 10
- Prvlaka, kuća, Ulica bana J. Šokčevića 16
- Prvlaka, kuća, Ulica bana J. Šokčevića 37
- Prvlaka, kuća, Ulica bana J. Šokčevića 40
- Prvlaka, kuća, Ulica bana J. Šokčevića 41
- Prvlaka, kuća, Ulica bana J. Šokčevića 89

³⁹ prema podacima: MINISTARSTVO KULTURE, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Osijeku (dopis klasa: 612-08/06-10/1003, urbrog: 532-04-09/13-06-46 od 14. travnja 2006. godine)

- Prvlaka, kuća, Ulica bana J. Šokčevića 101
- Prvlaka, kuća, Ulica bana J. Šokčevića 107
- Prvlaka, kuća, Ulica bana J. Šokčevića 115
- Prvlaka, kuća, Ulica bana J. Šokčevića 122 b
- Prvlaka, kuća, Ulica bana J. Šokčevića 131
- Prvlaka, kuća, Ulica bana J. Šokčevića 139
- Prvlaka, Poklonac, Ulica bana J. Šokčevića 93
- Prvlaka, kuća, Ulica Faličevci 14
- Prvlaka, kuća, Ulica Faličevci 28
- Prvlaka, kuća, Ulica Faličevci 91
- Prvlaka, kuća, Ulica Faličevci 95
- Prvlaka, kuća, Ulica Faličevci 97
- Prvlaka, kuća, Ulica Faličevci 99
- Prvlaka, kuća, Ulica Faličevci 101
- Prvlaka, kuća, Ulica Faličevci 106
- Prvlaka, kuća, Ulica Faličevci 107
- Prvlaka, kuća, Ulica Faličevci 118

Arheološka:

- Prvlaka, južni areal naselja, antički arheološki lokalitet
- Prvlaka, trokut između potoka Ervenice i desne obale Bosuta, antički arheološki lokalitet

**MJERE ZAŠTITE PROFANIH I ARHEOLOŠKIH
EVIDENTIRANIH KULTURNIH DOBARA**

Evidentirana profana kulturna dobra su ona dobra koja imaju određene spomeničke karakteristike i manju spomeničku vrijednost, ali ne u mjeri da ih se može upisati u Listu kulturnih dobara na nivou Republike Hrvatske. Stoga je člankom 17. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99) otvorena mogućnost po kojoj predstavničko tijelo lokalne uprave može ovakve spomenike proglašiti kulturnim dobrima lokalnog značenja, a način njihove zaštite utvrđuje se uz prethodnu suglasnost nadležnog tijela, u ovom slučaju Konzervatorskog odjela u Osijeku. Lokalna uprava dužna je u takvim slučajevima osigurati uvjete za provedbu odluke i održavanje kulturnih dobara lokalnog značenja.

Evidentiranim arheološkim lokalitetima nisu definirani položaji i rasprostranjenost. Radi njihove daljnje identifikacije te otkrivanja i drugih mogućih nalazišta na području Općine Prvlaka, potrebno je obaviti rekognosciranje terena, detaljno kartiranje i dokumentiranje, temeljem kojih će se odrediti njihov konačni status i mjere zaštite sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Također, ukoliko bi se na evidentiranim arheološkim lokalitetima ili na preostalom području Općine Prvlaka, prilikom izvođenja građevinskih ili bilo kojih drugih zemljanih radova, naišlo na arheološko nalazište ili nalaze, radove je nužno prekinuti te o navedenom bez odlaganja obavijestiti nadležni Konzervatorski odjel u Osijeku (članak 45. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara), kako bi se poduzele odgovarajuće mjere osiguranja te zaštite nalazišta i nalaza.

Napomena: **Arheološki lokalitet "Gradina - Prvlaka"** koji se nalazi u postupku zaštite smješten je sjeverno od Bosuta i ne nalazi se na području Općine Prvlaka, te nije predmet razrade PPUO Prvlaka.

KUĆE U ULICI FALIĆEVCI 95 I 97 - PRIJEDLOG ZA ZAŠTITU

MJERE ZAŠTITE GRAĐEVINA NARODNOG GRADITELJSTVA

Na području mjesta i Općine Privlaka očuvan je brojni građevinski fond stambenih objekata tradicijskog seoskog graditeljstva, koji su kao evidentirani navedeni u prijedlogu Konzervatorskog odjela u Osijeku.

Navedeni građevinski fond na području Općine Privlaka je vrijedan, bogat po svojim karakteristikama, svojstvima i značaju i zato će se obraditi odnosno istražiti i dokumentirati od strane Konzervatorskog odjela u Osijeku i nakon toga, po potrebi preventivno zaštititi.

Također je moguće da se inicijativom Općine Privlaka zaštite neki od tradicijskih sklopova koji su u privatnom vlasništvu i služe isključivo za stanovanje (članak 17. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, NN 69/99) kao dobra od lokalnog značaja, kako bi se sačuvalo ovaj segment tradicijske graditeljske baštine. Tada bi obaveza lokalne zajednice bila da, uz prethodnu suglasnost Konzervatorskog odjela u Osijeku, utvrdi način zaštite kulturnom dobru od lokalnog značaja te osigura uvjete i sredstva za provedbu te svoje odluke.

Moguće je proglašiti zaštićenim **jedan ili više objekata tradicijske arhitekture** (privatne kuće s okućnicama), te ga otkupiti od vlasnika, adaptirati, prilagoditi potrebama svoje lokalne zajednice. Objekt bi mogao služiti za održavanje društvenih zbivanja, izlaganje predmeta koji su služili u tradicijskom gospodarenju, a otkupljeni su ili darovani od mještana. Ovakav objekt bilo bi moguće uređiti zajedno s okućnicom na tradicijski način, u cilju edukacije mladih naraštaja, ali i proširenja turističke i kulturne ponude Općine Privlaka. Lokalna uprava dužna je i u ovom slučaju osigurati uvjete za provedbu odluke i održavati kulturno dobro od lokalnog značenja.

3.5. RAZVOJ INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

3.5.1. Prometni infrastrukturni sustav (ceste, željeznice, javne telekomunikacije)

3.5.1.1. Cestovni promet⁴⁰

Pregled javnih cesta na području Općine Privilaka⁴¹

Zapadnim dijelom Općine Privilaka prolazi:

- **državna cesta:**

- D 55 Borovo (D2) – Vinkovci – GP Županja (gr. R. BiH)

Na području Općine Privilaka kao javne ceste razvrstane su također :

- **županijske ceste:**

- Ž 4172 Mirkovci (D 46) – Privilaka – Otok – Vrbanja – Gunja (D 214)⁴²
- Ž 4193 D55 - Privilaka (Ž 4172)

- **lokalne ceste :**

- L 46023 D 55 – Privilaka (Ž 4193)
- L 46024 D 55 – Otok (Ž 4172)

Navedenim županijskim i lokalnim cestama upravlja Uprava za ceste Vukovarsko - srijemske županije. Županijske ceste Ž-4172 i Ž-4193 asfaltirane su u cijelosti, dok je lokalna cesta L-46023 asfaltirana samo u dijelu kroz naselje Privilaka.

Prioritetni problemi javne cestovne mreže su **uređenje postojećih javnih cesta na zakonom propisanu razinu**, a odnose se prvenstveno na širine i nosivost kolnika, te opremu koja je potrebna za sigurno odvijanje prometa. Održavanje državnih, županijskih i lokalnih cesta na području Općine Privilaka obavlja se prema godišnjem programu redovnog i izvanrednog održavanja.

Osim razvrstanih cesta na području Općine Privilaka potrebno je uređiti i **mrežu nerazvrstanih cesta** i to prvenstveno onu koja je u funkciji pristupa izgrađenim zonama u naseljima. Njihovim uređenjem podići će se komunalni standard prostora, a time i njegova atraktivnost što pozitivno utječe na gospodarske i demografske procese prostora.

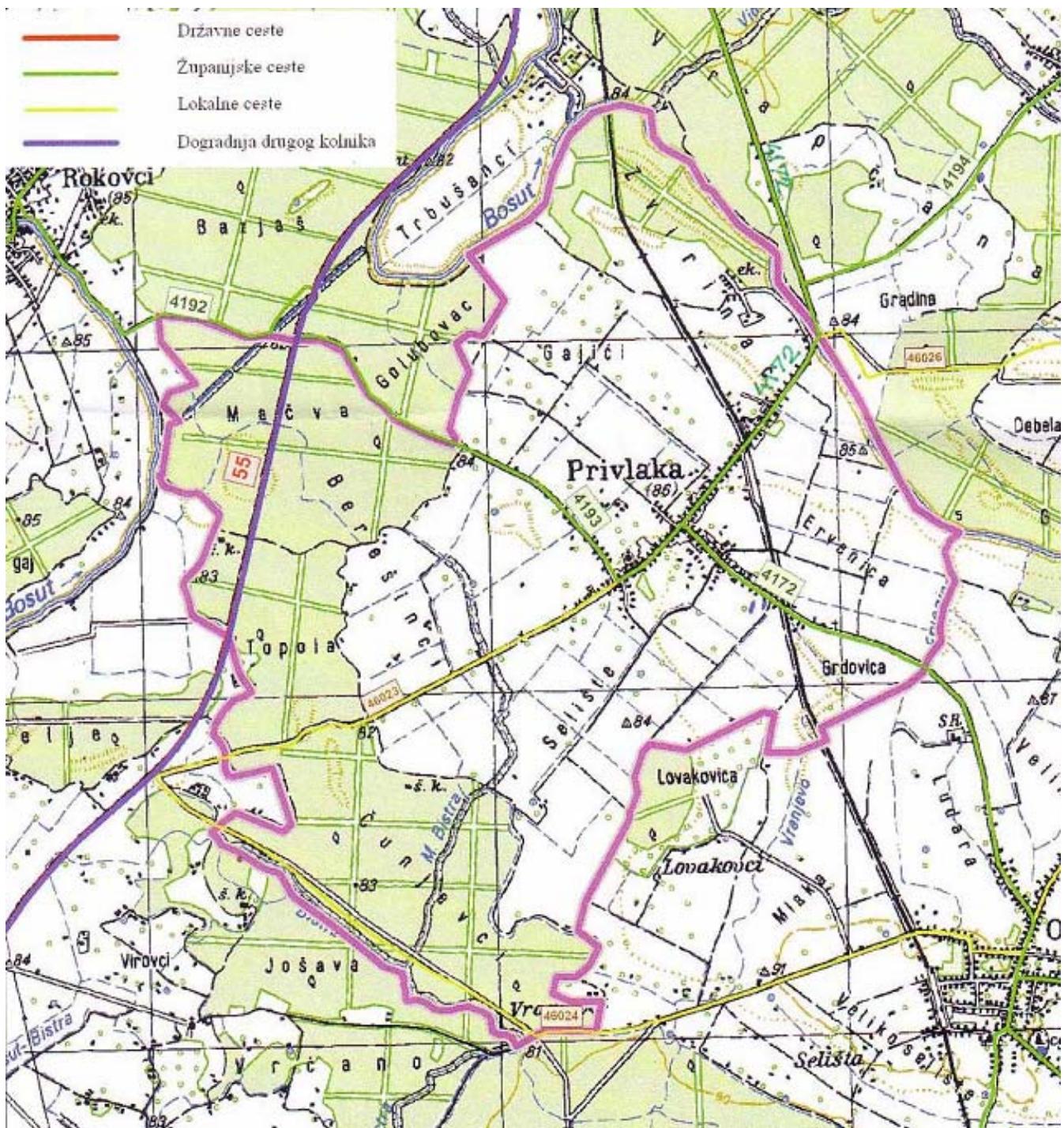
⁴⁰ prema podacima:

- HRVATSKE CESTE d.o.o. za upravljanje, građenje i održavanje državnih cesta - Sektor za studije i projektiranje, Odjel za studije, zakonsku i tehničku regulativu (dopis broj: 300/2005-2442/1-Ing.MP od 28. studenog 2005. godine i dopis broj: 300/2005-857/2-Ing.MP od 16. svibnja 2006. godine)

- UPRAVA ZA CESTE ŽUPANIJE VUKOVARSKO - SRIJEMSKE (dopis klasa: 340-01/05-1/699, urbroj: 2188/1-06/05-1 od 11. listopada 2005. godine)

⁴¹ Odluka o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste (NN 79/99, 111/00, 98/01, 143/02 i 153/02)

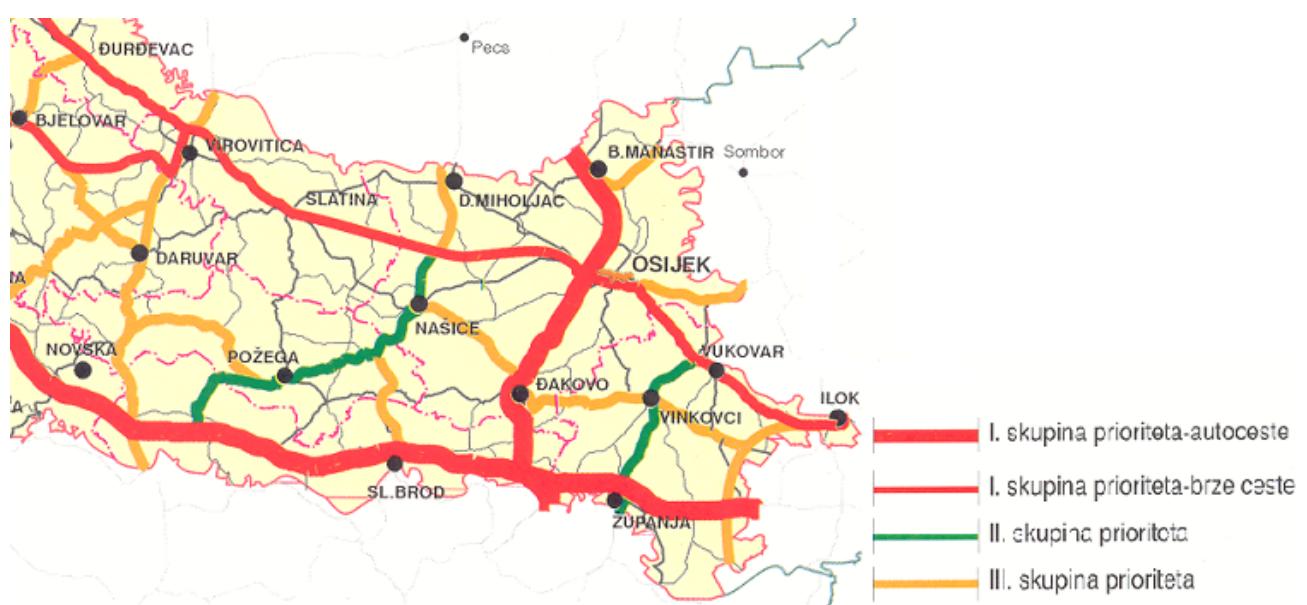
⁴² Tzv. "Šokačka magistrala" kojom su Vinkovci preko Privilake i Otoka povezani sa Vrbanjom, Gunjom i državnom granicom (Brčko).

PRIKAZ DRŽAVNIH ŽUPANIJSKIH I LOKALNIH CESTA NA PODRUČJU OPĆINE PRIVLAKA
(izvor: HRVATSKE CESTE d.o.o. za upravljanje, građenje i održavanje državnih cesta)

Koncept razvoja prometnog sustava na području Općine Privlaka

Strategijom prostornog uređenja i Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 50/99)⁴³ kao i Strategijom prometnog razvijanja Republike Hrvatske (NN 139/99)⁴⁴ predložena je primarna cestovna mreža, tj. mreža autocesta i brzih cesta u Republici Hrvatskoj. Zacrtani su osnovni smjerovi i glavne točke koje treba cestovno povezati, a podloga za utvrđivanje predloženih cestovnih koridora je izrađena studijska i projektna dokumentacija.

IZVOD IZ STRATEGIJE PROMETNOG RAZVITKA REPUBLIKE HRVATSKE

Na području Općine Privlaka Strategijom prometnog razvijanja i Prostornim planom Vukovarsko - srijemske županije (SV VSŽ 07/02) kao prioritetni prometni pravac državnog značaja utvrđena je **planirana brza cesta (poluautocesta) s utvrđenom trasom Osijek - Tordinci - Nuštar - Vinkovci - Županja - GP BiH na trasi državnih cesta D 55 i D 518**, pri čemu je dionica Županja - Vinkovci - Vukovar svrstana u II. skupinu prioriteta.

Daljom razradom projektne dokumentacije ("Građevinsko tehnička studija Podravske brze ceste, Sektor: Virovitica - Osijek - Ilok i priključni pravac Osijek / Vukovar - Vinkovci - Županja", izrada: IGH, PC Osijek, ožujak 2003. godine) **na trasi državne ceste D 55 koja priolazi područjem Općine Privlaka planirana je dogradnja drugog kolnika sa deniveliranim čvorom** na mjestu današnjeg križanja sa županijskim cestama Ž 4193 (za Privlaku) i Ž 4193 (za Rokovce). Gradnja drugog kolnika planirana je paralelno i istočno od postojećeg kolnika državne ceste D 55.

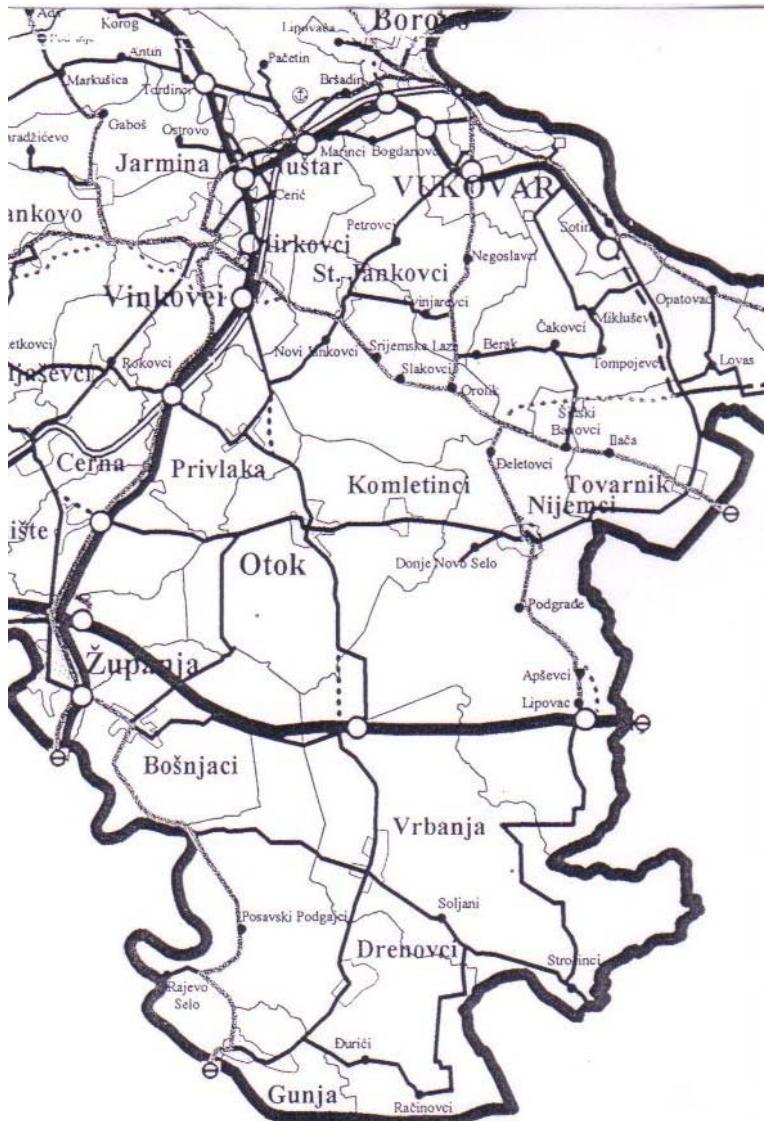
⁴³ Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 50/99), izradio: Zavod za prostorno planiranje Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja Republike Hrvatske

⁴⁴ Strategija prometnog razvijanja Republike Hrvatske (NN 139/99); izrada: Institut prometa i veza, Zagreb, listopad 1998. godine

Za županijske i lokalne ceste Strategijom prometnog razvijanja Republike Hrvatske propisuje se osiguranje prostornih, tehničkih i finansijskih uvjeta za kvalitetno održavanje te potrebna poboljšanja u smislu protočnosti i sigurnosti prometa, te je u skladu s time Prostornim planom Vukovarsko - srijemske županije (SV VSŽ 07/02) **planirana obilaznica i korekcije trasa na županijskoj cesti Ž 4172 (obilaznica Privlake).**

Strategijom razvijanja cestovne mreže Slavonije i Baranje⁴⁵ analizirani su i osnovni problemi razvoja prometa Vukovarsko - srijemske županije:

- prometna izolacija spačvanskog bazena
- izostanak realizacije kanala Dunav - Sava
- zauzimanje infrastrukturnim koridorima poljoprivrednog zemljišta i šuma
- opterećenost vukovarskog i vinkovačkog prometnog čvora infrastrukturnim koridorima
- širenje naselja duž državnih i županijskih cesta
- slaba dostupnost pograničnom području
- prolaz prometnih koridora zaštićenim dijelovima prirode.

IZVOD IZ STRATEGIJE RAZVITKA CESTOVNE MREŽE SLAVONIJE I BARANJE

Nove trase županijskih cesta predviđene su na trasi ŽC 4172 Mirkovci – Privlaka – Otok – Vrbanja – Gunja (kod Privlake i Spačve).

Prostornim planom Vukovarsko - srijemske županije (SV VSŽ 07/02) za središnji dio Županije (područje bivše općine Vinkovci) od posebnog je značenja i **modernizacija trase Vođinci - Retkovci - Rokovci - Privlaka - Otok - Nijemci**, koja obuhvaća županijske ceste ŽC 4166, ŽC 4192, ŽC 4193 i ŽC 4172.

Prostornim planom Vukovarsko - srijemske županije (SV VSŽ 07/02) planirano je **križanje u dvije razine** planirane brze ceste Osijek - Tordinci - Nuštar - Vinkovci - Županja - GP BiH na trasi državnih cesta D55 i D 518 sa županijskom cestom Vođinci - Retkovci - Rokovci - Privlaka - Otok - Nijemci ŽC 4166, ŽC 4192, ŽC 4193 i ŽC 4172.

⁴⁵ Strategija razvijanja cestovne mreže Slavonije i Baranje, IGH, Poslovni centar Osijek, prosinac 1997. godine

Javni prijevoz

U optimalizaciji **javnog autobusnog prijevoza** treba težiti da se u naseljima postigne viši standard, tj. da pješački razmak od sadržaja do stajališta javnog prometa bude u okvirima udaljenosti od 300 do 600 metara (cca 5 do 10 minuta hoda do stajališta), te se planira **uređenje autobusnih stajališta** na području Općine Prvlaka.

Promet u mirovanju

Promet cestovnih vozila u naseljima zauzima značajne površine za kretanje i parkiranje. Ovakvi prostorni zahtjevi u uvjetima postignutog stupnja motorizacije, a još više u budućnosti, uvjetuju da se potrebe za površinama za mirovanje osobnih vozila izjednačavaju s potrebama prometnih površina za vozila u kretanju.

Osnovicu za proračun budućih potreba za parkirališno - garažnim površinama predstavljaju slijedeće pretpostavke: stupanj motorizacije 1 : 3,3 (1 putnički automobil na 3,3 stanovnika) i struktura gradnje po namjeni. Ukupne potrebe se kreću od 25 do 40 m² uređenih prometnih površina po jednom osobnom vozilu.

Biciklistički promet

Biciklistički promet je godinama bio potiskivan, dijelom zbog povišenja standarda, a dijelom i zbog povećanog automobilskog prometa a time i povećane opasnosti za bicikliste. Zbog prikladne konfiguracije terena, a i zbog ekoloških razloga predlaže se u naseljima gradnja biciklističkih staze minimalne širine 1,10 m (po mogućnosti odvojene od kolnika).

Biciklističke staze potrebno je uređivati i u turistički atraktivnim područjima Općine (npr. uz Bosut do Park - šume "Zvirinac"), čime se stvaraju preduvjeti za specifičan vid turizma (off-road biciklizam).

Pješački promet

Širina pješačkih staza je višekratnik širine jedne pješačke trake koja iznosi 0,75 m, no minimalna prikladna širina staze trebala bi iznositi 1,50 m.

Benzinske postaje

U sklopu koridora javnih prometnica predviđa se izgradnja **benzinskih postaja s pratećim sadržajima** i to na način da se osigura sigurnost svih sudionika u prometu i uvjeti zaštite okoliša.

Lokacije novih benzinskih postaja odrediti će se uz koridore javnih prometnica u skladu s poslovnim interesom potencijalnih investitora, važećim propisima i standardima, kao i posebnim uvjetima nadležne uprave za ceste. Nove benzinske postaje moraju veličinom i smještajem biti prilagođene okolišu, te se njihovim smještajem ne smiju pogoršati uvjeti stanovanja u okolnom prostoru ni narušiti vrijedni prirodni prostori.

3.5.1.2. Željeznički promet⁴⁶

Područjem Općine Prvlaka prolazi dio trase **željezničke pruge I. reda I - 110 Vinkovci (MG2) - Drenovci - državna granica**⁴⁷. Navedena željeznička pruga ima slijedeće karakteristike:

- kategorizacija željezničke pruge:	pruga I. reda (I - 110)
- jednokolosječna pruga	
- tehnički elementi pruge:	
- najveća dopuštena masa po osovini	22 t
- najveća dopuštena masa po dužnom metru	8 t
- najveća dopuštena brzina	40 km/h

Za potrebe održavanja i rekonstrukcije željezničke pruge Vinkovci - Drenovci Planom je osiguran dosadašnji prostorni koridor u punoj širini.

Planirani građevinski zahvati Hrvatskih željeznica d.o.o. na rekonstrukciji i obnovi željezničke pruge Vinkovci - Drenovci uključuju obnovu zračne telekomunikacijske linije. Prostornim planom Županije planirana je modernizacija pruge s poboljšanjem građevinskih karakteristika i poboljšanje SS i TK uređaja.

Na prostoru Općine Prvlaka na željezničkoj pruzi I. reda I - 110 nalazi se **željeznički kolodvor Prvlaka**. U kolodvoru je predviđena ugradba novih signalno - sigurnosnih uređaja.

Na području Općine Prvlaka nalaze se dva **prijelaza županijske ceste ŽC-4172** (Mirkovci – Prvlaka – Otok – Vrbanja – Gunja) preko željezničke pruge I. reda. Prijelaz ŽC-4172 preko željezničke pruge prema Otoku je osiguran automatskom rampom, dok je prijelaz iste ceste preko željezničke pruge prema Bosatu uništen u ratu i u dogovoru sa Hrvatskim željeznicama planirana je njegova obnova.

Preostale prijelaze poljskih puteva preko željezničke pruge nije moguće adekvatno osigurati, jer se ne radi o javnim cestama.

3.5.1.3. Riječni promet

U sjeverozapadnom dijelu Općine Prvlaka Prostornim planom Vukovarsko - srijemske županije (SV VSŽ 07/02) planirana je trasa **višenamjenskog kanala Dunav - Sava** (na području Općine Prvlaka trasa kanala poklapa se sa trasom kanala Bazjaš) koji je jedan od najznačajnijih zahvata u uređenju unutarnjih plovnih putova Republike Hrvatske.

Strategijom prometnog razvijanja Republike Hrvatske⁴⁸ planira se obnova riječnog prometa Savom, Dravom i Dunavom te njegovo uključivanje u plovidbeni sustav Rajna - Majna - Dunav. Spajajući rijeku Dunav i Savu, kanal skraćuje se dosadašnji put posavskim riječnim koridorom za 417 km. Ukupna duljina kanala iznosi 61,4 km, a tehničkim karakteristikama **zadovoljava Vb kategoriju međunarodnog plovnog puta**. Za tu kategoriju plovnog puta potreban je minimalan plovni gabarit kanala 34,0 x 4,0 m s minimalnim slobodnim gabaritom ispod mostova 50 x 9,1 m, koji omogućava plovidbu 4 reda kontejnera.

---

⁴⁶ prema podacima: HŽ HRVATSKE ŽELJEZNICE d.o.o. - HŽ Infrastruktura, Razvoj i investicije (dopis broj: 5264/05 od 05. listopada 2005.)

⁴⁷ Odluka o razvrstavanju željezničkih pruga I. i II. reda (NN 64/93, 92/95)

⁴⁸ Strategija prometnog razvijanja Republike Hrvatske (NN 139/99), poglavlje 9. Plan razvijanja riječnih plovnih putova i riječnih luka.

3.5.1.4. Pošta i telekomunikacije

Pošta⁴⁹

Na području Općine Prvlaka djeluje:

- **Poštanski ured 32251 Prvlaka**, Faličevci 1, koji obavlja dostavu na užem području majsta Prvlaka.

U narednom razdoblju Hrvatska pošta d.d. - Središte pošta Vukovar ne planira otvaranje novih poštanskih ureda niti ukidanje postojećeg poštanskog ureda.

Predstojeća je zadaća u prvom redu tehničko - tehnološki napredak, tj. pružanje bržih i kvalitetnijih usluga te širi spektar raznovrsnijih usluga. Planirani razvoj poštanske mreže i prometa u sljedećem planskom razdoblju obuhvaća:

- adaptaciju, uređenje i opremanje postojećih poštanskih ureda,
- dovršenje informatizacije procesa rada u prijemu poštanskih pošiljaka,
- poboljšanje kvalitete i pouzdanosti prijenosa pošiljaka,
- razvoj tržnog pristupa i odnosa s korisnicima, uvođenje novih usluga i prilagođavanje postojećim specifičnim potrebama korisnika.

POŠTA U CENTRU PRIVLAKE

---

⁴⁹ prema podacima: HRVATSKA POŠTA d.d. - Središte pošta Vukovar (dopis broj: SII/4.1.-369/2-05 KK od 13. listopada 2005. godine)

Javne telekomunikacije - fiksne mreže⁵⁰

Područje Općine Prvlaka telekomunikacijski je na visokoj razini razvoja, a taj trend će se nastaviti daljim nastavkom razvitka telekomunikacija. Mjesne centrale zamjenjene su suvremenim udaljenim preplatničkim stupnjevima (UPS) i udaljenim preplatničkim multiplekserima (UPM) čiji broj priključaka će se postupno povećati u skladu s potrebama.

Plan razvoja telekomunikacijske mreže obuhvaća nastavak započetog razvijatka koji obuhvaća:

- dogradnju kapaciteta komutacija (UPS) u skladu s porastom potreba
- dogradnju već izgrađenih mjesnih mreža u skladu s povećanjem broja korisnika i suvremenom tehnologijom

Mjesne mreže u Prvlaci imaju zadovoljavajući kapacitet i u potpunosti zadovoljavaju današnje potrebe. Udaljeni preplatnički stupanj (UPS) u Prvlaci je smješten u centru (u zgradi poštanskog ureda) te je prikazan na kartografskim prikazima Plana. Hrvatski telekom u Prvlaci ne planira izgradnju novih trasa spojnih vodova, dok će se proširenje pristupne telekomunikacijske mreže (PTM) vršiti obostrano podzemno u svim ulicama sukladno pojavi korisničkih zahtjeva.

Analiza mogućnosti razvoja telekomunikacija pokazuje da planiranim ugradnjom suvremene tehnologije postoje velike mogućnosti u poboljšanju opsega, kvalitete, assortimana i brzini usluga. Uz osnovne usluge pojedini koncesionari fiksne telefonije nude i razvoj niza dodatnih usluga u nepokretnoj telefonskoj mreži te IQ usluge inteligentne mreže koja je nadogradnja osnovnim telefonskim uslugama. Intenzivan je i razvoj ISDN-a s osnovnim i primarnim pristupom te ADSL pristupa koji korisnicima omogućuje još veću brzinu primanja i slanja informacija.

Radio i TV sustav veza⁵¹

Na području Općine Prvlaka "Odašiljači i veze" d.o.o. nemaju izgrađenih niti planiranih lokacija za RTV odašiljače, pretvarače i sustave veza.

---

⁵⁰ prema podacima: T - HRVATSKI TELEKOM, HT - Hrvatske telekomunikacije d.d., Regija 4 - istok (dopis broj: 4BB -183956/05; JOP 1111548 od 07. studenog 2005. godine)

⁵¹ prema podacima: ODAŠILJAČI I VEZE d.o.o., RJ Projektiranje i nadzor (dopis broj: 363 276 ŠD/TV od 11. listopada 2005. godine)

Javne telekomunikacije - pokretne mreže⁵²

Stanje izgrađenosti i razine razvoja telekomunikacija u pokretnoj mreži na području Općine Prvlaka je dobro, te zadovoljava pokrivenošću signalom u pokretnim mrežama pojedinih koncesionara:

- T - Mobile Hrvatska d.o.o. u Prvlaci ima jednu osnovnu postaju u radu, smještenu iza zgrade Općine Prvlaka, te nema u planu gradnju novih osnovnih postaja.

U razvoju javnih sustava pokretnih komunikacija planira se dalje poboljšanje pokrivanja, povećanje kapaciteta mreža prema planiranom broju korisnika i uvođenje novih usluga. Planira se uvođenje novih mreža i sustava pokretnih komunikacija slijedeće generacije (UMTS i sustavi slijedećih generacija). U skladu s navedenim planovima, uz proširenje kapaciteta postojećih osnovnih postaja potrebno je u budućnosti omogućiti **izgradnju i postavljanje i dodatnih osnovnih postaja** (smještajem antena na antenske stupove i na krovne prihvate na postojećim i planiranim objektima).

Iz perspektive građenja objekti za smještaj antenskih stupova osnovnih postaja dijele se na:

- **antenske stupove i**
- **prihvate na objektima.**

ANTENSKI STUP T - MOBILE
IZA ZGRADE OPCINE PRIVLAKA

Tehnički nije moguće razviti kvalitetnu mrežu za pokretnu komunikaciju bez ulaska u građevinska područja naselja, posebno za nove tehnologije koje koriste sve manje izražene snage za komunikaciju. Prilikom smještaja osnovnih postaja potrebno je naročito voditi računa o utjecaju na krajobraz i izgled objekata.

Zbog povećanja potrebnih kapaciteta, kao i uvođenja novih mreža u budućnosti, na području Općine Prvlaka je, u skladu sa Pravilnikom o javnim telekomunikacijama u pokretnoj mreži (NN 58/95) kojim je predviđeno da mreža mobilne telefonije mora pokrivati sva županijska središta, gradove i naselja, kao i važnije cestovne i željezničke prometnice, te važnije plovne puteve na unutrašnjim vodama i teritorijalnom moru RH, predviđena mogućnost daljeg širenja mreže mobilne telefonije i izgradnje dodatnih osnovnih postaja. Izgradnja baznih stanica mobilne telefonije vršiti će se u skladu s odredbama Zakona o gradnji (NN 175/03 i 100/04), Zakona o zaštiti od ionizirajućeg zračenja i sigurnosti izvora ionizirajućeg zračenja (NN 64/06) kao i ostalim propisanim uvjetima građenja za takve vrste građevina.

Izvori financiranja razvoja pokretnih telekomunikacija su vlastita sredstva koncesionara svake pojedine mreže, a planirani rokovi za razvoj ovise isključivo o naraslim potrebama i ekonomskoj isplativosti za koncesionara.

⁵² izvor podataka: T - MOBILE HRVATSKA d.o.o. Sektor za planiranje i izgradnju radijskih pristupnih mreža (dopis od 10. listopada 2005. godine)

3.5.2. Energetski sustav

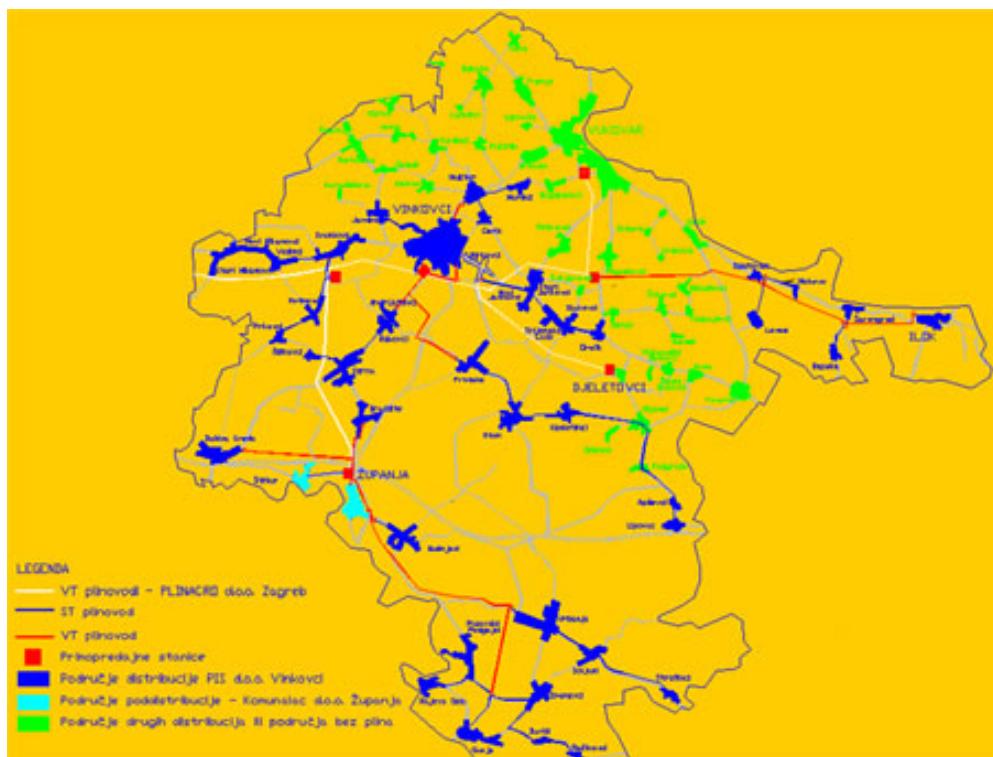
3.5.2.1. Proizvodnja i cijevni transport nafte i plina ⁵³

Na području Općine Prvljaka nema postojećih, te se ne planira izgradnja novih instalacija za magistralni cijevni transport nafte i plina.

3.5.2.2. Distributivna plinska mreža

Na području Vukovarsko - srijemske županije Prostornim planom Županije je predviđena primjena plina za široku potrošnju (za zagrijavanje, te pripremu hrane i tople vode u kućanstvima) za industrijske i komunalne potrošače. Prioritetne aktivnosti u razvoju plinoopskrbe su:

- dovršenje izgradnje visokotlačnih (VT) plinovoda
  - dovršenje magistralnog visokotlačnog raspleta
  - izgradnja plinskih redukcijskih postaja
  - izgradnja međumjesnih distribucijskih razvoda
  - plinifikacija preostalih dijelova naselja.

DISTRIBUCIJA PRIRODNOG PLINA NA PODRUČJU VUKOVARSKO - SRIJEMSKE ŽUPANIJE 55

⁵³ prema podacima: PLINACRO d.o.o., Sektor razvoja i investicija (dopis broj: 1999/05 od 07. listopada 2005. g.)

prema podacima: PLINARA ISTOCNE SLAVONIJE d.o.o. (dopis broj: 436/2005 od 20. listopada 2005. godine)

⁵⁵ izvor : "Plinara Istočne Slavonije" d.o.o. Vinkovci

Distribuciju prirodnog plina na području Općine Prvlaka provodi "Plinara Istočne Slavonije" d.o.o. sa sjedištem u Vinkovcima. Distribucijsko područje "Plinara Istočne Slavonije" d.o.o. Vinkovci obuhvaća naselja: Andrijaševci, Rokovci, Ivankovo, Retkovci, Prkovci, Jarmina, Nijemci, Apševci, Lipovac, Podgrađe, Otok, Komletinci, Prvlaka, Stari Jankovci, Novi Jankovci, Orolak, Slakovci, Srijemske Laze, Stari Mikanovci, Novi Mikanovci, Cerna, Šiškovići i Vođinci.

Temeljni izvor napajanja plinom Vukovarsko - srijemske županije je magistralni VT plinovod (50 bara) Slavonski Brod - Vinkovci. Za potrebe opskrbe distribucijskog područja "Plinara Istočne Slavonije" d.o.o. Vinkovci izgrađen je visokotlačni plinovod Rokovci – Prvlaka koji osigurava dobavu plina sa MRS Vinkovci.

Plinoopskrbni sustav naselja Prvlaka je distribucijske razine s tlakom plina u plinovodima do 0,4 MPa (4,0 bara). Na plinsku mrežu naselja Prvlaka priključeno je 462 priključka (453 domaćinstva i 9 gospodarskih subjekata).

Duljina izgrađene plinske mreže je slijedeća:

DULJINA IZGRAĐENE PLINSKE MREŽE NA PODRUČJU OPĆINE PRIVLAKA

profil / duljina	UKUPNO
d 225 mm	2.664 m
d 160 mm	2.988 m
d 90 mm	3.358 m
d 63 mm	14.960 m
UKUPNO	23.970 m

Planiranje zahvata na produljenju plinske mreže odvijat će se u skladu s izračunima ekonomske opravdanosti investicija od strane vlasnika postojeće plinske mreže.

Kada se zbog povećane potrošnje plina ukaže potreba za povećanjem tlaka u plinskom sustavu biti će potrebno izgraditi **reduksijsku postaju RP Prvlaka**, čija je gradnja planirana i Prostornim planom Vukovarsko - srijemske županije.

3.5.2.3. Prijenos električne energije ⁵⁶

Na području Općine Prvlaka nema postojećih ni planiranih elektroenergetskih objekata naponske razine 110 kV i više u nadležnosti HEP – Prijenosnog područja Osijek.

Prostornim planom Vukovarsko - srijemske županije na području Općine Prvlaka također nisu nisu planirani zahvati na prijenosnoj elektroenergetskoj mreži razine 110 kV i više.

⁵⁶ prema podacima: HEP - OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o., Prijenosno područje Osijek (dopis broj i znak: 3/21-310/05 od 12. prosinca 2005. godine)

3.5.2.4. Distribucijska elektroenergetska mreža

Srednjenačinsko elektroenergetsko postrojenje

Postojeće distribucijsko elektroenergetsko postrojenje na području Općine Privlaka, po broju TS i konfiguraciji SN i NN mreže, zadovoljava sadašnje potrebe korisnika. Postoje manji problemi oko kvalitete električne energije odnosno povećanja sigurnosti napajanja koje se planira riješiti rekonstrukcijama NN mreže odnosno izgradnjom novih TS. Srednjenačinska (SN) mreža 10(20) kV naselja Privlaka napaja se sa 10(20) kV nadzemnog dalekovoda iz TS 35/10(20) kV Otok.

U slučaju povećanja potrošnje električne energije ili potreba za većom vršnom snagom, za postojeće potrošače u gotovo svim TS se mogu ugraditi energetski transformatori veće snage te time riješiti nastale probleme. Ukoliko konstrukcija TS ne dopušta ugradnju snažnijeg transformatora, na najbližoj odgovarajućoj lokaciji, izgraditi će se nova TS. Pri tome je moguća zamjena građevinskog tipa TS (npr. umjesto stupne izgraditi će se zidana ili montažna TS).

Planira se izgradnja novih TS i priključnih vodova radi interpolacije u postojeću srednjenačinsku mrežu, te remont i rekonstrukcija pojedinih TS i dionica dalekovoda zbog zastarjelosti materijala kojima su građeni i zbog planiranog prelaska na 20 kV distribucijski napon. Kako bi se povećala sigurnost napajanja cijelokupne srednjenačinske mreže naselja Privlaka planira se povezati dio postojećih TS u petlju.

Niskonaponsko elektroenergetsko postrojenje

Niskonaponska mreža naselja Privlaka pretežno je nadzemnog tipa i izgrađena je golin vodičima od Al/Če ili SKS-om vođenim preko krovnih stalaka na krovovima kuća ali postoji i znatna količina NN mreže izgrađene pomoću SKS-a vođenog preko betonskih stupova na kojima su ugrađene i svjetiljke javne rasvjete. Pojedine poslovne i stambeno - poslovne građevine u središtu Privlake opskrbljuju se električnom energijom preko podzemne kabelske mreže 0,4 kV.

U planskom razdoblju, u skladu s potrebama, NN mreža će se djelomice zamijeniti novom: SKS-om na betonskim stupovima i krovnim stalcima a po potrebi i podzemnom kabelskom mrežom.

Stanje distribucijske elektroenergetske mreže, te planirane aktivnosti za poboljšanje mreže prikazane su u sljedećoj tablici:

TS, KB i DV 10(20) kV (SREDNJENAČINSKO ELEKTROENERGETSKO POSTROJENJE)		MR i KB 0,4 kV (NISKONAPONSKO ELEKTROENERGETSKO POSTROJENJE)	
POSTOJEĆE STANJE	PLAN IZGRADNJE	POSTOJEĆE STANJE	PLAN IZGRADNJE
<ul style="list-style-type: none"> - DV 10(20) kV izgrađeni na drvenim i betonskim stupovima - KB 10(20) kV - zidane TS10(20)/0,4 kV - stupne TS10(20)/0,4 kV	<ul style="list-style-type: none"> - nove TS prema potrebama potrošača i pripadajući priključni vodovi (KB odnosno DV) - remont odcjepa DV s ugradnjom betonskih stupova umjesto drvenih te zamjenom vodiča i izolatora a po potrebi i zamjena dionica DV podzemnim kabelima	<ul style="list-style-type: none"> - AL/Če i SKS mreža na krovnim stalcima - SKS mreža po betonskim stupovima - kabelska mreža NN	Djelomice zamijeniti postojeću mrežu novom SKS-om na betonskim stupovima i krovnim stalcima a po potrebi i podzemnom kabelskom mrežom

3.5.2.5. Javna rasvjeta

U naselju Prvlaka postoji izgrađena javna rasvjeta, međutim starost i kvaliteta rasvjete bitno se razlikuju u pojedinim dijelovima naselja, jer je tek u manjem dijelu ulica javna rasvjeta izgrađena na stupovima javne rasvjete s podzemnim kabelima javne rasvjete.

Kako je javna rasvjeta u vlasništvu lokalne samouprave, Općini Prvlaka prepuštena je odluka o opsegu i vrsti javne rasvjete koja će se graditi, što je vezano uz proračunska sredstva:

- ukoliko postoji, ili se planira gradnja niskonaponske mreže na betonskim stupovima, interni propisi Hrvatske elektroprivrede d.o.o. dozvoljavaju korištenje istog kabelskog snopa i stupova niskonaponske mreže za napajanje i postavljanje javne rasvjete.
- u ulicama naselja gdje se NN mreža gradi podzemnim kabelima ili gdje se NN mreža vodi po krovovima s krovnim stalcima, javna rasvjeta gradi se podzemnim kabelima i stupovima javne rasvjete.

3.5.2.6. Mogućnosti korištenja obnovljivih izvora energije

Energetske transformacije i proizvodnja korisnih oblika energije na bazi konvencionalnih tehnologija nužno su vezane na manje ili veće negativne utjecaje na okoliš i ekosustav. Radi smanjenja ovih utjecaja Startegijom i Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske planirano je razmatrati mogućnosti korištenja obnovljivih alternativnih izvora energije:

- Korištenje biomase:

Na području Općine Prvlaka postoje značajne količine biljnih otpadaka i ostale biomase, te postoje mogućnosti za njihovo korištenje u proizvodnji energije. U budućnosti se stoga može očekivati značajnije korištenje biomase u poljoprivredi.

- Energija sunca:

Gospodarski potencijal za iskorištenje energije sunca u kontinentalnim klimatskim uvjetima odnosi se isključivo na niskotemperaturno korištenje sunčeve energije za pripremu tople vode u sektorima kućanstava, usluga i poljoprivrede.

- Korištenje vjetra:

Mogućnost korištenja snage vjetra kao energenta nije u potpunosti istražena, no postoji mogućnost korištenja vjetra na malim gospodarstvima.

Istraživanje i korištenje obnovljivih alternativnih izvora energije ovisiti će o mogućnostima izgradnje isplativih sustava.

3.5.3. Vodnogospodarski sustav⁵⁷ (vodoopskrba, odvodnja, uređenje vodotoka i voda, melioracijska odvodnja)

3.5.3.1. Vodoopskrbni sustav⁵⁸

Postojeće stanje

Na području Općine Prvlaka ovlasti u upravljanju, korištenju i održavanju vodoopskrbnog sustava ima tvrtka "Vinkovački vodovod i kanalizacija" d.o.o. iz Vinkovaca. Stanovnici naselja Prvlaka danas se vodom opskrbuju iz lokalnog vodoopskrbnog sustava Prvlaka, s vodocrpilištem "Topolik" Prvlaka i pripadnom distribucijskom mrežom vodovoda.

Vodocrpilište "Topolik" locirano je unutar građevinskog područja naselja (na k.č.br. 1311/2 K.o. Prvlaka) i zasad se koristi u neposrednoj dobavi i isporuci podzemnih voda, instaliranog kapaciteta 8 l/s u režimu pretlaka do 6,0 bara uz djelomično narušenu kakvoću vode.

Zatečeno stanje javne vodoopskrbe Općine Prvlaka, nije održivo na dulji rok, te tvrtka "Vinkovački vodovod i kanalizacija" d.o.o. planira **dodatne intervencije na lokalnoj, skupnoj i regionalnoj razini rješenja**.

Planirano stanje

Sada aktuelna i poznata, planska rješenja tvrtke "Vinkovački vodovod i kanalizacija" d.o.o. u djelatnosti vodoopskrbe predviđaju slijedeće:

a) NA LOKALNOJ I SKUPNOJ RAZINI RJESENJA:

- Dokapacitirati u postojećem rješenju izvorište "Topolik" do ukupne izdašnosti od 11 l/s. Ovisno od dinamike građenja i korištenja planiranog regionalnog vodoopskrbnog sustava Istočne Slavonije za očekivati je potrebe revitalizacije izvorišta, a nakon priključenja na regionalni sustav privođenje vodocrpilišta "Topolik" u pričuvnu funkciju.
- Odgovarajući dogradnju glavne i preostale lokalne distribucijske mreže Prvlaka, u prilagodbi, trajnom skupnom rješenju raspodjele vode do krajnjih korisnika, kao i naknadnom priključenju na regionalni vodoopskrbni sustav.

b) NA REGIONALNOJ RAZINI RJESENJA:

Dugoročno rješenje javne vodoopskrbe na području Općine Prvlaka svakako je u dobavi i korištenju dodatnih količina vode iz regionalnog vodoopskrbnog sustava Istočne Slavonije sukladno stvarnim potrebama gospodarskog i demografskog razvijatka, predvidivo nakon izgradnje spojnog cjevovoda "Otok - Prvlaka".

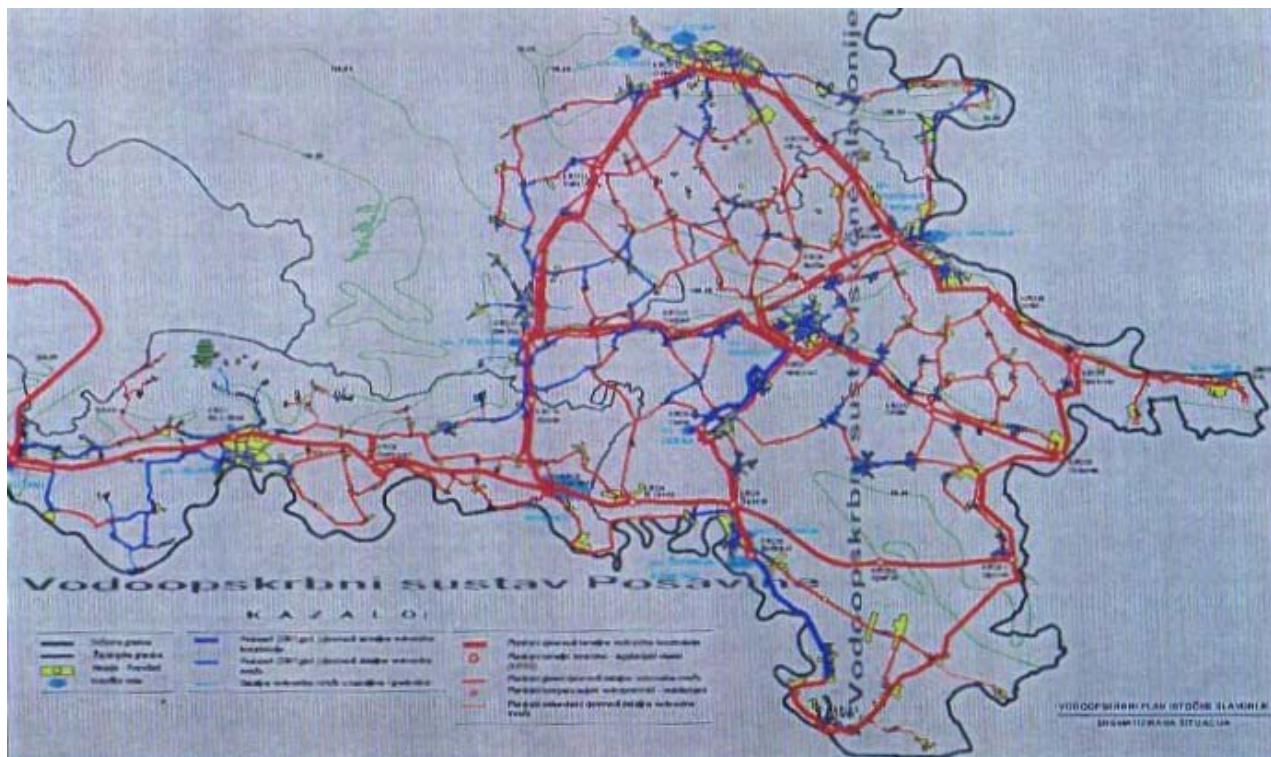
⁵⁷ prema podacima:

- Prostorni plan Vukovarsko - srijemske županije, izrađivač: Zavod za prostorno uređenje Vukovarsko - srijemske županije, Vinkovci, 2001. godine
- "VINKOVACKI VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. (dopis znak: 1752 od 11. listopada 2005. godine)
- HRVATSKE VODE, Vodnogospodarski odjel za vodno područje sliva Save - Služba razvijatka i katastra (dopis klasa: 350-02/05-01/0042, urbroj: 374-21-1-05-2 od 17. listopada 2005. godine)

⁵⁸ prema podacima: "VINKOVACKI VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. (dopis znak: 1752 od 11. listopada 2005. godine i dopis znak: 789 od 28. travnja 2006. godine)

c) PROSTORNA DISPOZICIJA ZATEČENIH I PLANIRANIH VODOOPSKRBNIH GRAĐEVINA :

Prostorna dispozicija zatečenih i planiranih vodoopskrbnih građevina prikazana je na kartografskim prikazima Plana. Naznačene trase prijedlog su tvrtke "Vinkovački vodovod i kanalizacija" d.o.o. kao distributera dok se hidrauličkim proračunom, koji je u izradi (izrađivač: "Hidroprojekt - ing" d.o.o. Zagreb) za etapnu izgradnju i postupno korištenje regionalnog vodoopskrbnog sustava Istočne Slavonije, ne definiraju održiva i moguća operativna rješenja.

IZVOD IZ RJEŠENJA VODOOPSKRBNOG SUSTAVA ISTOCNE SLAVONIJE

3.5.3.2. Zaštita podzemnih voda - izvorišta⁵⁹

U zaštiti podzemnih voda, koje se koriste za javnu vodoopsrkrbu, primjenjuju se postojeće Odluke o utvrđivanju i održavanju zona sanitарне zaštite vode izvorišta "Topolik" koje predviđaju:

- zaštitni pojas I. i II. zone sanitарne zaštite, kao uže vodozaštitno područje, koje određuje površina s radijusom $R1=50$ m od pojedinog vodozahvata (odnosno prema konkretnoj situaciji na terenu ograđenim područjem s katastarskom oznakom zemljišta 1311/2)
- zaštitni pojas III.A. i III.B. zone sanitарne zaštite, kao šire vodozaštitno područje, koje se za vodocrpilište "Topolik" Privlaka podudara sa drugom zaštitnom zonom.

Za primjenu aktualnog Pravilnika o utvrđivanju zona sanitарne zaštite izvorišta vode (NN 55/02) u tijeku su aktivnosti za izradu elaborata I. faze istraživanja, stanja i potreba zaštite pojedinog vodonosnika i izvorišta, posebice za pouzdano definiranje III.A. zone sanitарne zaštite kao priljevnog područja vodozahvata.

⁵⁹ prema podacima: "VINKOVACKI VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. (dopis znak: 1752 od 11. listopada 2005. godine i dopis znak: 789 od 28. travnja 2006. godine)

3.5.3.3. Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda⁶⁰

Postojeće stanje

Na području Općine Prvlaka nema organiziranog javnog sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda što predstavlja veliki problem.

Planirano stanje

Prema aktualnom Idejnom projektu cjeline odvodnog sustava Općine Prvlaka u narednom razdoblju tvrtka "Vinkovački vodovod i kanalizacija" d.o.o. planira slijedeće aktivnosti:

- u središnjem uređenom dijelu naselja Prvlaka planira se gradnja mješovitog sustava odvodnje, a u ostalim dijelovima naselje razdjelnji sustav
- u I. fazi gradnje središnjeg uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na lokaciji "Zvirinac" Prvlaka planira se kapacitet od 3.500 ES do ukupno 5.500 ES.

3.5.3.4. Uređenje vodotoka i voda

Općina Prvlaka nalazi se na području Biđ - Bosutskog polja koje je sastavni dio savske doline na lijevoj obali rijeke Save, između Slavonskog Broda i Sremske Mitrovice. Ukupna površina Biđ - Bosutskog polja je 3.642 km², od čega je u Republici Hrvatskoj 3.001 km² (na području Vukovarsko - srijemske, Osječko - baranjske i Brodsko - posavske županije).

Vodne površine i vodotoci

Glavni odvodni recipijent Biđ - Bosutskog polja je rijeka Sava. Uz korito Save izgrađen je obrambeni nasip koji Biđ - Bosutsko polje štiti od velikih voda rijeke Save. Područje Općine Prvlaka odvodi **rijeka Bosut, prokop Bazjaš⁶¹ i kanali Bistra Spačva i Milino Bistra** (kao glavni odvodni kanali) **sa pritokama Bosut Bistra, Golubovac, Međni, Zvirinac** i melioracioni kanali IV. reda. Voda se zadržava kratko vrijeme u kanalima I, III i IV reda nakon oborina ili u dijelovima u kojima je otežano otjecanje zbog zamuljenja ili polomljenih propusta.

Rijeka Bosut, kao pritoka Save, za vrijeme niskih vodostaja rijeke Save ima gravitacijsku odvodnju. Na utoku Bosuta u Savu izgrađena je ustava koja se zatvara za vrijeme visokih vodostaja rijeke Save. Tada odvodnju Biđ - Bosutskog polja preuzima crpna stanica «Bosut» koja je izgrađena pored ustave na ušću Bosuta kod naselja Bosut u susjednoj državi (Srbija i Crna Gora). Kapacitet crpne stanice projektiran je i izведен od 30,0 m³/sec (6x5,0 m³/sec). Ovaj kapacitet crpne stanice dovoljan je samo za vrijeme srednje vlažnih godina. Višak vide koju crpna stanica ne može prebaciti u rijeku Savu akumulira se u šumskom bazenu Spačva koji tada postaje šumska retencija koja akumulira ovaj višak. U šumskom retencionom bazenu Spačva optimalna je razina vode ispod kote 79,0 m n.m. jer ne ugrožava poljoprivredne i ostale površine. Dio šumskog retencionog bazena Spačva u slivu vodotoka Spačva prostire se i na južnom području Općine Prvlaka.

⁶⁰ prema podacima: "VINKOVACKI VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. (dopis znak: 1752 od 11. listopada 2005. godine i dopis znak: 789 od 28. travnja 2006. godine)

⁶¹ Prokop Bazjaš nalazi se na dijelu trase planiranog višenamjenskog kanala Dunav – Sava koji prolazi Općinom Prvlaka.

**PODACI O RECIPIJENTIMA I NJIHOVIM GLAVNIM PRITOKAMA
KOJI ODVODE PALU OBORINU SA PODRUČJA OPĆINE PRIVLAKA**

kanal	dužina kanala (km)	
	u Općini Privlaka	ukupna
KANALI I. REDA		
Bazjaš	1,77	3,34
Bistra Spačva	1,93	7,97
ukupno	3,70	
KANALI II. REDA		
Milina Bistra	6,90	6,90
ukupno	6,90	
KANALI III. REDA		
Bosut Bistra	2,40	6,46
Golubovac	3,77	5,69
Međni	3,23	3,23
Zvirinac	1,36	1,36
ukupno	10,76	

PODACI O UKUPnim DUŽINAMA KANALA I VODOTOKA NA PODRUČJU OPĆINE PRIVLAKA

d u ž i n a k a n a l a (km)				
IV. red	III. red	II. red	I. red	ukupno
126,10	10,76	6,90	3,70	147,46

Na području Općine Privlaka od kanalske mreže rekonstruirani su kanali Milino Bistra (II. red) i Golubovac (III. red) na dijelu izvan šume. U suradnji sa Hrvatskim šumama potrebno je izvršiti i rekonstrukciju dijela ovih kanala kroz šumu (koji su nizvodno od već rekonstruiranog dijela).

Potrebno je izvršiti rekonstrukciju kanala III. reda Međni i Golubovac i izmuljenje ostalih melioracionih kanala IV. reda.

Vodno dobro

Prema članku 57. Zakona o vodama (NN 107/95) **vodno dobro** je skup zemljišnih čestica koje obuhvaća: vodonosna i napuštena korita površinskih kopnenih voda, uređeni inudacijski pojas, neuređeni inudacijski pojas i otoke koji su nastali ili nastanu u vodonosnom koritu presušivanjem vode njenom diobom na više rukavaca, naplavljivanjem zemljišta ili ljudskim djelovanjem. Vodno dobro je dobro od interesa za Republiku Hrvatsku, ima njezinu osobitu zaštitu i koristi se na način i pod uvjetima propisanim zakonom.

Javno vodno dobro čine sve čestice vodnog dobra koje su **u vlasništvu Republike Hrvatske** (regulacijske i zaštitne vodne građevine, kanali I i II reda). Vodne građevine za melioracijsku odvodnju i vodne građevine za melioracijsko navodnjavanje su u vlasništvu **su županija na čijem se području nalaze** (kanali III. i IV. reda).

Prostornim planom Općine Prvlaka štite se vanjske granice inundacijskog pojasa za:

- **Bosut** i pojas obostrano u širini od 20,0 m od ruba pokosa Bosuta su vodno dobro, a na dijelu koje je u vlasništvu Republike Hrvatske su javno vodno dobro
- **Pojas planiranog višenamjenskog kanala Dunav – Sava** (na pojasu kanala zasad je iskopan prokop Bazjaš) i pojas obostrano u širini od 20,0 m od ruba pokosa planiranog višenamjenskog kanala je vodno dobro, a na dijelu površine koje je u vlasništvu Republike Hrvatske je javno vodno dobro
- kanali i pojas obostrano u širini od 5,0 m od ruba pokosa **Bistra Spačva (I. red)** i **Milino Bistra (II. red)** su vodno dobro, a na dijelu koje je u vlasništvu Republike Hrvatske su javno vodno dobro
- **melioracioni kanali III. reda** (Bosut Bistra, Golubovac, Međni, Zvirinac), te ostali **kanali IV. reda** i pojas obostrano u širini od 5,0 m od ruba pokosa kanala su vodno dobro

Dio pojasa uz rub pokosa vodotoka ili kanala I. i II. reda ne mora biti u cijeloj širini u vlasništvu Republike Hrvatske, ali vlasnik čestice na kojoj je dio javnog vodnog dobra, ima ograničenja u korištenju svoga posjeda na dijelu koje je javno vodno dobro. Pojas uz melioracione kanale III. i IV. reda također ne mora biti u cijeloj širini u vlasništvu Županije, ali vlasnik čestice na kojoj je dio vodnog dobra ima ograničenja u korištenju svoga posjeda na dijelu koji je vodno dobro. Ograničenja prava vlasnika i korisnika zemljišta i posebne mjere radi održavanja vodnog režima navode se u članku 106. Zakona o vodama (NN 107/95).

PROSJEČNI ELEMENTI KANALA NA PODRUČJU VODNOGOSPODARSKE ISPOSTAVE BIĐ - BOSUT

KANALI	dubina	širina dna	pokos	zaštitni pojas
kanali I reda	3,00 m	3,00 m	1:1,5	4,0 m + 4,0 m
kanali II reda	2,80 m	2,00 m	1:1,5	2,0 m + 2,0 m
kanali III reda	2,20 m	1,00 m	1:1,5	1,0 m + 1,0 m
kanali IV reda	1,50 m	0,60 m	1:1,5	1,0 m + 1,0 m

Melioracijska odvodnja

Kanalska mreža se dijeli na osnovnu i detaljnu kanalsku mrežu.

- **Osnovna kanalska mreža** su prirodni vodotoci i kanali I. i II. reda. Osnovnu kanalsku mrežu održavaju Hrvatske vode sredstvima ubranim od vodne naknade.
- **Detaljna kanalska mreža** su melioracioni kanali III. i IV. reda, melioracijski objekti za odvodnju (melioracijski objekti III. reda, melioracijski objekti IV. reda i ostali objekti na melioracijskim kanalima). Detaljnju kanalsku mrežu i objekte na njoj u cijelosti su dužni održavati korisnici, vlasnici zemljišta i lokalna uprava.

Osnovnu i detaljnu kanalsku mrežu potrebno je stalno dograđivati i kontinuirano održavati, u skladu sa Pravilnikom o tehničkim, gospodarskim i drugim uvjetima za uređenje sustava melioracione odvodnje, te osnovama za tehničko i gospodarsko održavanje sustava (NN 04/98) određeni su tehnički, gospodarski i drugi uvjeti za uređenje i održavanje sustava melioracijske odvodnje.

Prirodni uvjeti zbog kojih može doći do pojave viška vode na zemljistima poljoprivredne proizvodnje su oblik reljefa, nepropusnost tla, hidrogeološke karakteristike, velike količine oborina te plavljenja vodotocima koji prolaze kroz područje. Za korištenje poljoprivrednih površina od presudne je važnosti zaštita površina od poplava i stupanj provedenih hidromelioracijskih radova.

Ovodnja nizinskog dijela slivnog područja "Biđ - Bosut" ima gravitaciono - mehaničku odvodnju preko crpnih stanica. Glavni recipijenti na nizinskom dijelu slijeva su Biđ i Bosut. Ušće Bosuta u Savu je u riječnom km 159,4. Visina voda Bosuta je niža od visina voda Save te zbog slabih mogućnosti prepumpavanja povremeno dolazi do **zadržavanja voda u retenciji Spačvanskog bazena**. Dozvoljena kota akumuliranja vode je do max 79,00 m n.m., a svako daljnje izdizanje Bosuta uvjetuje uspore u pritocima i sustavu odvodnih kanala šireg područja koji su štetni za poljoprivredu te ne smiju trajati duže od 30 dana. Za odvodnju sliva Bosuta i Biđa veliku ulogu ima **ustava i prepumpna stanica na ušću Bosuta u Savu**. Za vrijeme niskog vodostaja Save odvodnja je gravitacijska, a za vrijeme visokog vodostaja Save zatvara se ustava i vrši se prepumpavanje (30m³/sek.). Ukoliko pumpe ne bi radile širi prostor, uključivo područje Općine Prvlaka, je ugrožen visokim vodama, što se posebito loše odražava na meliorirane površine. Gradnjom zemljane brane na mjestu utoka prokopa Bazjaš uspostavljen je vodostaj Bosuta na koti 79,50 - 80,10 m n/m, a velike vode se eliminiraju prokopom Bazjaš. Sliv Biđa i Bosuta u sadašnjem stanju uređenosti omogućuje odvodnju s pretežnog dijela poljoprivrednih površina, iskopana je osnovna i detaljna kanalska mreža te je cijelo područje meliorirano na poljoprivrednim površinama.

Komasacija na području Općine Prvlaka provedena je u svim katastarskim općinama poslije drugog svjetskog rata. Povoljna je okolnost da je na površinama koje je prije obrađivao PIK Vinkovci proveo grupiranje svojih površina zamjenom ili otkupom, kako bi mogli iskopom ili rekonstrukcijom kanalske mreže te površine obrađivati u optimalnim agrotehničkim rokovima.

Iскопom nove ili rekonstrukcijom postojeće **osnovne kanalske mreže (kanala I. i II. reda)**, produbljenjem i proširenjem dna kanala, omogućena je i izvedba **melioracione kanalske mreže (kanala III. i IV. reda)**. PIK Vinkovci je na dijelu svojih površina koje nije mogao obrađivati u optimalnim agrotehničkim rokovima i pored rekonstruirane otvorene kanalske mreže, izvedbom detaljne podzemne drenažne mreže, omogućio stabilnu i rentabilnu poljoprivrednu proizvodnju u tzv. "suhom" ratarenju. Drenirane površine na području Općine Prvlaka označene su na grafičkim prikazima prema evidenciji koju posjeduju Hrvatske vode, VGO za vodno područje sliva Save - VGI "Biđ - Bosut".

Sustav je potrebno postupno obnavljati, osigurati njegovo redovito održavanje te na odgovarajući način riješiti problem odvodnje privatnog zemljišta. Od posebne važnosti za odvodnjavanje ovog područja te regulaciju vodozračnog režima je **izgradnja ustave na Bosutu nizvodno od Lipovca** - koja bi trebala omogućiti gospodarenje malim vodama.

Navodnjavanje zemljišta

Poljoprivredne površine u Istočnoj Slavoniji ugrožene su kako od suvišnih voda tako i od nedostatka vode u ljetnim mjesecima. Na dijelu poljoprivrednih površina koje su bile pod upravom PPK-a Vinkovci, izvedbom **detaljne odvodnje (drenaže)** postignuti su optimalni prinosi u "suhom" ratarenju. Kada nema dovoljno oborina na području Općine Prvlaka u vegetacijskom periodu, a nema izgrađenih akumulacija iz kojih bi se uzimala voda za navodnjavanje, teško je planirati navodnjavanje većih poljoprivrednih površina .

Do domovinskog rata razina vode Bosuta u naselju Nijemci na početku vegetacijskog razdoblja je zadržavana na koti 76,50 m.n.m, a na kraju vegetacijskog razdoblja razina ne bi trebala biti ispod 76,0 m n.m. Zatvaranjem ustave na ušću rijeke Bosut u Savu, ugrožena je razina vode u koritu rijeke Bosut i u vodotocima Spačva i Studva u vegetacionom periodu, a time i spačvanskom šumskom bazenu. Da bi se spačvanski bazen osigurao od ispuštanja vode iz Bosuta, a time i iz vodotoka Spačva i Studva, na vodotoku Spačva u km 5+500 je u dogovoru sa djelatnicima Hrvatskih šuma, izgrađena ustava koja u vegetacijskom razdoblju zadržava vodu na razini 78,00 m n.m. Zadržana voda u profilu vodotoka Spačva, može u ljetnom razdoblju služiti za navodnjavanje manjih površina, sport i rekreaciju.

Izgradnjom planiranog višenamjenskog kanala Dunav – Sava osigurala bi se potrebna voda za navodnjavanje većih površina na području Općine Prvlaka.

Obrana od poplava

Područje Općine Prvlaka nije ugroženo poplavama od vanjskih voda, no dio područja Općine ugrožen je unutarnjim vodama što se osobito odnosi na izrazito nisko područje **Spačvansko - studvanskog bazena** uz nizvodni dio korita Bosuta kroz koje protječu Spačva i Studva. U ovom prostoru pri pojavi velikih voda dolazi do reteniranja značajnih količina vode što ima značajnu ulogu u formiraju vodnog režima šireg područja.

Optimalna razina vode u šumskom bazenu, treba biti ispod kote 79,0 m n.m. jer tada nisu ugrožene poljoprivredne površine. Crpna stanica "Bosut" kapaciteta od 30,0 m³/sec⁶², može održati nivo u spačvanskom bazenu na koti 79,0 m n.m., ali samo za vrijeme srednje vlažnih godina. Za vrijeme vlažnih i ekstremno vlažnih godina crpna stanica ne može održavati ovu optimalnu razinu pa se voda koju crpna stanica ne uspije prebaciti mehanički u Savu akumulira u šumskom retencionom bazenu u slivu vodotoka Spačva i Studva. Dio poljoprivrednih površina u Općini Prvlaka nalazi se na području retencionog bazena Spačva. Do razine vode u retenciji od 79,00 m n.m. nisu ugrožene poljoprivredne površine na području Općine Prvlaka, no razina vode na koti od 81,50 m n.m. plavi dio poljoprivrednih i ostalih površina. Da ne bi došlo do poplava iznad razine 79,00 m.n.m., potreban kapacitet crpne stanice "Bosut" bi trebao biti 90,0 m³/sec.

Poljoprivredne i ostale površine u Općini Prvlaka **mogu biti ugrožene poplavama od i "vlastih" velikih voda nakon oborina**, ako je teren uz kanale viši od od terena na poljoprivrednim i ostalim površinama, te voda ne može gravitacijom otici sa tih površina. Ako je materijal glinovit voda će sporo poniranjem ocjediti sa tih površina.

Površine na kojima je izvedena drenažna mreža, nisu ugrožene od tih "vlastitih" velikih voda.

Da bi se područje Općine Prvlaka zaštитilo od štetnog djelovanja voda, potrebno je hidromelioracijske sustave stalno dograđivati i kontinuirano održavati, jer u protivnom i kvalitetno izvedena rješenja ne daju očekivane rezultate.

Zaštita od erozija i bujica

Područje Općine Prvlaka **nije ugroženo erozionim procesima** jer je teren s malim poprečnim padom. Erozioni procesi mogu se pojaviti na mjestima utoka detaljnih melioracionih kanala u recipijente, odnosno recipijenata u Bosut ili neki drugi kanal. Erozioni procesi mogu se pojaviti i na obali rijeke Bosut ako se ukloni raslinje na pokosu.

Područje Općine Prvlaka je ravničarsko sa malim padovima i **bujične aktivnosti** su moguće samo na utocima melioracionih kanala u svoje recipijente - kanale, odnosno kanala u Bosut.

---

⁶² Crpna stanica i ustava na Bosutu nisu na području Republike Hrvatske i nakon domovinskog rata, Hrvatske vode nemaju mogućnosti da utječu na početak njenog rada, a time i na održavanje razine vode u šumskom bazenu Spačva na optimalnoj razini ispod kote 79,00 m.n.m.

3.6. POSTUPANJE S OTPADOM

Postojeće stanje

Općina Prvlaka prikupljeni otpad trenutno odlaže na **odlagalište "Bazjaš"** (odlagalište bivše općine Vinkovci), površine 2,5 ha smješteno između šume i kanala Bazjaš, neposredno uz planiranu trasu plovnog kanala Dunav - Sava. Deponija je nastala 1991. godine kada je komunalno odlagalište općine Vinkovci kod Mirkovaca bilo privremeno nedostupno. Na deponiju je u razdoblju od 1991. do 2004. godine doveženo oko 550.000 tona komunalnog otpada. Današnji način deponiranja otpada nije u skladu sa zahtjevima zaštite okoliša, posebno za podzemne vode, te je do kraja 2006. godine planirana **sanacija postojeće deponije komunalnog otpada "Bazjaš"**. Potpunim saniranjem i zatvaranjem odlagališta trajno će se zbrinuti naveženi otpad i spriječiti dalji negativni utjecaj na okoliš.

Općina Prvlaka preuzeila je gospodarenje deponijom "Bazjaš" do njezina zatvaranja. Za poslove gospodarenja deponijom korisnici (cca 100.000 stanovnika jedinica lokalne samouprave s područja bivše općine Vinkovci: Grad Vinkovci, općine Prvlaka, Stari Mikanovci, Vođinci, Ivankovo, Andrijaševci, Cerna, Gradište, Otok, Stari Jankovci, Tovarnik, Jarmina i Nuštar, te Hrvatske vode i Hrvatske šume) od rujna 2003. godine plaćaju naknadu za odlaganje, razastiranje i zbijanje otpada te cjelodnevno čuvanje u svrhu spriječavanja nezakonitog odlaganja na deponiji.

Komunalni otpad na području Općine Prvlaka prikuplja i odlaže ovlašteni koncesionar. Podaci o kvalitativnom sastavu komunalnog otpada (kao što je to propisano Zakonom o otpadu i Pravilnikom o vrstama otpada), kao ni podaci o industrijskom otpadu, ne postoje.

Na području Općine Prvlaka nema organiziranog odvajanja iskoristivog otpada, niti sakupljanja štetnog i opasnog otpada.

ODLAGALIŠTE KOMUNALNOG OTPADA "BAZJAŠ"

Planirani sustav zbrinjavanja otpada

Kao prvi korak u rješavanju problema zbrinjavanja otpada na području Vukovarsko - srijemske županije izrađena je "Studija mogućnosti osnivanja i rada regionalnog odlagališta Istočne Slavonije"⁶³. Ovim elaboratom obuhvaćene su Osječko - baranjska županija i Vukovarsko - srijemska županija. Elaboratom su na temelju hidrogeološke podobnosti istražene moguće lokacije odlagališta, te je predložena izrada programa zbrinjavanja otpada koji obuhvaća:

- podatke o svim odlagalištima otpada na području Županije;
- količine, način i mjesto odlaganja industrijskog i opasnog otpada,
- provedbu interventnih mjera sanacije postojećeg stanja,
- izradu projekta zbrinjavanja otpada,
- utvrđivanje načina prikupljanja i lokacije za privremena odlagališta otpada
- prijedlog rješenja za sustavno zbrinjavanje komunalnog, posebnog i opasnog otpada,
- realizacija programa zbrinjavanja otpada uspostavom mreže prikupljališta, skladišta te trajnih odlagališta otpada.

Realizaciju zbrinjavanja otpada treba provesti etapno:

- **uspostavom sustava kontroliranih deponija otpada,**
- **zatvaranjem i sanacijom svih ostalih deponija,**
- **realizacijom sustava regionalnog deponiranja za Županiju koji uključuje i izgradnju građevine za obradu i skladištenje opasnog otpada.**

Prostornim planom Vukovarsko - srijemske županije (SV VSŽ 07/02) predviđena je **sanacija i uređenje deponije "Bazjaš" u Općini Privlaka**, ali nije predviđena gradnja novih građevina za sabiranje, obradivanje ili skladištenje otpada

Porastom količine komunalnog otpada po stanovniku i troškovima njegovog odlaganja na zakonom propisani način evidentna je potreba postupnog uvođenja **odvojenog skupljanja i iskorištavanja korisnih sastojaka iz otpada**, čime se količina koja se mora odložiti na sanitarna odlagališta može bitno smanjiti. Sustav odvojenog skupljanja ujedno smanjuje troškove odlaganja, troškove proširenja i održavanja odlagališta, te može donositi prihod od prodaje materijala koji se mogu iskorištavati kao sekundarne sirovine. Uz sve ove finansijske efekte ujedno se minimalizira štetan utjecaj na okoliš, što ni u kom slučaju nije od manjeg značenja. Uz pretpostavku da se u cijelosti koristi potencijal količina kroz izdvojeno skupljanje papira i kartona, stakla, metala i biološkog otpada, **odlagalo bi se svega 40 do 50% od ukupne količine komunalnog otpada**. Za efikasno korištenje i gospodarenje otpadom potrebno je, osim deponija komunalnog otpada, predvidjeti i niz građevina za postupanje s komunalnim otpadom: **reciklažna dvorišta, skupljališta, kompostirnice**.

U Općini Privlaka je potrebno organizirati suvremenu službu prikupljanja komunalnog otpada koja će organizirati odvojeno prikupljanje komunalnog otpada po vrsti (bijelo i obojeno staklo, papir, istrošene baterije, organski otpad, PET i limena ambalaža i sl.), a po mogućnosti urediti i tzv. **"reciklažno dvorište"** u kojemu bi građani mogli odlagati ostale vrste komunalnog otpada (krupni otpad, metalni otpad, otpadna ulja, kiseline i sl.).

---

⁶³ "Studija mogućnosti osnivanja i rada regionalnog odlagališta Istočne Slavonije", izrada: IPZ Uniprojekt d.o.o., Zagreb, kolovoza 1999. godine

3.7. SPRJEČAVANJE NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

Glavni cilj zaštite okoliša je učinkovito očuvanje prostora i postignuće više i ujednačenije razine kakvoće života. Zaštita okoliša podrazumijeva cijelovito očuvanje kakvoće okoliša i prirodnih zajednica, racionalno korištenje prirodnih izvora i energije na najpovoljniji način za okoliš, kao osnovni uvjet zdravog i održivog razvoja. Zaštita okoliša postiže se praćenjem, sprječavanjem, ograničavanjem i uklanjanjem nepovoljnih utjecaja na okoliš, te poticanjem upotrebe postupaka najpovoljnijih za okoliš. Potrebno je uspostaviti uravnotežen odnos zaštite okoliša i gospodarskog razvoja i provoditi sanaciju ugroženih dijelova okoliša.

CENTAR PRIVLAKA

Prostornim planom Vukovarsko - srijemske županije, u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša⁶⁴ (NN 82/94 i 128/99), predviđene mjere su zaštite okoliša:

- trajno očuvanje izvornosti i biološke raznolikosti prirodnih zajednica
- očuvanje ekološke stabilnosti
- očuvanje kakvoće žive i nežive prirode
- racionalno korištenje prirode i njenih dobara
- očuvanje i obnavljanje kulturnih i estetskih vrijednosti krajolika
- unapređenje stanja okoliša i osiguravanje boljih uvjeta života

⁶⁴ Ciljevi zaštite okoliša postižu se: predviđanjem, praćenjem, sprečavanjem, ograničavanjem i uklanjanjem nepovoljnih utjecaja na okoliš, zaštitom i uređenjem izuzetno vrijednih dijelova okoliša, sprečavanjem rizika i opasnosti po okoliš, poticanjem korištenja obnovljivih izvora i energije, poticanjem upotrebe proizvoda i korištenja proizvodnih postupaka najpovoljnijih za okoliš, ujednačenim odnosom zaštite okoliša i gospodarskog razvoja, sprečavanjem zahvata koji ugrožavaju okoliš, sanacijom oštećenih dijelova okoliša, razvijanjem svijesti o potrebi zaštite okoliša u odgojnom i obrazovnom procesu i promicanjem zaštite okoliša, donošenjem pravnih propisa o zaštiti okoliša, obavještavanjem javnosti o stanju u okolišu i njenim sudjelovanjem u zaštiti okoliša, povezivanjem sustava i institucija zaštite okoliša (članak 3. Zakona o zaštiti okoliša, NN 82/94 i 128/99).

Prostorno planiranje je jedan od značajnijih instrumenata zaštite okoliša, te stoga pravilno planiranje i usmjeravanje ukupnih aktivnosti na određenom prostoru bitno sprječava narušavanje kvalitete okoliša, odnosno pospješuje njegovo unapređenje. Posebito se to odnosi na planiranje namjene i određivanje uvjeta korištenja prostora s ciljem zaštite prostora od prekomjernog izgrađivanja i neracionalnog građenja, gradnju infrastrukturnih sustava i sustava za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda, zbrinjavanje otpada i građenje odlagališta otpada, zaštitu zraka, zaštitu tla i drugog.

Prostorni plan Općine Prvlaka utvrđuje ciljeve i interese koje je potrebno ostvariti na području Općine vodeći računa da korištenje prostora osigura sanaciju, zaštitu i unapređenje stanja okoliša. U procesu planiranja u svezi sa svim budućim aktivnostima, utvrđuju se mjere zaštite okoliša od utjecaja do sada korištenih objekata, te mjere za zaštitu tla, voda, zraka, biljnog i životinjskog svijeta, krajolika, kulturnih i prostornih vrijednosti od svih vidova već prisutnog i eventualnog budućeg onečišćenja.

3.7.1. Zrak

Kakvoća zraka na području Općine Prvlaka danas nije značajnije ugrožena, no problematika zaštite zraka od zagađenja s vremenom će biti sve izraženija. Uzrok treba tražiti prvenstveno u sve intenzivnijem kolnom prometu, ali i gospodarskim pogonima. Iako situacija u pogledu onečišćenja zraka nije alarmantna, ipak ukazuje na potrebu pravodobnih aktivnosti kako bi se u budućnosti spriječile konfliktne situacije.

Mjere za zaštitu zraka od zagađenja prometom mogu se svesti na:

- **prometne mjere:** Preusmjeravanje tranzitnih prometnih tokova iz naselja na alternativne prometne pravce bitno smanjuje intenzitet prometa u naselju (obilaznica Prvlake).
- **zaštitne mjere:** Moguće zaštitne mjere nisu vezane s velikim ulaganjima, a izuzetno su efikasne. Radi se o uređenju adekvatnih zelenih površina kojima se osigurava zaštitni zeleni tampon između prometnica i okolne izgradnje. U skladu s tradicionalnim načinom gradnje zaštitni zeleni pojas predviđen je u svim ulicama. U ugroženijim dijelovima naselja zeleni pojas se osim drvoreda može sastojati i iz grmolikog parternog zelenila kako bi se formirala barijera koja sprečava penetraciju štetnih tvari u pješački i stambeni dio ulice.

Sve je aktualniji problem zaštite zraka od mogućeg **zagađenja koje uzrokuju gospodarski pogoni**. Prilikom izgradnje novih proizvodnih pogona potrebno je stoga provoditi preventivne mjere zaštite koje po potrebi (u skladu sa zakonskim propisima) uključuju i izradu studije utjecaja na okoliš s prijedlogom mjera za sprečavanje negativnih utjecaja.

Onečišćenje zraka iz individualnih kućnih ložišta zbog male gustoće i disperznosti izgradnje nije značajniji problem, naročito nakon što je na području Općine Prvlaka uveden plin u kućanstvima i gospodarstvu.

Na području Općine Prvlaka potrebno je barem u minimalnom propisanom obliku i opsegu uspostaviti mrežu za praćenje kakvoće zraka, te je uz frekventnije prometnice i gospodarske pogone potrebno locirati automatske stanice za mjerenje kakvoće zraka (koncentracije CO, CO₂, NO_x, PAU i ozona). Prioritetna aktivnost u sljedećem razdoblju je:

- **uspostava mreže za praćenje kakvoće zraka** koja obuhvaća područje naselja radi utvrđivanja izvora te stupnja eventualnog onečišćenja,
- **mjerenja posebne namjene** radi provjere utjecaja na okoliš nekog izvora emisije u slučaju osnovane sumnje ili pritužbi građana da je došlo do onečišćenja zraka.

3.7.2. Buka i vibracije

Utjecaj buke na zdravlje i psihičko raspoloženje ljudi, te kao rezultat toga i kvalitetu uvjeta života veoma je velik te se zbog toga intenzivna buka smatra jednim od najneugodnijih utjecaja na životnu okolinu u naseljima. Uz buku su često vezane i vibracije koje imaju izričito negativan utjecaj na kvalitet građevinskog fonda. Do sada na području Općine Prvlaka nije bilo sustavnog praćenja stanja u prostoru glede zaštite od buke.

Zakonom o zaštiti od buke (NN 20/03) i Pravilnikom o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave (NN 145/04) propisane su najviše dopuštene razine buke na vanjskim prostorima. U postojećim stambenim zonama, u kojima buka zadovoljava propisane vrijednosti, razina buke koja potječe od novih izvora prilikom izgradnje novih i rekonstrukcije starih objekata ne smije prijeći prethodno zatećeno stanje. Za postojeća područja u kojim je razina buke viša od dopuštene, novoprojektirani ili rekonstruirani izvori buke moraju zadovoljavati propisane uvjete.

NAJVIŠE DOPUŠTENE RAZINE BUKE PREMA NAMJENI PROSTORA

zona buke	namjena prostora	najviše dopuštene ocjenske razine buke imisije L_{RAeq} (u dBA)	
		dan (L_{day})	noć (L_{night})
1.	ZONA NAMIJENJENA ODMORU, OPORAVKU I LIJEČENJU	50	40
2.	ZONA NAMIJENJENA SAMO STANOVANJU I BORAVKU	55	45
3.	ZONA MJEŠOVITE, PRETEŽITO STAMBENE NAMJENE	55	45
4.	ZONA MJEŠOVITE, PRETEŽITO POSLOVNE NAMJENE SA STANOVANJEM	65	50
5.	ZONA GOSPODARSKE NAMJENE (PROIZVODNJA, INDUSTRIJA, SKLADIŠTA, SERVISI)	na granici građevne čestice unutar zone buka ne smije prelaziti 80 dBA na granici zona - buka ne smije prelaziti dopuštene razine u zoni s kojom graniči	

Iako današnja situacija na području Općine Prvlaka u pogledu ugroženosti od prejake buke nije kritična, potrebno je **pratiti situaciju naročito u ugrozenim područjima** (centar naselja, dijelovi naselja uz frekventnije prometnice i željezničku prugu, te stambena područja u blizini gospodarskih pogona). U cilju zaštite od prekomjerne buke potrebno je :

- **identificirati potencijalne izvore buke, te**
- **kontinuirano vršiti mjerena buke u najugroženijim gradskim područjima.**

Za cijelo područje Općine Prvlaka **potrebno je izraditi kartu buke**, u kojoj će se utvrditi svi izvori buke, odrediti područja ugrozena bukom, izmjeriti razinu komunalne buke, te propisati mjere zaštite. U cilju procjene opterećenja prostora bukom potrebno je provesti **mjerena razine buke na nekoliko najugroženijih lokacija** koja bi obuhvaćala:

- mjerena tijekom svakog godišnjeg doba (proljeće, ljetno, jesen, zima),
- tri mjerena tijekom tjedna (npr. ponedjeljak, četvrtak, subota),
- tri mjerena tijekom dana (npr. 7-8 sati, 17-18 sati, 22-23 sata).

Veliki dio urbanističkih zaštitnih rješenja koja su navedena vezano na problem zaštite zraka (dislociranje tranzitnog prometa, uređenje zaštitnih zelenih pojaseva uz cestovne i željezničke prometnice i gospodarske pogone) imat će neposredne efekte i na smanjenje razine buke.

3.7.3. Vode

Razvitak naselja, industrije i uopće urbanizacija postavlja nove zahtjeve oko gospodarenja vodom jer zagađenost voda sve više postaje limitirajući faktor daljeg razvoja. Cilj zaštite voda je **očuvanje voda koje su još čiste, te postupno poboljšanje kvalitete voda** u zakonom propisanim okvirima. Najvažniji izvori zagađenja voda su sljedeći:

- **stanovništvo koje živi u uvjetima ostvarene javne vodoopskrbe** (potrošnja cca 150 l/stanovnik/dan), koju trebaju prihvati sustavi odvodnje, pročistiti je i odvesti u recipijent;
- **stanovništvo koje živi u uvjetima individualnog zbrinjavanja otpadnih voda** izgradnjom (često) propusnih septicnih jama s dugoročnim posljedicama po kvalitet podzemnih voda;
- **poslovni i proizvodni sadržaji** u potrošnji vode iz javnih vodoopskrbnih sustava sudjeluju s gotovo jednakim udjelom kao i stanovništvo, a koriste i nezavisne izvore tehnološke vode, te u pravilu nemaju kvalitetan predtretman otpadnih voda koje ispuštaju u recipijent bez prečišćavanja;
- **poljoprivreda** intenzivnim načinom obrade i korištenja zemljišta emitira značajne količine mineralnih gnojiva i pesticida s negativnim posljedicama po ekosustav;
- **stočarstvo** posebno ono intenzivnog tipa vrlo često biološki otpad uzboga "zbrinjava" u neadekvatnim, nedovoljno kapacitiranim otvorenim lagunama,
- **povremena incidentna zagađenja** uslijed nepravilnog korištenja, kvarova i težih oštećenja uređaja i proizvodne opreme, u transportu opasnih tvari i slično,
- **prirodna zagađenja** (erozija, ispiranje tla i slično).

Problem zaštite voda predstavlja **nekvalitetno i nedovoljno organizirano građenja sustava odvodnje**, a posebno nedostatak uređaja za pročišćavanje onečišćenih voda. U pravilu zaštita voda od zagađenja bitno zaostaje za vodoopskrbom, a problem je to veći jer se uvođenjem vodovoda bitno povećavaju količine potrošnje vode pa time i količine otpadnih voda koje se bez pročišćavanja upuštaju u vodotoke.

Prostornim planom Vukovarsko - srijemske županije za manja naselja predlaže se izvedba **razdjelnog sustava odvodnje s odgovarajućim uređajem za pročišćavanje**. Sustav nepropusnih septicnih jama može se zadržati samo za izdvojena naselja s manje od 500 stanovnika i to ukoliko to geološki i hidrološki uvjeti dozvoljavaju, te nije primjenjiv kao mogućnost na području Općine Prvlaka.

Gospodarski pogoni koji nisu obuhvaćeni sustavima za odvodnju i pročišćavanje voda naselja moraju izgraditi vlastite **sustave sa predtretmanom otpadnih voda prije upuštanja u kanalizaciju**.

Osnovni smjerovi rješavanja problematike zaštite voda od zagađenja su:

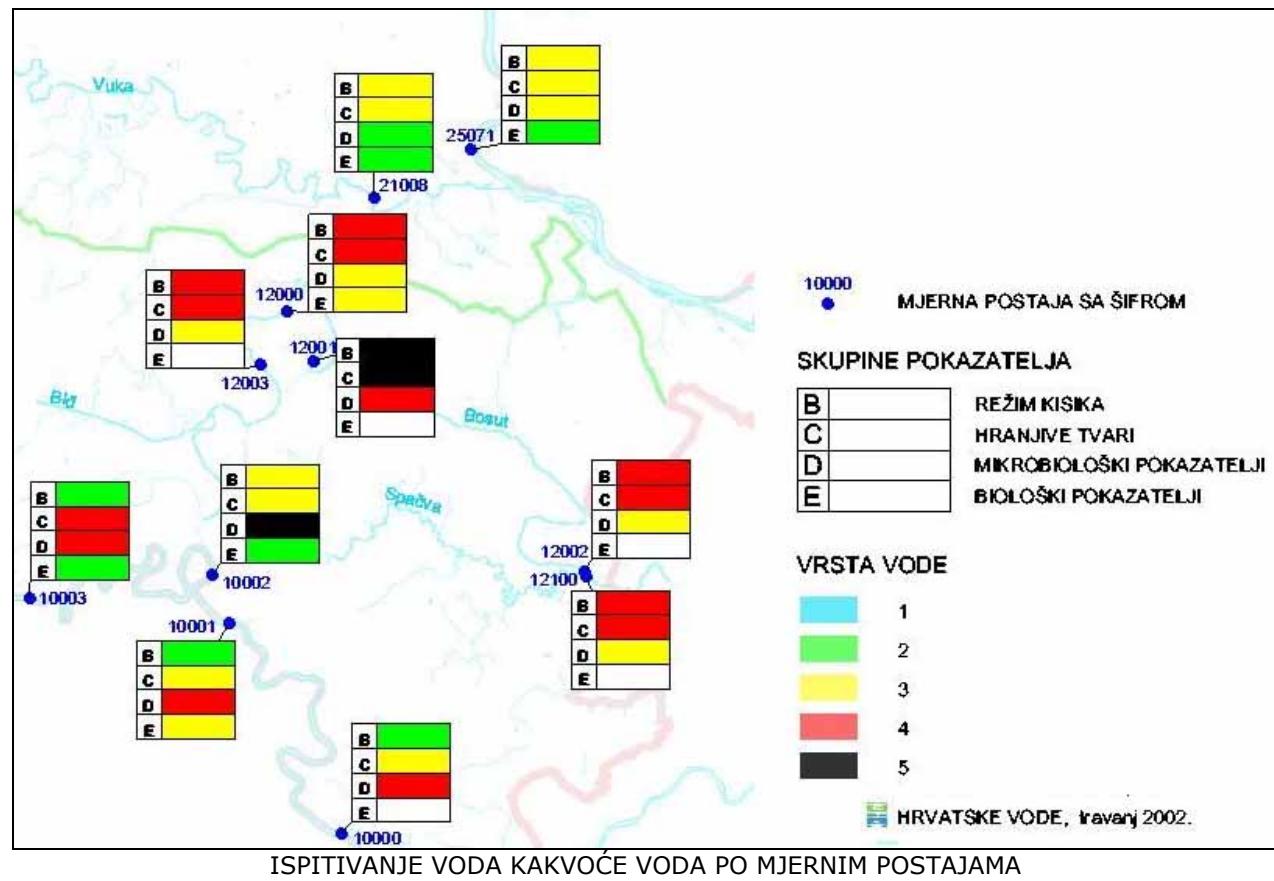
- **zaštita voda od zagađenja otpadnim vodama domaćinstava** – izgradnjom pojedinačnih sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda u naseljima;
- **zaštita voda od zagađenja otpadnih voda u gospodarstvu** – izgradnjom zasebnih sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda ili priključivanjem na mjesne sustave odvodnje uz prethodni tretman otpadnih voda, sukladno tehnološkom procesu;
- **zaštita voda od onečišćenja neprimjerenom primjenom agrotehničkih sredstava** – upoznavanjem poljoprivrednika s negativnim efektima primjene mineralnih gnojiva i pesticida, a naročito stimuliranjem proizvodnje tzv. "zdrave hrane", netretirane kemijskim dodacima;
- **zaštita voda u slučaju ekcesnih situacija (havarije) na kritičnim točkama i pravcima u prostoru** (cestovne i željezničke prometnice) – donošenjem plana intervencija u slučaju incidentnih situacija.

Zaštita površinskih voda

Površinske vode temeljni su činitelj ekološke cjelovitosti prostora i vrijedan su resurs značajan za gospodarstvo, vodoopskrbu, navodnjavanje, ribnjičarstvo, turizam, šport i rekreaciju. Površinske vode se prema Uredbi o klasifikaciji voda (NN 77/98) svrstavaju u pet vrsta čemu odgovaraju slijedeći kriteriji:

- Vrsta I : Podzemne i površinske vode koje se u svom prirodnom stanju ili nakon dezinfekcije mogu koristiti za piće i u prehrambenoj industriji, te površinske vode koje se mogu koristiti za uzgoj plemenitih vrsta riba (pastrve).
- Vrsta II : Vode koje se u prirodnom stanju mogu koristiti za kupanje i rekreaciju, sportove na vodi, uzgoj drugih vrsta riba (ciprinida) ili koje se nakon pročišćavanja mogu koristiti za piće i druge namjene u industriji i sl.
- Vrsta III : Vode koje se mogu koristiti u industrijama koje nemaju posebne zahtjeve za kakvoćom vode, te u poljoprivredi. To su vode koje se pročišćavaju da bi se koristile za određene namjene.
- Vrsta IV : Vode koje se mogu koristiti isključivo uz pročišćavanje na područjima gdje je veliko pomanjkanje vode.
- Vrsta V : Vode koje se gotovo ne mogu koristiti ni za kakve namjene, jer ne zadovoljavaju kriterije za namjene po Uredbi o klasifikaciji voda.

Većina vodotoka na području Vukovarsko - srijemske županije je onečišćenija nego što je to propisano Državnim planom za zaštitu voda (NN 08/99) i to naročito ljeti kada uslijed visokih temperatura i niskih vodostaja dolazi do taloženja i raspadanja vodenog bilja, prevelike potrošnje kisika u vodi i time anaerobnog raspadanja organske tvari, stvaranja sumporovodika i pomora ribe.

Bosut je danas postao prirodnim kolektorom za odvodnjavanje suvišnih voda s većih područja, pa je voda Bosuta nizvodno od Vinkovaca zagađena. Ljeti u vodi izraste i previše vodenog bilja, te uslijed pomanjkanja kisika dolazi do tzv. "zijeva" i uginuća riba, te Bosut na području Općine Prvlaka nije atraktivno ribolovno područje.

Kakvoća površinskih voda za vodotok Bosut vršena u sklopu Programa nacionalnog monitoringa kakvoće voda je slijedeća:

KLASIFIKACIJA POVRŠINSKIH VODA ZA VODOTOK BOSUT (ispitivanje 2002. godine)

vodotok / mjerna postaja	šifra mjerne postaje	zahtjevana vrsta voda*	registrirana vrsta voda **			
			režim kisika	hranjive tvari	mikrobiol. pokazatelji	biološki pokazatelji
Bosut						
most na cesti Rokovci-Andrijaševci	12003	III	IV	IV	III	
Vinkovci uzvodno	12000	III	IV	IV	III	III
Vinkovci nizvodno	12001	III	V	V	IV	

napomena: * zahtjevane vrste vode prema Državnom planu za zaštitu voda (NN 08/99)

** ocjena kakvoće vode prema Uredbi o klasifikaciji voda (NN 77/98)

Dok su za rijeku Bosut makrobiološki pokazatelji na mjernim postajama uzvodno od Prvlake (postaje 12003 i 12000) u okvirima određenim Državnim planom za zaštitu voda (NN 08/99), režim kisika i povećane količine hranjivih tvari na navedene dvije mjerne postaje ukazuju na onečišćenje uglavnom organskom tvari.

Za mjeru postaju 12001 nizvodno od Vinkovaca, obzirom na zahtjevanu III. vrstu voda, svi pokazatelji pokazuju značajno onečišćenje.

Određivanje granica vodnog dobra

Smjernice za određivanje **granica vodnog dobra** definirane su temeljem odredbi Zakona o vodama (NN 107/95) uz poštivanje načela o zadržavanju vode na slivovima i dopuštanju širenja vodotocima gdje je god to moguće. Općenito se mogu razlikovati sljedeći slučajevi:

- a) **Prirodna ili umjetna korita s tekućom ili stajaćom stalnom ili povremenom vodom s uređenim inundacijskim pojasevima**

Granice vodnog dobra obuhvaćaju korita, te zemljišta između korita i vanjskih rubova pripadajućih regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina uključujući i pojaseve zemljišta potrebne za njihovo redovno održavanje. Granice vodnog dobra uz melioracijske kanale I. i II. reda trebaju prolaziti na udaljenostima od 5 m od rubova tih kanala.

- b) **Prirodna ili umjetna korita s tekućom ili stajaćom stalnom ili povremenom vodom s neuređenim inundacijskim pojasevima** na kojima se u postojećem stanju korištenja zemljišta mogu očekivati značajnije potencijalne poplavne štete i predviđa se izgradnja zaštitnog sustava

Granice vodnog dobra obuhvaćaju korita, te zemljišta između korita i vanjskih rubova planiranih pripadajućih regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina uključujući i pojaseve zemljišta potrebne za njihovo redovno održavanje.

- c) **Prirodna ili umjetna korita s tekućom ili stajaćom stalnom ili povremenom vodom s neuređenim inundacijskim pojasevima** na kojima se u postojećem stanju korištenja zemljišta ne očekuju značajnije potencijalne poplavne štete i ne predviđa se izgradnja zaštitnog sustava:

Granice vodnog dobra obuhvaćaju korita, te zemljišta između korita i anvelopa poplavnih linija 25 – godišnjih povratnih razdoblja uključujući i 20 metarske pojaseve zemljišta uz poplavne linije. Kao kriterij je odabrana 25-godišnja velika voda kako bi se ostvarila konzistentnost stanja u prostoru, jer je sukladno dosadašnjoj vodoprivrednoj praksi na tu razinu sigurnosti najčešće projektirana zaštita poljoprivrednih površina od vanjskih voda.

Zaštita podzemnih voda u korištenju za javnu vodoopskrbu

Vodonosnici koji se koriste za vodoopskrbu strateški su interes od važnosti za Državu. Vodonosnike i izvorišta potrebno je zaštiti od sustavnog onečišćavanja. Na području Općine Prvlaka u funkciji je **vodocrpilište "Topolik"**, locirano je unutar građevinskog područja naselja Prvlaka (na k.č.br. 1311/2 K.o. Prvlaka).

U zaštiti podzemnih voda, koje se koriste za javnu vodoopskrbu, primjenjuju se postojeće odluke o utvrđivanju i održavanju **zona sanitарне заštite** koje za izvorište "Topolik" predviđaju:

- zaštitni pojas I.⁶⁵ i II.⁶⁶ zone sanitарне zaštite, kao uže vodozaštitno područje, koje određuje površina s radijusom R1=50 m od pojedinog vodozahvata (odnosno prema konkretnoj situaciji na terenu ograđenim područjem s katastarskom oznakom zemljišta 1311/2)
- zaštitni pojas III.A. i III.B.⁶⁷ zone sanitарне zaštite, kao šire vodozaštitno područje, koje se za vodocrpilište "Topolik" Prvlaka podudara sa drugom zaštitnom zonom.

Slivna područja izvorišta koja se koriste za javnu vodoopskrbu moraju biti zaštićena od onečišćenja i drugih utjecaja koji mogu nepovoljno utjecati na zdravstvenu ispravnost i izdašnost izvorišta u skladu s odredbama Zakona o vodama (NN 107/95) i Pravilnika o utvrđivanju zona sanitарне zaštite izvorišta (NN 55/02).

U tijeku su aktivnosti za izradu elaborata I. faze istraživanja, stanja i potreba zaštite izvorišta "Topolik", posebice za pouzdano definiranje III.A. zone sanitарне zaštite kao priljevnog područja vodozahvata.

Prije izrade tehničke dokumentacije za gradnju pojedinih građevina na području obuhvata utvrđenih zona zaštite investitor je dužan ishoditi vodopravne uvjete u skladu s posebnim propisima.

---

⁶⁵ Pravilnikom o utvrđivanju zona sanitарне zaštite izvorišta (NN 55/02) u I. zoni sanitарne zaštite (područje crpilišta) zabranjuju se sve aktivnosti osim onih koje su vezane za eksploataciju, pročišćavanje i transport vode u vodoopskrbni sustav.

⁶⁶ U II. zoni sanitарne zaštite (uze vodozaštitno područje), između ostalog, zabranjuje se:

- ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda,
- građenje prometnica bez sustava kontrolirane odvodnje i pročišćavanja oborinskih voda,
- poljodjelska proizvodnja, osim proizvodnje zdravstveno ispravne hrane,
- stočarska proizvodnja, osim za potrebe seljačkog, odnosno obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva,
- građenje pogona za proizvodnju, skladištenje i transport opasnih tvari,
- gradnja groblja i proširenje postojećih,
- građenje autocesta i magistralnih cesta (državnih i županijskih cesta) i
- građenje željezničkih pruga.

⁶⁷ U III. zoni sanitарne zaštite (šire vodozaštitno područje), između ostalog, zabranjuje se:

- ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda,
- deponiranje otpada,
- građenje prometnica bez sustava kontrolirane odvodnje i pročišćavanja oborinskih voda.

3.7.4. Tlo

Zaštita tla od onečišćenja provodi se u funkciji zaštite poljoprivrednog i šumskog zemljišta i zaštite zdravlja ljudi, faune i flore. Potrebno je izvršiti inventarizaciju stanja oštećenosti tala na području Općine Privlaka, razraditi sustav trajnog motrenja tala te uspostaviti odgovarajući informacijski sustav o procesima oštećenja i onečišćenja tala prirodnim i antropogenim utjecajima na tlo.

Najveću prijetnju kvaliteti tla na području Općine Privlaka predstavlja **onečišćenje štetnim tvarima** kao posljedica suvremenog korištenja poljoprivrednog zemljišta koje podrazumijeva niz suvremenih mjera prihranjivanja tla umjetnim gnojivom. Nestručna primjena ovih agrotehničkih mjera može dovesti do bitnih poremećaja ekosustava i narušavanja prirodnih odnosa čime se dugoročno smanjuje kvaliteta tla. Svakako da će problem zagađenosti tla neprimjereno primjenom agrotehničkih sredstava biti sve manji kako poljoprivrednici budu bolje upoznati s negativnim efektima njihove primjene, a naročito ako se preorientiraju na proizvodnju tzv. "zdrave hrane", netretirane kemijskim dodacima.

Specifičan vid zagađenja tla je i **nekontrolirano odlaganje krutog i tekućeg otpada**. Ovom načinu devastacije su naročito izložene javne površine, korita vodotoka, te površine uz prometnice i puteve. Potrebno je stoga sustavno sprečavati nekontrolirano odlaganje putem inspekcijskih službi, a deponiranje vršiti na ekološki prihvatljivo uređenom odlagalištu.

Kod utjecaja na tlo potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri **izbjegavati oštećenja njegovih prirodnih funkcija** te zaštiti poljoprivredno i šumsko zemljište radi proizvodnje hrane, zaštite zdravlja ljudi te radi održanja prirodne ravnoteže i biološke, odnosno, krajobrazne raznolikosti. Sve površine tla sposobne za poljoprivrednu proizvodnju raspoređene su prema plodnosti u osam bonitetnih klasa, pri čemu su u I. skupini najpovoljnija poljoprivredna tla, dok šumama pripadaju V, VI i VII bonitetna klasa.

Klasifikacija oštećenja tala uvažavajući obnovljivost tla je slijedeća:

- slabo oštećenje	- degradacija tala u intenzivnoj oraničnoj proizvodnji
- srednje oštećenje	- onečišćenje tala (kontaminacija)
- teško oštećenje	- premještanje tala (translokacija)
- nepovratno oštećenje	- prenamjena tala

Prostornim planom uređenja utvrđeni su racionalni uvjeti korištenja poljoprivrednog zemljišta prvenstveno **ograničavanjem prenamjene kvalitetnog poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe te ograničavanjem širenja građevinskih područja**.

Promjena namjene poljoprivrednog zemljišta ograničena je Zakonom o poljoprivredi (NN 66/01) i Zakonom o poljoprivrednom zemljištu NN (NN 66/01), te se za promjenu namjene plaća naknada koja se namjenski koristi za programe i mjere osposobljavanja neplodnog zemljišta i povećanje proizvodne sposobnosti ostalog zemljišta.

3.7.5. Biološka raznolikost

Temeljna metoda očuvanja biološke raznolikosti je **utemeljenje zaštićenih dijelova prirode i pojedinih biljnih i životinjskih vrsta** u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode (NN 70/05). Zaštićene su prvenstveno biljne i životinjske vrste koje su ugrožene ili rijetke u Hrvatskoj, ali i one čiju nas zaštitu obvezuju različite međunarodne konvencije. Zaštita staništa na prostorima koji se gospodarski koriste unapređuje se provođenjem smjernica zaštite prirode od strane poljoprivrednih, šumskih, vodoprivrednih i drugih službi.

Biološka raznolikost izložena je stalnim promjenama kojih je posljedica izumiranje biljnih i životinjskih vrsta. Zato je važno u sve oblike korištenja prostora ugrađivati mjere očuvanja biološke raznolikosti koje se odnose na njihovu inventarizaciju i valorizaciju sa procjenom ugroženosti, kao i vrednovanje zaštićenih dijelova prirode, te utvrditi prijedloge za njihovu sanaciju i zaštitu.

Genetsku raznolikost zavičajnih sorti kulturnih biljaka i pasmina domaćih životinja zbog prilagođenosti lokalnom podneblju, otpornosti na bolesti a u pravilu i dobre uklopljenosti u prirodni krajolik treba maksimalno zaštititi i koristiti za poboljšanje svojstava uzgajanih vrsta.

3.7.6. Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite

Za naselje Prvlaka, obzirom na značaj općinskog središta u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju (NN 94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04) i pripadajućim podzakonskim aktima propisana je potreba izrade **Urbanističkog plana naselja Prvlaka**, površine cca 390,0 ha.

Izrada detaljnog plana uređenja predviđena je za izdvojena građevna područja predviđena za novu kompleksnu izgradnju gdje se previđa preparcelacija i uređenje novih prometnica, infrastrukture i javnih površina, i to za **DPU Gospodarske zone "Prvlaka"**, površine cca 19,0 ha, te za **DPU Zone športsko rekreacijske namjene "Brestovac"**, površine cca 8,0 ha.

Dinamika izrade dokumenata prostornog uređenja užih područja na području Općine Prvlaka propisuje se Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru Općine Prvlaka.

Obveza procjene utjecaja na okoliš utvrđena je za građevine i zahvate u prostoru koji su određeni posebnim propisom, odnosno Prostornim planom Vukovarsko - srijemske županije (SV VSŽ 07/02), što na području Općine Prvlaka uključuje višenamjenski kanal Dunav - Sava.

Prostornim planom Vukovarsko - srijemske županije (SV VSŽ 07/02) propisana je i obavezna izrada **Prostornog plana područja posebnih obilježja za višenamjenski kanal Dunav - Sava** koji, u skladu sa člankom 21. Zakona o prostornom uređenju (NN 94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04), utvrđuje temeljnu organizaciju prostora, mjere korištenja, uređenja i zaštite tog područja s aktivnostima koje imaju prednost, mjere za unapređenje i zaštitu okoliša. Prostorni plan područja posebnih obilježja za višenamjenski kanal Dunav - Sava donose skupštine Vukovarsko - srijemske i Brodsko - posavske županije.

3.7.7. Smjernice za zaštitu od požara, elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti⁶⁸

Smjernice za zaštitu od požara i eksplozije:

Na području Općine Prvlaka predviđene su slijedeće mjere zaštite od požara i eksplozije :

- Građevine i postrojenja u kojima će se skladištiti i koristiti zapaljive tekućine ili plinovi, u skladu s odredbama Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima (NN 108/95), Pravilnika o zapaljivim tekućinama (NN 54/99), Pravilnika o postajama za opskrbu prijevoznih sredstava gorivom (NN 93/98) i Pravilnika o izgradnji postrojenja za ukapljeni naftni plin i o uskladištenju i pretakanju ukapljenog naftnog plina (SL 24/71) moraju se graditi na sigurnosnoj udaljenosti od ostalih građevina i komunalnih uređaja.
- Zaštitni koridori magistralnih i ostalih plinovoda prilikom svih intervencija u prostoru te izrade dokumenata prostornog uređenja užeg područja odrediti će se u skladu s odredbama Pravilnika o tehničkim uvjetima i normativima za siguran transport tekućih i plinovitih ugljikovodika magistralnim naftovodima i plinovodima za međunarodni transport (SL 26/85)⁶⁹.
- Mesta za gradnju građevina u kojima se obavlja proizvodnja, smještaj i čuvanje eksplozivnih tvari, sukladno Zakonu o eksplozivnim tvarima (NN 178/04) biti će određena detaljnim planovima prostornog uređenja, u skladu sa zahtjevom nadležne službe za zaštitu od požara.
- U slučaju potrebe određivanja mesta za civilna streljšta, poslovne prostore za proizvodnju oružja, promet oružja i streljiva te popravljanje oružja potrebno je na odgovarajući način primjeniti odredbe Zakona o oružju (NN 46/97 i 27/99) i Pravilnika o posebnim uvjetima što ih moraju ispunjavati poslovne prostorije za proizvodnju oružja, promet oružja i streljiva, popravljanje i prepravljanje oružja, vođenje civilnih streljšta te zaštitu od požara, krađe i drugih nezgoda i zlouporaba (NN 8/93).
- Prilikom gradnje ili rekonstrukcije vodoopskrbnih mreža mora se, ukoliko ne postoji, predvidjeti hidrantska mreža u skladu s Pravilnikom o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu za gašenje požara (SL 30/91).

---

⁶⁸ prema podacima: MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA, Policijska uprava Vukovarsko - srijemska, Odjel upravnih, inspekcijskih i poslova zaštite i spašavanja (dopis broj: 511-15-06/5-4306/1-05. od 06. listopada 2005. godine)

⁶⁹ Primjenjuje se na temelju članka 26. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima (NN 108/95).

- Prilikom projektiranja potrebno je:
  - predvidjeti otpornost nosivih konstrukcija građevinskih elemenata prema požaru sukladno važećim normama HRN DIN 4102 (NN 74/97),
  - osigurati propisane sigurnosne visine i udaljenosti od nadzemnih elektroenergetskih vodova, plinovoda, kao i njihovih postrojenja,
  - za skladišne objekte - u potpunosti zadovoljiti uvjete iz Pravilnika o tehničkim normativima za zaštitu skladišta od požara i eksplozija (SL 24/87),
  - za ugostiteljske objekte - u cijelosti primjeniti uvjete iz Pravilnika o zaštiti od požara ugostiteljskih objekata (NN 100/99),
  - za hidrantsku mrežu - obavezno se pridržavati normi grupe HRN Z.C1. 650 glede vatrogasnih spojnica te norme HRN Z.C1. 020 (vatrogasne armature - tehnički uvjeti za izradu i isporuku),
  - za plinsku mrežu - primjeniti DVGW regulativu te DIN norme vezane uz tu regulativu,
  - u glavnem projektu izraditi prikaz predviđenih mjera zaštite od požara te za svaku primjenjenu mjeru navesti odredbu primjenjenog propisa ili norme,
  - u glavnem projektu, unutar programa kontrole i osiguranja kvalitete, prema prikazu predviđenih mjera zaštite od požara, utvrditi odredbe primjenjenih propisa i normi u svezi osiguranja potrebnih dokaza kvalitete ugrađenih konstrukcija, proizvoda i opreme, kvalitete radova, stručnih djelatnika koji su tu ugradnju obavili, kao i potrebnih ispitivanja ispravnosti i funkcionalnosti.
- Sukladno članku 15. stavak 1. Zakona o zaštiti od požara (NN 58/93 i 33/05) potrebno je ishoditi suglasnost Policijske uprave Vukovarsko - srijemske na mjere zaštite od požara primjenjene u glavnom projektu za zahvate u prostoru na:
  - sve građevine i prostore u kojima se obavlja držanje, skladištenje ili promet zapaljivih tekućina i / ili plinova;
  - sve građevine koje nisu obuhvaćene člankom 2. Pravilnika o građevinama za koje nije potrebno ishoditi posebne uvjete građenja glede zaštite od požara (NN 25/94).
- U svrhu sprečavanja širenja požara na susjedne građevine, građevina mora biti udaljena od susjednih građevina najmanje 4,0 m. Navedena udaljenost može biti i manja:
  - ako se dokaže, uzimajući u obzir požarno opterećenje, brzinu širenja požara, požarne karakteristike materijala građevina, veličinu otvora na vanjskim zidovima građevina i drugo, da se požar neće prenijeti na susjedne građevine;
  - ako je građevina odvojena od susjednih građevina požarnim zidom vatrootpornosti najmanje 120 minuta, koji u slučaju da građevina ima krovnu konstrukciju (ne odnosi se na ravni krov vatrootpornosti najmanje 120 minuta) nadvisuje krov građevine najmanje 0,5 m ili završava dvostranom konzolom iste vatrootpornosti dužine najmanje 1,0 m ispod pokrova krovišta, koji mora biti od negorivog materijala najmanje u dužini konzole.

Smjernice za gašenje požara, evakuaciju i spašavanje:

Prilikom izrade detaljnih planova uređenja koji se izrađuju na temelju Prostornog plana uređenja Općine Prvlaka te projektiranja objekata obavezno je predvidjeti rješenja koja će u cijelosti zadovoljiti uvjete propisane Pravilnikom o uvjetima za vatrogasne pristupe (NN 35/94, 55/94 i 142/03), člankom 5. Pravilnika o tehničkim normativima za zaštitu skladišta od požara i eksplozija (SL 24/87), Pravilnika o tehničkim normativima za zaštitu visokih objekata od požara (SL 07/84)⁷⁰ i Pravilnikom o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu za gašenje požara (SL 30/91) kako bi se do svih građevina osigurao pristup vatrogasnoj tehnički radi spašavanja osoba i gašenja požara na građevini i otvorenom prostoru.

Kriteriji za određivanje naseljenih mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i druge građevine za zaštitu stanovništva, stupnjevi ugroženosti naseljenih mjesta, otpornost skloništa ovisno o zonama gdje se grade i način određivanja zona ugroženosti utvrđeni su:

- Zakonom o policiji (NN 129/00),
- Zakonom o vatrogastvu (NN 106/99, 117/01, 36/02, 96/03 i 139/04),
- Pravilnikom o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (SL 29/83, 36/85 i 42/86)
- Pravilnikom o kriterijima za određivanje gradova i naseljenih mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i druge građevine za zaštitu (NN 47/90 i 02/91).

Građevine za zaštitu stanovništva grade se prema Procjeni ugroženosti i Planu zaštite od požara i tehnoloških eksplozija Općine Prvlaka u skladu s Pravilnikom o tehničkim normativima za skloništa (SL 55/83) i Pravilnikom o tehničkim normativima za izradu zaklona (SL 31/75).

Prema stupnju ugroženosti od ratnih opasnosti naseljena mjesta svrstavaju u I. do IV. stupnja ugroženosti koja se potom razvrstavaju se u jednu ili više zona u kojima se grade skloništa određene otpornosti ili osigurava zaštita stanovništva na drugi način⁷¹. Prema stupnju ugroženosti od ratnih opasnosti **naselje Prvlaka ulazi u kategoriju naselja IV. stupnja ugroženosti (manje ugrožena naseljena mjesta) u kojima živi 2.000 do 5.000 stanovnika.**

U skladu s navedenim Pravilnikom, u naselju Prvlaka zaštita stanovništva se osigurava u zaklonima.

Skloništa i druge građevine za zaštitu stanovništva grade se samo u naseljenim mjestima u kojima živi preko 2.000 stanovnika, a samo izuzetno i u naseljenim mjestima s manje od 2.000 stanovnika (ako se nalaze na području stupnja ugroženosti I. do IV).

---

⁷⁰ Primjenjuje se na temelju čl.20. Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti (NN 158/03).

⁷¹ Zone ugroženosti određuje jedinica lokalne samouprave na određenoj duljini od građevina koje bi mogle biti cilj napada u ratu i od građevina kod kojih bi veliki kvarovi (havarije) na postrojenjima mogli uzrokovati kontaminaciju zraka i okoliša, a prema procjenama ugroženosti i stupnju ugroženosti grada ili naseljenog mjesta.